

**National Library
of Sweden**

Denna bok digitaliserades på Kungl. biblioteket år 2012

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1932:32
HANDELSDEPARTEMENTET

SAKKUNNIG FÖR UTREDNING ANGÅENDE INDUSTRIELLT RÄTTSSKYDD

BETÄNKANDE

MED FÖRSLAG TILL

LAG OM VISSA ÄNDRINGAR
I FÖRORDNINGEN ANGÅENDE
PATENT M. M.

AVGIVET DEN 23 NOVEMBER 1932

S T O C K H O L M

1 9 3 2

Statens offentliga utredningar 1932

Kronologisk förteckning

1. Sociala jordutredningens betänkande med förslag till vissa ändringar i den sociala arrendelagstiftningen. Marcus. 121 s. **Jo.**
2. Betänkande rörande erkännande och verkställighet av utländsk civildom. Av E. Marks von Würtemberg. Marcus. 43 s. **Ju.**
3. Luftförvarsutredningens betänkande. Utredning beträffande hemortens och civilbefolkningens skyddande vid luftanfall mot Sverige. Norstedt. 139 s. **Fö.**
4. Dödlighetsantaganden för livränteförsäkring. Norstedt. 142 s. **H.**
5. Betänkande rörande frivilliga sammanslutningar mellan enskilda järnvägar i Skåne m. m. Beckman. 132 s. 2 bilagor. **K.**
6. Normalförslag till byggnadsordningar m. m. 1. Byggnadsordning för stad, köping och större municipalsamhälle. Marcus. 37 s. **K.**
7. Normalförslag till byggnadsordningar m. m. 2. Byggnadsordning för mindre municipalsamhälle. Marcus. 27 s. **K.**
8. Normalförslag till byggnadsordningar m. m. 3. Byggnadsordningar och utomplansbestämmelser för landsbygden. Marcus. 18 s. **K.**
9. Normalförslag till byggnadsordningar m. m. 4. Bilagor till normalbyggnadsordningar för städer och för landsbygden. Marcus. 32 s. **K.**
10. Jordbruksutredningens betänkanden. 6. Promemoria rörande inkomstutvecklingen inom Sveriges jordbruk i jämförelse med i andra näringsgrenar och dess sammanhang med lönepolitiken. Beckman. 52 s. **Jo.**
11. Normalförslag till provisoriska byggnadsföreskrifter. Marcus. 10 s. **K.**
12. Jordbruksutredningens betänkanden. 7. Betänkande angående åtgärder för lindrande av jordbrukets kreditvärigheter. Beckman. 99 s. **Jo.**
13. Skatteutjämningsberedningen 1. Statistisk utredning angående det kommunala skattetrycket. Av E. Ahlberg. Norstedt. 85, 560 s. **Fi.**
14. Jordbruksutredningens betänkanden. 8. Arbetarfrågan inom det svenska jordbruket. Av B. Nyström. Beckman. 111 s. **Jo.**
15. De ekonomiska verkningarna för sjöfarten av 1928 års lotsförfattningssakkunnigas förslag till lotsavgifter. Norstedt. 38 s. **H.**
16. Lagberedningens förslag till revision av ärvdabalken. 4. Förslag till lag om boutredning och arvskitte m. m. Norstedt. 689 s. **Ju.**
17. Utredning och förslag rörande ändrade grunder för biskoparnas avlöning och därmed sammanhängande frågor. Idun. 264 s. **E.**
18. Utredning rörande motorfordonsbeståndet i Sverige. Marcus. 50 s. **K.**
19. 1930 års pensionssakkunniga. Betänkande med förslag till reglemente angående tjänstepension för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen, m. m. Norstedt. (2), 211 s. **Fi.**
20. Betänkande med förslag till förordning angående handel med farmaceutiska specialiteter. Marcus. 99 s. **S.**
21. Betänkande med förslag till lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt m. m. Norstedt. 223, xv, 174 s. **K.**
22. 1930 års pensionssakkunniga. Betänkande med förslag till reglemente angående tjänstepension för arbetare i statens tjänst. Norstedt. 37 s. **Fi.**
23. Utredning och förslag angående de civila tjänstläkarnas ställning i städer och stadsliknande samhällen. Beckman. 206 s. **S.**
24. Normalbestämmelser för leverans och provning av cement (cementbestämmelser) samt för byggnadsverk av betong och armerad betong (betongbestämmelser) [fjärde upplagan] jämte tilläggsbestämmelser [tredje upplagan]. Norstedt. 44 s. **K.**
25. Statens organisationsnämnd. Betänkande med plan för statens byggnadsverksamhet under närmast kommande tioårsperiod. Marcus. 125 s. **Fi.**
26. Uppskattning av Sveriges skogstillgångar, verkställd åren 1923—1929. Norstedt. 256, 216 s. **Jo.**
27. Betänkande angående reformering av vikariatssystemet vid häradsrätterna. Marcus. 27 s. **Ju.**
28. Lantmätarelönesakkunnigas utredning och förslag beträffande lantmäterikontorens organisation. Marcus. 186 s. **Jo.**
29. Promemoria angående lagstiftning om vissa straffprocessuella tvångsmedel. Norstedt. 57 s. **Ju.**
30. 1932 års banksakkunniga. Betänkande med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 22 juni 1911 (nr 74) om bankrörelse m. m. Marcus. 116 s. **Fi.**
31. Läroverkssakkunniga. Betänkande med förslag till undervisningsplaner för rikets allmänna läroverk och de kommunala mellanskolorna m. m. Norstedt. xj, 454 s. **E.**
32. Betänkande med förslag till lag om vissa ändringar i förordningen angående patent m. m. Marcus. 76 s. **H.**

Ann. Om särskild tryckort ej angives, är tryckorten Stockholm. Bokstäverna med fetstil utgöra begynnelsebokstäverna till det departement, under vilket utredningen avgivits, t. ex. **E.** = ecklesiastikdepartementet, **Jo.** = jordbruksdepartementet. Enligt kungörelsen den 3 febr. 1922 ang. statens offentliga utredningars yttre anordning (nr 98) utgivas utredningarna i omslag med enhetlig färg för varje departement.

STATENS OFFENTLIGA UTREDNINGAR 1932:32

HANDELSDEPARTEMENTET

SAKKUNNIG FÖR UTREDNING ANGÅENDE INDUSTRIELLT RÄTTSSKYDD

BETÄNKANDE

MED FÖRSLAG TILL

LAG OM VISSA ÄNDRINGAR I FÖRORDNINGEN ANGÅENDE PATENT M. M.

AVGIVET DEN 23 NOVEMBER 1932

STOCKHOLM 1932

ISAAC MARCUS BOKTRYCKERI-AKTIEBOLAG

STATEN DEPARTMENT OF COMMERCE
BUREAU OF PATENTS

OFFICE OF THE COMMISSIONER OF PATENTS AND TRADEMARKS
WASHINGTON, D. C.

PATENT OFFICE

WASHINGTON, D. C.

OFFICE OF THE COMMISSIONER OF PATENTS AND TRADEMARKS

WASHINGTON, D. C.

PATENT OFFICE

WASHINGTON, D. C.

OFFICE OF THE COMMISSIONER OF PATENTS AND TRADEMARKS

WASHINGTON, D. C.

Innehållsförteckning.

	Sid.
Skrivelse till statsrådet och chefen för handelsdepartementet	5
Lagförslag:	
1) Förslag till lag om ändring i 7, 11, 15 och 16 §§ förordningen den 16 maj 1884 angående patent	7
2) » » » angående ändring i 20 § lagen den 10 juli 1899 om skydd för vissa mönster och modeller	9
3) » » » angående ändring i 4, 9 och 16 §§ lagen den 5 juli 1884 om skydd för varumärken	10
4) » » » om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar	12
Motivering:	
<i>Inledning</i>	14
<i>Pariskonventionen angående skydd för den industriella äganderätten</i>	15
<i>Artiklarna 1—3 (Allmänna bestämmelser)</i>	17
<i>Artikel 4 (prioritetsrätt); lagförslagen 2) och 3)</i>	18
Prioritetstidens längd	18
Prioritet endast från första ansökningen i unionsland	19
Prioritetsfristens första och sista dag	19
Framställande och styrkande av prioritetsanspråk	19
Prioritet, när den tidigare ansökningen avsett annan skydds rätt	20
Prioritet från flera tidigare ansökningar; oenhetliga ansökningar	20
<i>Artikel 5 (utövningsvång m. m.); lagförslaget 1)</i>	20
Patent	21
Konventionsbestämmelserna	21
Svensk rätt	21
Frihet från tvångslicens, om patenthavaren visar giltigt skäl för sin under- låtenhet	22
Mönster och modeller	22
Varumärken	24
<i>Artikel 5 bis (respittid för avgiftsbelatning); lagförslagen 1) och 3)</i>	24
Patent	24
Mönster och modeller	27
Varumärken	27
Övergångsbestämmelser	27
<i>Artikel 5 ter (viss begränsning av patentskyddet i fråga om fartyg och andra transportmedel); lagförslaget 1)</i>	28
<i>Artikel 6 (registrering av främmande varumärken)</i>	29
Registrering »telle quelle»	29
Begreppet »hemland»	29

	Sid.
Kravet på registrering i hemlandet	30
Prioritet, även om registrering i hemlandet ej sker inom prioritetsfristen.....	31
Bevis om registrering i hemlandet.....	31
<i>Artikel 6 bis (skydd för inarbetade märken); lagförslaget 3)</i>	31
Konventionsbestämmelserna	31
Svensk rätt	32
Gällande rätt i övriga nordiska länder	34
De nordiska konferenserna 1926—1927	35
Danskt lagförslag	36
Norskt lagförslag	36
Allmänna synpunkter	37
Vägrande av sökt registrering	38
Upphävande av vunnen registrering	39
Övergångsbestämmelser	39
<i>Artikel 6 ter (skydd för statsemlen och andra officiella beteckningar); lagförslagen 3) och 4)</i>	39
Konventionsbestämmelserna	39
Svensk rätt	41
De nordiska konferenserna 1926—1927	43
Främmande rätt	43
Tyskland	43
Österrike	44
Schweiz	44
Danmark	45
Norge	45
Allmänna synpunkter	46
Vägrande av sökt registrering	46
Upphävande av vunnen registrering	48
Övergångsbestämmelser	49
Förbud mot användande såsom varukännetecken m. m.	50
Gällande svensk rätt	50
Sakkunnigförslaget	52
Ändringar i gällande särbestämmelser	53
Övergångsbestämmelser	54
<i>Artikel 10 (oriktiga ursprungsbeteckningar)</i>	54
<i>Artikel 10 bis (illojal konkurrens)</i>	55
Konventionsbestämmelserna	55
Gällande svensk rätt	55
Generalklausul	55
Framkallande av förväxling med annans varor	56
Nedsättande uppgifter om annans varor	57
<i>Artikel 10 ter (rättsmedel i vissa fall)</i>	58
<i>Artikel 11 (provisoriskt utställningsskydd)</i>	58
Huvudstadgandet	58
Utställningsskyddets förhållande till prioritetsrätten enligt artikel 4	59
Bilaga (Pariskonventionen i dess äldre och i dess nya lydelse)	60

Till Herr Statsrådet och Chefen för Kungl. handelsdepartementet.

Såsom ett led i fullgörandet av det mig den 4 september 1926 av dåvarande chefen för handelsdepartementet givna uppdrag att såsom sakkunnig inom nämnda departement biträda med utredning angående erforderliga lagstiftningsåtgärder på det industriella rättsskyddets område får jag härmed vördsamt överlämna dels bilagda förslag till de lagbestämmelser, som torde erfordras för biträdande från Sveriges sida av de år 1925 å konferens i Haag beslutade ändringar i den internationella konventionen till skydd för den industriella äganderätten (den s. k. Pariskonventionen), dels ock motivering till nämnda förslag ävensom översättning av konventionen såväl i dess äldre lydelse som i dess lydelse efter de i Haag vidtagna ändringarna.

Vid fullgörandet av det mig lämnade uppdraget i nu ifrågavarande del har jag enligt departementschefens den 29 januari 1932 givna förordnande biträts av juris kandidaten Åke von Zweigbergk.

Såsom av betänkandet framgår, torde utöver de föreslagna lagstadgandena även krävas vissa bestämmelser av administrativ natur. Utarbetade förslag till sådana bestämmelser lärer det emellertid icke ankomma på mig att i detta sammanhang avgiva.

Stockholm den 23 november 1932.

H. HJERTÉN.

Förslag

till

Lag

om ändring i 7, 11, 15 och 16 §§ förordningen den 16 maj 1884 (nr 25) angående patent.

Häri genom förordnas, att 7, 11, 15 och 16 §§ förordningen den 16 maj 1884 angående patent, av vilka lagrum 7 och 11 §§ senast ändrats, den förra genom lag den 5 juni 1931 (nr 192) och den senare genom lag den 3 maj 1929 (nr 67), samt 15 § ändrats genom lag den 9 maj 1902 (nr 45), skola — 7, 11 och 16 §§ i nedan angivna delar — hava följande ändrade lydelse:

7 §.

Äro ansökningshandlingarna — — — taga kännedom.

Under två — — — mot patentansöknings.

Inom samma tid skall sökanden till patentmyndigheten inbetala en avgift (utfärdningsavgift) av femtio kronor ävensom till stämpel å patentbrevet tio kronor. Dock må dessa avgifter, den förra förhöjd med tjugufem kronor, erläggas inom två månader från utgången av ovan nämnda tid. Fullgöres icke vad sålunda föreskrivits, skall ansöknings såsom återtagen avföras. I händelse patent ej varder meddelat, återbetalas vad i utfärdnings- och stämpelavgifter må hava erlagts.

Sedan tiden för framställande av invändning tilländagått samt de stadgade avgifterna erlagts eller den medgivna längsta tiden härför utgått, företage patentmyndigheten ärendet till avgörande.

Möter ej — — — tryck offentliggöras.

11 §.

Förutom de — — — trehundra kronor.

Avgiften, som må i betalt brev insändas, skall för varje patentår erläggas före det årets början. Dock må avgiften, förhöjd med en femtedel, erläggas inom de tre första månaderna av patentåret och, förhöjd med ytterligare en femtedel, dock minst tjugufem kronor, inom därpå följande tid av tre månader.

Fullgöres ej inbetalning av den förhöjda avgiften inom sistnämnda tid, vare det erhållna patentet förfallet.

Patenthavare vare — — — beskrivningens offentliggörande.

15 §.

Varder, sedan tre år förflutit från det att patent beviljades, den patenterade uppfinningen ej inom riket utövad i ett mot förhållandena därstädes väsentligen svarande omfång, äge den, som vill erhålla tillstånd att utan hinder av patentet utöva uppfinningen, därom emot patenthavaren föra talan vid domstol. Visar ej patenthavaren giltig anledning till sin underlåtenhet, föreskrive domstolen, efter ty skäligt prövas, under vilka inskränkningar och villkor samt mot vilken ersättning uppfinningen må av käranden utövas.

16 §.

Patent vare — — — väsentliga åtgärder.

Utän hinder av patent må å fartyg eller annat transportmedel, som utan att vara hemmahörande i riket vid regelmässig trafik eller eljest dit tillfälligt inkommer, den patenterade uppfinningen utövas för transportmedlets behov.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1933.

Dock skola de i 7 och 11 §§ enligt dessa lagrums nya lydelse medgäfvna längre anståndstiderna för avgiftsbetalning icke gälla i fråga om ansökningar och patent, beträffande vilka redan före den nya lagens ikraftträdande då gällande betalningstider utgått.

Förslag

till

Lag**angående ändring i 20 § lagen den 10 juli 1899 (nr 59 s. 1) om skydd för vissa mönster och modeller.**

Härigenom förordnas, att 20 § lagen den 10 juli 1899 om skydd för vissa mönster och modeller, vilket lagrum ändrats genom lag den 7 augusti 1914 (nr 155), skall hava följande ändrade lydelse:

20 §.

Med avseende å mönster, skyddat i stat, som för här i riket registrerat mönster gör motsvarande medgivande, äger Konungen förordna, att, om någon här i riket sökt registrering av ett mönster, varå han tidigare sökt skydd i den främmande staten, då må förstberörda ansökning i förhållande till andra ansökningar ävensom med hänsyn till sådant hinder mot registrering, som i 3 § omförmäles, betraktas så, som vore den gjord samtidigt med ansökningen i den främmande staten, för så vitt ansökningen här i riket skett före utgången av viss tid, som kan i förordnandet bestämmas antingen till högst sex månader från det skyddet söktes i den främmande staten eller till högst tre månader från det vederbörande myndighet där kungjorde, att skyddet meddelats, samt sökanden hos registreringsmyndigheten här i riket framställt anspråk på sådan företrädesrätt inom tid och på sätt, som av Konungen i förordnandet bestämmes.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1933.

Förslag
till
Lag
angående ändring i 4, 9 och 16 §§ lagen den 5 juli 1884 (nr 29) om
skydd för varumärken.

Härigenom förordnas, att 4, 9 och 16 §§ lagen den 5 juli 1884 om skydd för varumärken, vilka lagrum ändrats, 4 och 16 §§ senast genom lag den 7 augusti 1914 (nr 154) samt 9 § genom lag den 25 februari 1921 (nr 50), skola i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

4 §.

Varumärke må ej registreras:

- 1) om det — — — eller pris;
- 2) om däri — — — fasta egendom;
- 3) om däri utan vederbörligt tillstånd intagits statsvapen, statsflagga eller annat statseblem, statlig kontroll- eller garantibeteckning för varor av samma eller liknande slag som de, vilka rätten till varumärket skulle komma att omfatta, annan beteckning, vilken såsom hänsyftande på svenska staten giver märket en officiell karaktär, svenskt kommunalt vapen eller ock beteckning, som lätt kan förväxlas med de nu omförmälda;
- 4) om det — — — väcka förargelse;
- 5) om det är helt och hållet likt varumärke, som redan är för annans räkning registrerat eller behörigen anmält till registrering, eller med dylikt märke företer sådan likhet, att, oaktat skiljaktigheter i vissa delar, märkena i sin helhet lätt kunna förväxlas;
- 6) om det är helt och hållet likt eller lätt kan förväxlas med märke, som redan är här i riket för annan inarbetat såsom i handeln gällande varukännetecken.

I de under 5) och 6) angivna fall må dock registrering ej vägras, om likheten beror av sådana beteckningar, som avses i 7 §, eller om bägge märkena gälla olika varuslag.

9 §.

Varumärke registreras för en tid av tio år, räknat från registreringsdagen. Registreringen kan förnyas, varje gång för tio år från sista förnyelsen. Sker ej förnyelse, upphör skyddet vid registreringsperiodens utgång.

Vill någon — — — märket styrkas.

Ansökan om förnyelse skall hava inkommit före utgången av löpande registreringsperiod. Dock kan sådan ansökan med laga verkan göras under tre månader därefter, i vilket fall ansökningsavgiften utgår med trettio kronor.

Förnyelse skall — — — omförmälda intyg.

Finner registreringsmyndigheten något vara underlåtet av vad här föreskrivits, skall förnyelse vägras. Angående delgivande av beslutet och klagan däröver gäller vad för motsvarande fall stadgas i 5 §.

16 §.

Konungen äger — — — som registreras:

- 1) ansökan om — — — åt varumärket;
- 2) den, för — — — sådant ombud;
- 3) varumärket skyddas — — — främmande staten.

Med avseende — — — följande bestämmelser:

- 4) varumärket må — — — främmande staten;
- 5) har någon här i riket sökt registrering av ett varumärke, som han tidigare anmält till registrering i den främmande staten, då må den ansökning i förhållande till andra ansökningar ävensom med hänsyn till sådant hinder mot registrering, som i 4 § 6 mom. omförmäles, betraktas så, som vore den gjord samtidigt med anmälningen i den främmande staten, för så vitt ansökningen här i riket skett före utgången av viss tid, som kan i förordnandet bestämmas antingen till högst sex månader från anmälningen i den främmande staten eller till högst tre månader från det vederbörande myndighet där kungjorde, att registreringen beviljats, samt sökanden hos registreringsmyndigheten här i riket framställt anspråk på sådan företrädesrätt inom tid och på sätt, som av Konungen i förordnandet bestämmas;

6) vägras registrering — — — nämnda tid;

7) varumärke, som — — — sin firma.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1933.

Dock skall vad i 9 § tredje stycket sista punkten stadgas icke gälla i fråga om varumärken, för vilka skyddet upphört redan före den nya lagens ikraftträdande.

Ej heller skall, så vitt angår varumärke, som före den nya lagens ikraftträdande registrerats i överensstämmelse med den äldre lagens föreskrifter, vad i 10 § sägs äga tillämpning i vidare mån, än att, om varumärke, däri utan vederbörligt tillstånd intagits statsflagga eller beteckning, som lätt kan därmed förväxlas, registrerats först efter den 6 november 1925, förordnande om varumärkets avförande ur registret må kunna meddelas, dock ej före utgången av år 1937.

Förslag
till
Lag
om skydd för vapen och vissa andra officiella beteckningar.

Härigenom förordnas som följer:

1 §.

Den, som i utövning av näringsverksamhet å varor, vilka han saluför eller eljest tillhandahåller, eller å kärl eller omslag (emballage), i vilka de förvaras, utan vederbörligt tillstånd sätter märke, som honom veterligen utgöres av eller innehåller statsvapen, statsflagga eller annat statseblem, statlig kontroll- eller garantibeteckning för varor av samma eller liknande slag som det, för vilket märket av honom brukas, annan beteckning, vilken såsom hänsyftande på svenska staten giver märket en officiell karaktär, eller svenskt kommunalt vapen; eller

för kännetecknande av sina varor utan vederbörligt tillstånd brukar sådant märke å anslag, skylt eller därmed jämförlig anordning eller i annons, cirkulär, prospekt, priskurant, bruksanvisning eller annan affärshandling; eller

inför till riket, saluför eller eljest tillhandahåller varor, vilka honom veterligen äro, enligt vad ovan sägs, olagligen märkta,

straffes med dagsböter, där ej gärningen enligt annat lagrum är belagd med strängare straff.

Lag samma vare om den, som eljest utan vederbörligt tillstånd i handelsändamål brukar märke, vilket honom veterligen utgöres av eller innehåller statsvapen.

Vad ovan stadgats om vapen och andra officiella beteckningar gälla ock i fråga om beteckningar, som med de omförmälda förete sådan likhet, att förväxling lätt kan äga rum.

2 §.

Det åligger allmän åklagare att åtala förseelse mot denna lag.

3 §.

Böter, som ådömas enligt denna lag, tillfalla kronan. Saknas tillgång till böternas fulla gäldande, förvandlas de enligt allmän strafflag.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1933 men är, vad angår märken, som redan före lagens utfärdande brukas av näringsidkare, tillämplig endast å:

1) märke, vari ingår schweiziska statsvapnet (vitt kors å röd botten), dock att sådant märke må, om det börjat användas före den 8 maj 1931, fortfarande brukas till den 1 januari 1936; och

2) annat märke, innehållande statsvapen eller statsflagga, vilket börjat användas först efter den 6 november 1925, dock att sådant märke må fortfarande brukas till den 1 januari 1938.

Genom denna lag upphäves 1 § andra stycket lagen den 2 juni 1911 (nr 43 s. 1) om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar, sådant nämnda lagrum lyder enligt lag den 8 maj 1931 (nr 87).

Motivering.

Imledning.

Den 20 mars 1883 undertecknades i Paris en internationell konvention rörande skydd för den industriella äganderätten, vilken konvention Sverige biträtt genom accessionsakt den 26 juni 1885. Enligt denna konventions första artikel bilda de fördragsslutande länderna en union till skyddande av den industriella äganderätten. Konventionen skall enligt artikel 14 underkastas periodiskt återkommande revisioner i syfte att i densamma införa önskvärda förbättringar. För detta ändamål skola tid efter annan i något av de kontraherande länderna hållas konferenser mellan delegerade för sagda länder. Sådana konferenser hava hållits i Rom 1886, i Madrid 1890/1891, i Bryssel 1897/1900, i Washington 1911 och i Haag 1925. Vid de tre sistnämnda av dessa konferenser hava genomförts åtskilliga ändringar i konventionen, varjämte i Madrid träffats två särskilda överenskommelser, den ena angående undertryckande av oriktiga ursprungsbeteckningar å handelsvaror och den andra rörande internationell registrering av fabriks- och handelsmärken, samt i Haag antagits en särskild överenskommelse om internationell registrering av industriella mönster och modeller. Dessa överenskommelser äro dock endast gällande mellan en del av unionsländerna.

De före konferensen i Washington gällande konventionstexterna hava numera icke giltighet i förhållande till något unionsland. Å sagda konferens antogs den 2 juni 1911 reviderade lydelse av Pariskonventionen med slutprotokoll samt av de båda Madridkonventionerna. Sverige biträdde den 27 oktober 1916 den i Washington reviderade Pariskonventionen jämte slutprotokollet men har däremot icke anslutit sig till Madridkonventionerna.

Såsom resultat av konferensen i Haag, vilken fortgick från och med den 8 oktober till och med den 6 november 1925, undertecknades sistnämnda dag reviderade lydelse av Pariskonventionen och Madridkonventionerna samt dessutom den nya konventionen om internationell registrering av industriella mönster och modeller. Den svenska delegationen, bestående av dåvarande generaldirektören E. O. J. Björklund, dåvarande hovrättsrådet, numera generaldirektören H. Hjertén och direktören A. Hasselrot, undertecknade endast den reviderade Pariskonventionen. Sverige har ännu icke biträtt någon av Haagkonventionerna.

Vid de konferenser mellan representanter för Danmark, Finland, Norge och Sverige, som på svenskt initiativ hölls 1926 och 1927, närmast för mönster- och varumärkesrätten, upptogs även spørsmålet om de nordiska ländernas biträdande av dessa konventioner. Man var därvid ense om att länderna borde tillträda den reviderade Pariskonventionen och Madridkonventionen angående undertryckande av oriktiga ursprungsbeteckningar, men att de icke borde ansluta sig till Madridkonventionen rörande internationell registrering av fabriks- och handelsmärken och ej heller till Haagkonventionen om internationell registrering av industriella mönster och modeller.

Den vid de nordiska konferenserna uttalade uppfattningen angående sistnämnda båda konventioner synes riktig. Det kan nämligen i hög grad ifrågasättas, huruvida dessa konventioner, vilkas biträdande skulle fordra betydande omdaningar i den svenska varumärkes- och mönsterrätten, för mindre länder medföra sådana fördelar, att dessa kunna anses överväga de besvär och kostnader, som äro förbundna med ett uppfyllande av konventionsbestämmelserna. Några starkare önskemål om ett sådant biträdande hava ej heller kommit till uttryck inom vårt land. Vad åter beträffar Madridkonventionen angående undertryckande av oriktiga ursprungsbeteckningar, hava redan 1930 vidtagits de ändringar i svensk lagstiftning, som varit erforderliga för att möjliggöra Sveriges anslutning till konventionen i dess 1925 reviderade form.

I detta sammanhang är alltså blott att undersöka förhållandena i fråga om den reviderade Pariskonventionen. Avsikten torde tidigare hava varit, att de för ett tillträdande av denna nödiga lagändringarna skulle genomföras i samband med åstadkommande av helt nya lagar på det industriella rättsskyddets område. Emellertid måste man räkna med, att sådana lagar näppeligen kunna komma till stånd under de närmaste åren. Ett så långt dröjsmål med biträdande av den reviderade konventionen synes icke böra komma i fråga.

Enligt artikel 18 i konventionen skulle ratifikation äga rum senast den 1 maj 1928. Unionsländer, som icke dessförinnan ratificerat konventionen, äga emellertid tillträda denna i den ordning, som enligt artikel 16 är gällande för länder, vilka icke undertecknat densamma, d. v. s. genom tillkännagivande på diplomatisk väg för Schweiziska edsförbundets regering. Endast ett mindre antal unionsländer hade inom föreskriven tid verkställt ratifikation, men under de år, som gått efter ratifikationstidens utlöpande, har konventionen i dess nya lydelse biträts av åtskilliga stater. Enligt uppgift i »La Propriété Industrielle», officiellt organ för unionens internationella byrå i Bern, var konventionen i sin 1925 reviderade form den 1 november 1932 gällande mellan något över tjugu av unionsländerna, däribland Amerikas förenta stater, Belgien, Brasilien, Canada, Frankrike, Italien, Mexiko, Nederländerna, Polen, Portugal, Schweiz,

Pariskonventionen angående skydd för den industriella äganderätten.

Spanien, Storbritannien, Turkiet, Tyska riket, Ungern och Österrike. Där-
emot gällde alltjämt konventionen enligt dess äldre lydelse i förhållan-
de till återstående något över femton unionsländer, däribland Australien,
Bulgarien, Danmark, Finland, Grekland, Japan, Norge, Rumänien, Sve-
rige och Tjeckoslovakien. I åtskilliga av sistnämnda främmande länder
pågå emellertid liksom hos oss förarbeten till de lagändringar, som
kunna vara erforderliga för ett biträdande av den reviderade konven-
tionen. Så är t. ex. förhållandet i våra grannländer Danmark, Finland
och Norge.

Å Haagkonferensen beslöts, att nästa revisionskonferens skall äga rum
i London, och tiden för denna utsattes preliminärt till 1933, vilket år man
kan fira 50-årsminnet av konventionens tillblivelse. Under innevarande
år har offentliggjorts engelska regeringens och internationella byråns i
Bern gemensamma förslag till överläggningsämnen vid denna konferens.
Men det har meddelats, att engelska regeringen tvekar att sammankalla
konferensen, innan så gott som alla unionsländerna anslutit sig till den
reviderade konventionen. Ett dröjsmål från några få unionsländers sida
med att biträda denna kan alltså komma att fördröja konferensen. Det
må i detta sammanhang nämnas, att det offentliggjorda förslaget på flera
punkter förordar ändringar, vilka inom intresserade kretsar i Sverige
vunnit gillande.

På grund av vad sålunda anförts torde böra tillses, att Sverige snarast
möjligt kan tillträda den i Haag reviderade konventionen. Det blir då nöd-
vändigt att ur det pågående revisionsarbetet utbryta och särskilt genom-
föra de lagändringar, som äro erforderliga härför. Detta synes ej heller
giva anledning till större betänkligheter, då av de behöfliga lagändrin-
garna endast några inom varumärkesrätten äro av mer genomgripande
betydelse och även sistnämnda ändringar lära kunna genomföras själv-
ständigt, utan föregripande av revisionsarbetet i andra delar. För ett lag-
stiftningsarbete under dylika förhållanden bör emellertid gälla den regeln,
att — om ej särskilda skäl annat påkalla — endast sådana ändringar vid-
tagas, som äro för ändamålet nödvändiga.

Mot ett alltför långt uppskov med Sveriges anslutning till den revide-
rade konventionen talar även, att denna innehåller flera bestämmelser,
vilka kunna bereda svenska innehavare av industriella skyddsätter ökade
fördelar i utlandet.

Det må erinras, att konventionen enligt artiklarna 16 och 18 måste anta-
gas i sin helhet. Det är ej tillåtet att göra reservationer på särskilda
punkter.

En jämförande översättning av konventionen i dess 1911 och 1925 antag-
na lydelse bifogas. Såsom synes hava å Haagkonferensen bestämmel-
serna i det s. k. slutprotokollet till konventionen enligt dess äldre lydelse
genomgående inarbetats i själva konventionstexten.

Konventionsbestämmelserna kunna delas i två huvudgrupper. Artik-

larna 1—11 innehålla de materiella bestämmelserna och angiva de förmåner, som konventionen vill tillförsäkra innehavare av industriella skyddsätter i unionsländerna. De återstående artiklarna åter äro av mer formell karaktär. Denna kategori omfattar artikel 12 om unionsländernas förvaltningsorgan för ärenden rörande det industriella rättsskyddet, artikel 13 om internationella byrån i Bern, artikel 14 om revisionskonferenserna, artikel 15 om särskilda överenskommelser mellan unionsländerna, artikel 16 om utomstående länders tillträde till konventionen, artikel 16 bis om konventionens tillämplighet å unionsländernas kolonier och mandat, artikel 17 om konventionsbestämmelsernas förhållande till den inhemska lagstiftningen, artikel 17 bis om uppsägning av konventionen, artikel 18 om konventionens ratificering och artikel 19 om dess undertecknande. De ändringar, som företagits i vissa av dessa senare artiklar, äro delvis av blott redaktionell natur och även i övrigt utan betydelse i detta sammanhang. Ingen av dem påkallar ändring i svensk lagstiftning. I det följande behandlas därför endast artiklarna 1—11.

Artiklarna 1—3.

Konventionens tre första artiklar innehålla dess allmänna och grundläggande bestämmelser. Allmänna bestämmelser.

Artikel 1 anger det rättsområde, som konventionen omfattar: patent, nyttighetsmodeller, industriella mönster eller modeller (prydnadsmönster), fabriks- eller handelsmärken, firmor, ursprungsbeteckningar och undertryckande av illojal konkurrens. Dessutom givas två regler, avsedda att förhindra en restriktiv tolkning. Artikeln har i den reviderade konventionen undergått stora ändringar, i det de sista tre styckena där tillkommit. Med dem i allt väsentligt överensstämmande bestämmelser funnos emellertid tidigare i artikel 2 och i slutprotokollet.

Artiklarna 2 och 3 innehålla konventionens huvudregel, nämligen att medborgare i unionsländer samt de, som där äro bosatta eller äga industri- eller handelsetablissemang, i övriga unionsländer skola i avseende å det industriella rättsskyddet äga samma förmåner som landets egna undersåtar med undantag blott för vissa processuella bestämmelser. Dessa artiklar ha endast underkastats några ändringar av förtydligande och formell innebörd. Enligt sin nya lydelse giver artikel 2 genom orden »och detta utan intrång i de rättigheter, som särskilt tillförsäkras genom denna konvention» en erinran om att de på grund av konventionen berättigade i unionsland stundom kunna äga rätt till ett utöver den nämnda likställighetsregeln gående skydd. Artiklarna 4—11 fixera nämligen blott det minimum av rättigheter, som skall i varje unionsland tillförsäkras dem, som tillhöra andra unionsländer, men föreskriva icke, att samma rättigheter skola tillkomma landets egna invånare. I praktiken blir resul-

tatet dock nästan alltid, att bestämmelserna i dessa artiklar införlivas med den allmänna inhemska lagstiftningen, varigenom konventionen bidrager till utjämnande av motsatser mellan olika länders lagar på det industriella rättsskyddets område.

Bestämmelser givas i artiklarna 4, 4 bis, 5, 5 bis, 5 ter och 11 om patent, i 4, 5 bis och 11 om nyttighetsmodeller, i 4, 5, 5 bis och 11 om industriella mönster och modeller, i 4, 5, 5 bis, 6, 6 bis, 6 ter, 7, 7 bis, 9, 10 ter och 11 om varumärken, i 8, 9 och 10 ter om firmor, i 10 och 10 ter om ursprungsbeteckningar samt i 10 bis och 10 ter om illojal konkurrens. Artiklarna 4 bis, 7, 7 bis, 8 och 9 ha ej alls eller blott redaktionellt ändrats. Övriga artiklar åter äro helt nya eller ha undergått mer väsentliga ändringar. Betydelsen för svensk rätt av de sålunda tillkomna nyheterna skall skärskådas i det följande. Behandlingen sker särskilt för varje konventionsartikel och efter artiklarnas nummerordning. Det kunde visserligen synas lämpligare att i tur och ordning redogöra för alla ändringar beträffande var och en av de i det industriella rättsskyddet ingående rättigheterna, men ett sådant tillvägagångssätt skulle medföra många upprepningar, då, såsom av det ovanstående framgår, samma artikel ej sällan har avseende å flera av dessa rättigheter.

Artikel 4.

Prioritetsrätt. Denna artikel innehåller de viktiga bestämmelserna om den s. k. prioritetsrätten, d. v. s. rätt för den, som i unionsland i behörig ordning gjort ansökan om industriell skydds rätt, att för ansökan i övriga unionsländer under viss tid äga företräde gentemot där under sagda tid inträffade nyhetshinder, gjorda ansökningar eller andra mellankommande omständigheter.

De grundläggande reglerna i mom. a) och b) om prioritetsrättens innebörd ha icke undergått förändring.

*Prioritets-
tidens längd.*

Mom. c) avser den tid, varunder prioritetsrätten gäller. Denna tid har i fråga om patent och nyttighetsmodeller lämnats oförändrad vid tolv månader men beträffande mönster och varumärken utsträckts från fyra till sex månader. Sistnämnda tid måste alltså, därest Sverige biträder den reviderade konventionen, medgivas gentemot länder, som anslutit sig till samma konvention. I följd härav måste motsvarande stadganden införas i 20 § mönsterlagen och 16 § 5) varumärkeslagen ävensom i den mot kungörelsen den 27 oktober 1916 med förändrade bestämmelser i fråga om skydd för vissa främmande patent, varumärken och mönster svarande författning, som blir erforderlig i anledning av Sveriges biträdande av konventionen i dess nya lydelse.

Andra stycket i mom. c) är helt nytt och innehåller i sin första delsats, att prioritetsfristerna löpa från tidpunkten för den första ansökningen i ett unionsland. Det har varit omtvistat, huru konventionen i sin äldre lydelse skulle förstås på denna viktiga punkt. Särskilt i Tyskland har den meningen gjort sig gällande, att det vore med konventionen förenligt att medgiva en sökande att åberopa prioritet från en ansökning i unionsland, som icke är den första. I flertalet länder åter har uppfattningen varit, att den nu fastslagna regeln följde redan av artikel 4 mom. a). Det nyinförda stadgandet mötte vid Haagkonferensen ej opposition från något håll. I motiven till ändringsförslaget framhölls, att det endast vore fråga om ett förtydligande.

Prioritet endast från första ansökningen i unionsland.

Bestämmelserna om prioritetsrätten i gällande svensk rätt — 25 § patentförordningen, 20 § mönsterlagen och 16 § varumärkeslagen ävensom kungörelsen den 27 oktober 1916 — innehålla icke någon uttrycklig föreskrift i här föreliggande fråga. Patent- och registreringsverket har emellertid sedan länge i sin praxis endast medgivit prioritetsrätt från den första ansökningen i unionsland, och denna ståndpunkt har enhälligt godtagits av regeringsrätten (regeringsrättens årsbok 1919 s. 73). Även patentlagstiftningskommittén hyllar i sina betänkanden av 1916 och 1919 med förslag till nya lagar om mönsterskydd och om patent samma uppfattning. Visserligen föreligga även en del — särskilt äldre — uttalanden och domstolsavgöranden till förmån för en motsatt tolkning, men förstnämnda mening måste sägas vara den förhärskande. Vid sådant förhållande torde den nya konventionsbestämmelsen icke kräva någon ändring i gällande bestämmelser. Dessa lära — sedda i samband med den reviderade konventionstexten — icke för framtiden kunna tolkas annorlunda än i överensstämmelse med denna.

I andra delsatsen av mom. c) stycket 2 stadgas, att ansökningsdagen i det främmande landet icke skall räknas med i prioritetsfristen. Denna regel gäller redan hos oss; se numera 1 § lagen den 30 maj 1930 om beräkning av lagstadgad tid. — Tredje stycket av mom. c) föreskriver, att om fristens sista dag är en helgdag i det land, där skydd begäres, fristen skall förlängas till nästföljande söckendag. Samma föreskrift innehålles redan i 2 § nyssnämnda lag.

Prioritetsfristens första och sista dag.

Mom. d) giver bestämmelser om framställande och styrkande av prioritetsanspråk. De båda första styckena ha lämnats oförändrade, och unionsländerna kunna alltså fortfarande fordra, att prioritetsansökan med uppgift rörande land och tid för den tidigare ansökningen ingives samtidigt med den senare ansökningen. Däremot ha vissa lättnader genomförts i fråga om prioritetsbevisningen. Enligt tredje stycket kunna unionsländerna kräva företeende av officiellt bestyrkt kopia av den tidigare ansökningen, åtföljd av bevis om tiden för ingivandet samt översättning. Den äldre konventionstexten hindrade icke, att denna bevisning krävdes fullgjord redan i sammanhang med ansökningens ingivande i det senare lan-

Framställande och styrkande av prioritetsanspråk.

det, men i sin nya lydelse bestämmer tredje stycket, att bevisningen skall kunna fullgöras när som helst inom tre månader från ansökningens ingivande. Fjärde och femte styckena slutligen ha icke i sak undergått någon förändring.

I svensk rätt ankommer det enligt 25 § patentförordningen, 20 § mönsterlagen och 16 § varumärkeslagen på Konungen att bestämma om tid och sätt för framställande av prioritetsanspråk. Sådant bestämmande är genom kungörelsen den 27 oktober 1916 lämnat i fråga om tiden för prioritetsanmälan, men denna författning innehåller intet om tiden för prioritetsbevisning. Enligt av patent- och registreringsverket tillämpade regler verkställes icke någon prövning av prioritetsanspråk, om icke nyhetsgranskningen giver vid handen, att någon omständighet, som skulle hindra skyddsrettens beviljande, inträffat mellan den prioritetsgrundande och den svenska ansökningen. Endast i detta fall kan sökanden komma att föreläggas att ingiva handlingar för prioritetens styrkande.

De bestämmelser, som kunna anses erforderliga för uppfyllande av den reviderade konventionen i nu ifrågavarande del, torde lämpligen böra meddelas i administrativ väg.

Prioritet, när den tidigare ansökningen avsett annan skydds rätt.

I det nytillkomna mom. e) har i första stycket utan saklig ändring upptagits en bestämmelse, som förut givits i slutprotokollet till den äldre konventionen. Andra stycket fastslår, att vid en patentansökning prioritet kan grundas på tidigare ansökning i annat unionsland om skydd för uppfinningen såsom nyttighetsmodell, och omvänt. Endast det första alternativet har betydelse för svensk rätt, och till detta har man redan uttryckligen tagit hänsyn i 1 § kungörelsen den 27 oktober 1916.

Prioritet från flera tidigare ansökningar; oenhetliga ansökningar.

Mom. f) är helt nytt och avser det fall, att för en patentansökan tages i anspråk prioritet från flera tidigare utländska ansökningar eller att ansökningslandets patentmyndighet anser, att ansökningen är oenhetlig, d. v. s. gäller flera uppfinningar. Enligt konventionsbestämmelsen skall då myndigheten åtminstone tillåta sökanden att uppdelas ansökningen med bibehållande för varje delansökning av den ursprungliga ansökningsdagen och i förekommande fall av prioriteten. De närmare villkoren för en uppdelning kunna unionsländerna fritt bestämma.

Enligt av patent- och registreringsverket utfärdade föreskrifter medges redan uppdelning i fråga om oenhetliga ansökningar. Åberopande i en enhetlig ansökning av prioritet från flera tidigare ansökningar är enligt ämbetsverkets praxis tillåtet; i detta fall kräves alltså icke ens någon uppdelning.

Artikel 5.

*Utövnings-
tvång m. m.*

I denna artikel äro sammanförda bestämmelser mot vissa för innehavare av industriella skyddsätter särskilt i internationella förhållanden mycket hinderliga föreskrifter i åtskilliga lagstiftningar, nämligen om förverkande av skydds rätt vid införsel eller underlåten utövning. Artikeln

avsåg i sin äldre lydelse endast patent, men vid Haagkonferensen tillfogades vissa stadganden om mönster och varumärken.

Reglerna i fråga om patent återfinnas i de fyra första styckena. Av dessa är stycket 1 — angående förverkande vid införsel — oförändrat och utan aktuellt intresse för svenska förhållanden, då nämligen hos oss ej finnes stadgad någon menlig påföljd för införsel av patentskyddat föremål. I fråga om det egentliga utövningstvånget innehåller den äldre konventionen blott den restriktionen, att patent icke skall kunna förverkas till följd av underlåten utövning, förrän tre år förflutit från ansökningens ingivande, och endast om patenthavaren icke förmår visa giltigt skäl för sin underlåtenhet. Strävanden, som förekommo vid Haagkonferensen, att få detta stadgande så ändrat, att tvångslicens skulle bliva enda tillåtna påföljden vid underlåten utövning, vunno icke fullständig framgång, men möjligheten till patentets förverkande har betydligt kringskurits enligt artikelns nya lydelse, som starkt influerats av engelsk rätt. Det säges sålunda visserligen i andra stycket, att varje unionsland äger vidtaga erforderliga lagstiftningsåtgärder till förebyggande av missbruk vid utnyttjande av den genom patentet förlänade uteslutanderätten, exempelvis försummelse att utöva. Men i tredje stycket föreskrives, att förverkande endast får förekomma, då meddelande av tvångslicenser icke skulle vara tillräckligt för att hindra sådana missbruk. Och i fjärde stycket tilläggas, att inga som helst åtgärder i anledning av bristande utövning — ej heller tvångslicens — få förekomma, förrän minst tre år förflutit från det patentet *beviljades*, och icke heller om patenthavaren förmår visa giltigt skäl för sin underlåtenhet.

Den svenska rättens bestämmelser om påföljd för underlåtenhet att utöva patenterad uppfinning återfinnas i 15 § patentförordningen, och detta lagrum föreskriver, sådant det lyder enligt lag den 9 maj 1902, endast tvångslicens, icke förverkande. Gällande rätt går alltså i detta avseende längre än konventionen även i dess nya lydelse. Däremot innehåller patentlagstiftningskommitténs år 1919 avgivna förslag till ny patentlag i 64 § ett stadgande om förverkande vid underlåten utövning, som icke torde vara i allo förenligt med den nya konventionen. Men motiven till det föreslagna stadgandet visa tydligt, att man därmed huvudsakligen avsett att erhålla ett bättre utgångsläge för träffande av överenskommelser med andra länder om utövningstvångets hävande. Ur denna synpunkt torde alltså intet vara att erinra mot ett biträdande av den nya konventionsbestämmelsen. Tvärtom torde detta biträdande bliva till väsentlig fördel såsom tillförsäkrande svenska uppfinnare ökade förmåner i andra unionsländer.

Det återstår att undersöka, huruvida den ovannämnda tvångslicensbestämmelsen i gällande svensk rätt står i överensstämmelse med den nya lydelsen av fjärde stycket i artikel 5. Om den patenterade uppfinningen,

Patent.
Konventions-
bestämmel-
serna.

Svensk rätt.

sedan tre år förflutit från patentets beviljande, ej inom riket utövas i ett mot förhållandena därstädes väsentligen svarande omfång, medgiver 15 § patentförordningen den, som vill erhålla tillstånd att utan hinder av patentet utöva uppfinningen, rätt att därom emot patenthavaren föra talan vid domstol. Finnes sådan talan grundad, skall domstolen efter skälighetsprövning föreskriva, under vilka inskränkningar och villkor samt mot vilken ersättning uppfinningen må av käranden utövas. Patenthavaren har sålunda — såsom den nya konventionen fordrar — en frist av tre år från beviljandet, innan talan om tvångslicens får anhängiggöras.

Frihet från tvångslicens, om patenthavaren visar giltigt skäl för sin underlåtenhet.

Däremot föreskriver ej 15 §, att tvångslicens ej får meddelas, om patenthavaren förmår visa giltigt skäl för sin underlåtenhet att utöva uppfinningen. Det var under förarbetena till 1902 års lagstiftning föremål för överbäggande, huru i sådant fall skulle förfaras. Vid lagförslaget granskning i högsta domstolen ifrågasatte två av dess ledamöter en bestämmelse i denna riktning. I propositionen upptogs emellertid icke någon sådan. Vederbörande departementschef ansåg, att ett dylikt stadgande skulle komma att ofta nog föranleda svårlösta rättegångar och till skada för den inhemska industrien lägga hinder i vägen för uppfinningars tillgodogörande inom riket. Någon ändring vanns ej heller under riksdagsbehandlingen, där departementschefen ytterligare underströk sin ståndpunkt. — I överensstämmelse med dessa auktoritativa uttalanden torde man i praxis ha ansett sig förhindrad att vägra tvångslicens, även om patenthavaren visat giltigt anledning till sin underlåtenhet. För ett strikt uppfyllande av den nya konventionen krävs det alltså en lagändring på denna punkt. Starkare betänkligheter mot en sådan synas näppligen föreligga. De under förarbetena till 1902 års lagstiftning uttalade farhågorna torde icke böra tillmätas avgörande betydelse. Erfarenheten har visat, att rättegångar om tvångslicens endast sällan förekomma. Än mer sällsynta komme de fall att bliva, där den ifrågasatta undantagsbestämmelsen skulle vinna tillämpning. Det lär icke finnas någon anledning att antaga, att därvid uppkommande frågor skulle visa sig alltför svårlösta. Och det måste erkännas, att en patenthavare i denna situation kan ha ett berättigat intresse av att ej ens behöva underkasta sig begränsning i sin rätt genom tvångslicens. Detta kan t. ex. tänkas vara fallet, om patenthavaren i god tid vidtagit åtgärder för uppfinningens utövning men genom någon omständighet, varöfver han icke ägt råda, för tillfället hindrats att fullfölja sin avsikt, eller om han genom utövning av annan uppfinning fullt tillgodoser behovet av samma eller likvärdig produkt. Då påföljden endast är tvångslicens, måste man emellertid ställa rätt stränga krav på de omständigheter, som skola anses utgöra giltig anledning till underlåten utövning. Givetvis är bevisbördan att lägga på patenthavaren.

Mönster och modeller.

Artikeln femte stycke föreskriver, att mönsterskydd icke skall kunna förverkas genom införsel av föremål, överensstämmande med de, som

äro skyddade. Någon bestämmelse om förverkande vid införsel finns icke i gällande mönsterlag, och någon lagändring är sålunda icke av nöden på grund av det nya konventionsstadgandet. Emellertid må framhållas, att enligt 22 § i patentlagstiftningskommitténs år 1916 framlagda förslag till ny mönsterlag skyddet för registrerat mönster upphör, då i utlandet tillverkade föremål, som till form eller utstyrsel väsentligen överensstämja med mönstret, till riket för försäljning införas av mönsterrettens innehavare eller med hans tillåtelse, dock att Konungen äger förordna, att bestämmelsen ej skall gälla i fråga om införsel av föremål, tillverkade i viss främmande stat, därvid förordnandet kan avse föremål, tillhörande endast en del av industrien. I motiven yttrar kommittén, att den principiellt varit mest benägen att icke föreslå någon skyddet inskränkande bestämmelse av ifrågavarande slag. Men i betraktande av att främmande länders lagstiftningar i stor utsträckning innehölle särskilt för utlänningar mycket betungande villkor för skyddets åtnjutande, hade kommittén ansett, att det för tillvaratagande av våra egna intressen gentemot utlandet kunde vara behöfligt att införa någon motsvarande bestämmelse, vilken jämväl skulle möjliggöra ett eventuellt hänsynstagande till vissa industriens önskan att hava fri tillgång till utländska mönster. Huvudändamålet med stadgandet vore att vinna lättnader för svenskar beträffande deras mönsterrätter utomlands genom att låta dess urkraftträdande tjäna såsom kompensation för en sådan förmån. — Det angivna huvudskälet för den föreslagna bestämmelsen bortfaller ju, vad unionsländerna angår, på grund av det nya konventionsstadgandet. Men detta omöjliggör ett tillgodoseende av det önskemål om fri tillgång till utländska mönster, som till kommittén framförts av representanter för åtskilliga industrier, främst textil-, glas- och porslinsindustrierna. Ett biträdande av den nya texten kan därför möjligen komma att förstärka motståndet mot en sådan hela industrien omfattande mönsterlag, som ifrågasatts att komma till genomförande. Emellertid har redan nämnts, att det vid ett biträdande av konventionen ej finns möjlighet att göra reservationer på särskilda punkter. Under sådana förhållanden torde icke avgörande vikt böra läggas vid nämnda betänkligheter. I detta sammanhang må även framhållas, att vid de inledningsvis omnämnda förhandlingarna under åren 1926 och 1927 mellan delegerade för de nordiska länderna enighet rådde därom, att konventionens nu förevarande bestämmelse borde godkännas. I Danmark och Norge hava också numera utarbetats förslag om upphävande av där existerande bestämmelser angående mönsterskyddets förverkande genom införsel av mönsterskyddade alster.

Även sjätte stycket avser mönsterrätten. Enligt detta får icke för åtnjutande av sådan skydds rätt fordras, att föremålet är åsatt märke eller uppgift om registreringen. Sådan bestämmelse, mot vilken man här vänder sig, finns icke i vår gällande mönsterlag och har icke heller av patentlagstiftningskommittén ifrågasatts till införande.

Varumärken. Sista stycket i artikel 5 har avseende å varumärken och innehåller vissa restriktiva föreskrifter för sådana fall, då unionsland kräver användande av registrerat märke. Svensk gällande rätt känner icke något »utövningstvång» i fråga om varumärken. Ej heller har något sådant föreslagits av patentlagstiftningskommittén i det — dock ej i tryck publicerade — utkast till ny varumärkeslag, som kommittén färdigställde före sin upplösning år 1922.

Artikel 5 bis.

Respittid för avgiftsbetalning. Denna artikel innehåller bestämmelser om obligatorisk respittid vid avgiftsbetalning, och den är helt ny. Första stycket har avseende å alla avgifter för upprätthållande av rättigheter, som falla inom det industriella rättsskyddets område; det föreskriver en respittid av minst tre månader, eventuellt mot erläggande av en tilläggsavgift. Andra stycket åter gäller endast patentavgifter. Unionsländerna äro i fråga om sådana pliktiga att antingen utsträcka respittiden till minst sex månader eller också medgiva återupplivning av patent, som förfallit på grund av underlåten avgiftsbetalning. I sistnämnda fall äga unionsländerna fritt bestämma de villkor, som skola gälla för återupplivningen.

Patent. Vid bedömande av de lagändringar, som den nya artikeln kan påkalla, må först tagas i betraktande vad den innehåller om patentavgifterna. Artikeln har endast avseende å avgifterna för erhållet patentskydds upprätthållande, d. v. s. årsavgifterna. Av betydelse äro här bestämmelserna i andra och tredje styckena av 11 § patentförordningen. Avgift skall för varje patentår erläggas före det årets början, vid påföljd att avgiften för samma år eljest höjes med en femtedel. Om inbetalning av den förhöjda avgiften ej fullgöres inom tre månader efter patentårets början, förfaller patentet.

Dessa stadganden uppfylla sålunda redan, vad patent angår, fordringarna i artikelns första stycke. Däremot kräves en ny bestämmelse i anledning av andra stycket. I detta medgives ett val mellan två alternativ. Antingen skall respittiden utsträckas till sex månader, eller också skall ett återupplivningsinstitut införas. Frågan var föremål för överbäggande vid de nordiska förhandlingarna 1926—1927, och därvid enade sig de danska, finska och svenska delegerade om att respittidens utsträckande till sex månader vore den lämpligare utvägen, medan de norska delegerade ansågo sig böra fasthålla vid det i norsk rätt redan införda återupplivningsinstitutet. Senare har man dock, på sätt strax skall närmare angivas, i Danmark och Finland avvikit från den då intagna ståndpunkten.

En kort redogörelse må här lämnas för läget i några främmande länder. Redan före Haagkonferensen gällde en respittid av sex månader i Belgien, och den har senare genomförts i Nederländerna och — såsom ett provisorium — i Frankrike. Återupplivning medgavs före konferensen

enligt engelsk, norsk, tysk och österrikisk rätt, och institutet har nu dessutom införts t. ex. i Finland, Jugoslavien och Schweiz; i sistnämnda land innebär reformen dock i realiteten endast en förlängning av respittiden med tre månader. I flera under senare år framlagda förslag till ny fransk patentlag förekomma bestämmelser om återupplivning, och i Danmark föreslås införande av både förlängd respittid och återupplivning.

Nästan undantagslöst gäller, att återupplivning av patent, som förfallit på grund av underlåten avgiftsbetalning, endast tillåtes, om patenthavaren kan åberopa särskilda skäl för sin underlåtenhet, därvid fordringarna äro mer eller mindre stränga. Enligt norsk rätt t. ex. är förutsättning för återupplivningsrätt, att patenthavaren företagit vad som erfordrats för avgiftens erläggande, men att denna utan hans förvållande ej inkommit i tid, eller att extraordinära förhållanden, som icke kunna tillräknas honom, gjort det för honom omöjligt att i tid erlägga avgiften. Ansökan om återupplivande skall ske snarast möjligt, i varje fall inom ett år från den vanliga respittidens utgång, och åtföljas av en särskild avgift. Det återupplivade patentet kan icke göras gällande mot den, som, efter det patentet trädde ur kraft och innan ansökan om återupplivande kungjordes, inom landet utövat uppfinningen eller vidtagit väsentliga åtgärder för sådan utövning. Enligt exempelvis tysk rätt är återupplivningsmöjligheten strängare begränsad till fall av force majeure, men i gengäld kan återupplivning här förekomma i fråga om alla frister gentemot patentmyndigheten å det industriella rättsskyddets område, vilkas åsidosättande medför rättsförlust, alltså icke blott försummade avgiftsfrister och ej heller endast patentfrister.

Återupplivningsinstitutet är sålunda infört eller föreslaget till införande i åtskilliga stater och bland dem såväl de förnämsta europeiska industriländerna som våra nordiska grannländer. Särskilt sistnämnda förhållande måste ur svensk synpunkt anses vara av stor vikt, då betydelsen av likartade bestämmelser på det industriella rättsskyddets område i de nordiska länderna under senare år med styrka framhållits. Till förmån för återupplivning av förfallna patent skulle möjligen även kunna anföras, att enligt 5 och 6 §§ patentförordningen i deras lydelse enligt lag den 5 juni 1931 återupplivning redan är medgiven i fråga om patentansökning, som avförts på grund av sökandens underlåtenhet att i rätt tid besvara av patent- och registreringsverket givet föreläggande. Emellertid har detta återupplivningsförfarande, som tillåtes utan att sökanden behöver visa giltig anledning till sin underlåtenhet, tillkommit huvudsakligen för att bereda ämbetsverket avlastning i dess arbetsbörda. Förhållandena ligga därför här väsentligt annorlunda än i fråga om den nu ifrågasatta reformen. Återupplivning av patent, som förfallit på grund av underlåten avgiftsbetalning, kan icke vara motiverad annat än i sådana fall, där patenthavaren visar förhandenvaron av särskilda omständigheter, som låta patentets förlust framstå som en obilligt hård påföljd av under-

låtenheten att i rätt tid betala avgiften. Det kan vara föremål för olika meningar, huru vid kretsen av dessa omständigheter skall göras. På vad sätt den än bestämmes, blir återupplivningsrätten dock alltid en källa till osäkerhet och därigenom till olägenhet för allmänheten, särskilt för dem, vilka önska utöva den uppfinning, som det förfallna patentet avsett. Dessas rättigheter bliva icke fullt tillgodosedda, även om man — efter mönster av vissa utländska stadganden — endast medgiver återupplivning, därest ansökan sker inom viss kortare tid, och vidare giver dem, som under mellantiden igångsatt eller förberett utövning, rätt att fortsätta denna. Dessa restriktioner betaga å andra sidan återupplivningsrätten en stor del av dess värde för patenthavaren, och den blir icke tillräcklig för sådana särskilda förhållanden, som inträffade under och efter världskriget. För dessa nödgades man även i vårt land träffa särskild reglering, varigenom återupplivning medgavs av patent, som förfallit, och ansökningar, som avvisats åtskilliga år tidigare. För övrigt är vid införande av ett återupplivningsinstitut även att taga under övervägande, om icke åt detta bör givas en sådan vidsträcktare omfattning, som det erhållit i den tyska rätten. Vissa skäl måste anses tala härför. Under sådana förhållanden kan det knappast vara lämpligt att nu taga slutlig ställning till frågan. Denna torde i stället böra ånyo upptagas i samband med den allmänna revisionen av lagstiftningen å det industriella rättsskyddets område.

För närvarande skulle då på denna punkt icke förekomma någon annan lagstiftningsåtgärd än förlängning av respittiden till sex månader. En sådan utsträckning torde vara önskvärd, alldeles oberoende av om återupplivning för särskilda fall senare kommer att medgivas. Förlängningen synes ej kunna väcka några större betänkligheter, då det icke för den, som önskar utöva den ifrågavarande uppfinningen, kan vara till alltför stor olägenhet att nödgas vänta tre månader längre än för närvarande, innan det blir avgjort, om patentet upprätthålles eller icke. Å andra sidan torde för patenthavaren en respittid av sex månader vara på det hela taget fullt tillräcklig. Genom förlängningen erhålles nödigt rådrum i sådana fall, då patenthavarens uraktlåtenhet att inom den vanliga respittiden erlägga avgiften på grund av särskilda förhållanden framstår såsom i viss mån ursäktlig. Det kan invändas, att efter reformens genomförande patenthavarna mer eller mindre komma att ställa in sig på att betala årsavgifterna först vid utgången av den förlängda respittiden och därför komma att bliva utsatta för samma olägenheter som för närvarande, om de särskilda omständigheterna föreligga vid sistnämnda tidpunkt. För att så vitt möjligt förebygga en sådan utveckling och inskräpa, att den förlängda respittiden är avsedd endast för undantagsfall, bör för avgiftens erläggande under den nytillkomna tiden fordras en ytterligare tilläggsavgift. Den nuvarande tilläggsavgiften utgår med en femtedel av den ordinarie avgiften. För den nya respittiden synes den ytterligare

tilläggsavgiften böra beräknas efter samma grund, dock med fastställande av ett visst minimum, enär den eljest icke blir tillräckligt hög under de första patentåren. Ett minimibelopp av tjugufem kronor torde vara tillräckligt men å andra sidan för ändamålet erforderligt.

I detta sammanhang synes även en annan — icke av Haagkonventionen betingad — ändring böra vidtagas i patentförordningen. Stadgandet i 7 § tredje stycket, att en sökande har att inom två månader efter kungörandet av hans ansökning till patentmyndigheten inbeta en avgift (utfärdningsavgift) av femtio kronor ävensom till stämpel å patentbrevet tio kronor, vid äventyr att ansökningen eljest såsom återtagen avföres, har visat sig i sin nuvarande kategoriska form, utan någon extra respittid, kunna verka obilligt. En sådan respittid föreslås därför även här. Denna har ansetts böra sättas till två månader. För åtnjutande av den särskilda respittiden torde böra stadgas en förhöjning av utfärdningsavgiften, enligt förslaget med tjugufem kronor.

Artikel 5 bis föreskriver en respittid av tre månader i fråga om avgifter för upprätthållande av mönsterskydd. Då emellertid dylika avgifter icke finnas stadgade i vår gällande mönsterlag, kräves icke här någon lagändring.

Mönster och modeller.

Även i fråga om avgifter för upprätthållande av varumärkesregistrering skall enligt samma artikel en respittid om tre månader medgivas. Det gäller här avgifterna för förnyelse av registrering. Då bestämmelserna om dessa i 9 § varumärkeslagen ej innehålla någon föreskrift om respittid, måste ändring vidtagas i detta lagrum. Förnyelseavgifterna äro för närvarande tio kronor i ansökningsavgift och femtio kronor för den förnyade registreringen och dess kungörande. Även i detta fall bör fordras en ej alltför obetydlig tilläggsavgift. En förhöjning av ansökningsavgiften till trettio kronor — samma belopp som enligt 3 § utgår vid den ursprungliga registreringen — torde vara lämplig.

Varumärken.

I samband med denna sakliga ändring föreslås även vissa redaktionella jämkningar i lagrummet.

De i anledning av artikel 5 bis ifrågasatta lagändringarna torde böra företagas generellt och icke endast i förhållande till unionsländer, som biträtt den nya konventionen.

I övergångsbestämmelserna till de nu ifrågavarande lagförslagen har ansetts böra särskilt utsägas, att de nya stadgandena angående respittid ej gälla patentansökning, som skolat anses återtagen, patent, som förfallit, eller varumärke, för vilket skyddet upphört redan före de nya lagarnas ikraftträdande.

Övergångsbestämmelser.

Artikel 5 ter.

Viss begränsning av patent-skyddet i fråga om fartyg och andra transport-medel.

I denna helt nya artikel föreskrives, att användande av patenterad uppfinning för utländska transportmedel i vissa fall icke skall kunna anses utgöra intrång i patenthavarens rättigheter. Bestämmelsen gäller *dels* fartyg, då användandet sker för fartygets behov vare sig i fartygskrovet, maskinerna, tackling, don eller andra tillbehör, *dels* luft- och lantfordon, då användandet sker i konstruktion eller drift av fordonen eller deras tillbehör. Stadgandet har i båda fallen endast tillämpning, när transportmedlen tidvis (*temporairement*) eller tillfälligtvis (*accidentellement*) inkomma å vederbörande lands territorium.

Med den nya artikeln överensstämmande föreskrifter finnas i det stora flertalet länders patentlagar. Så är dock icke förhållandet i Sverige. Redan i det 1878 framlagda förslag till förordning angående patent, vilket i huvudsak ligger till grund för 1884 års patentförordning, fanns en bestämmelse i ämnet. I andra stycket av förslaget 15 § (motsvarande 16 § patentförordningen) stadgades nämligen, att inrättningar å fartyg eller andra fortskaffningsmedel, som endast tillfälligtvis inkomme i riket, skulle utan hinder av patent få begagnas. Vid granskning av förslaget anmärkte emellertid högsta domstolen, att enligt förslaget patent-skyddet icke omfattade *begagnandet* av sådana inrättningar. Då stadgandet således vore överflödigt samt kunde verka vilseledande, ansågs detsamma böra utgå. Anmärkningen beaktades, och bestämmelsen kom därför ej att inflyta i förordningen. Redan år 1891 vidtogs emellertid den ändring i förordningens 22 §, att med straff belades att i utövning av yrke använda eller till annans begagnande eller nytta emot gottgörelse upplåta här patenterat eller efter här patenterat tillverknings sätt frambragt föremål, men den nu föreliggande frågan synes icke hava uppmärksamats vid detta tillfälle.

Patentlagstiftningskommitténs år 1919 avgivna förslag till ny patentlag innehåller i 54 § ett stadgande, enligt vilket patent icke skall vara gällande i fråga om transportmedel, som, utan att vara hemmahörande i Sverige, under användande i trafik med utlandet tillfälligtvis komma inom riket.

En uttrycklig bestämmelse i ämnet torde erfordras på grund av förevarande artikel i konventionen. Det kan nämligen icke tagas för visst, att en svensk domstol skulle utan ett sådant stadgande anse sig kunna fria från ansvar i alla de fall, som avses i artikeln. En annan sak är, att i vissa av dem straff redan nu ej kan förekomma. Så framhåller med rätta patentlagstiftningskommittén, att ett utländskt fartyg å svenskt sjöterritorium principiellt är att betrakta såsom en del av den främmande statens territorium och på den grund står utanför den svenska patenträttens tillämplighetsområde. Men man lär icke med kommittén kunna tillämpa samma regel, då det utländska fartyget inlöpt i

svensk hamn. En bestämmelse är också påkallad med hänsyn till den under senare år allt livligare internationella trafiken med lant- och luftfordon. I fråga om de sistnämnda innehåller visserligen svensk rätt redan ett stadgande. I överensstämmelse med artikel 18 i den av Sverige biträdda Pariskonventionen den 13 oktober 1919 angående reglering av internationell luftfart stadgas nämligen i § 39 mom. 3 förordningen den 26 maj 1922 om luftfart, sådan paragrafen lyder enligt förordning den 20 april 1928, att luftfartyg, som färdas över svenskt område, därunder inbegripet av förhållandena nödvändiggjorda nedstigningar och uppehåll, må kunna befrias från beslag på grund av intrång i rätt till patent, ritning eller modell genom ställande av säkerhet, vars storlek i saknad av godvillig överenskommelse snarast möjligt skall bestämmas av överexekutor å den ort, där beslaget ägt rum. Men denna föreskrift är, såsom synes, av starkt begränsad innebörd.

Det erforderliga stadgandet kan lämpligen infogas såsom ett nytt andra stycke i 16 § patentförordningen. I lagtexten synes man icke böra anknyta till konventionens minutiösa formulering. I stället kan man med fördel bygga på patentlagstiftningskommitténs förslag. Emellertid torde vissa jämkningar böra däri vidtagas. Sålunda framgår av det nu avgivna förslaget å ena sidan, att stadgandet blott gäller utövning för transportmedlets behov, och å andra sidan, att det icke är inskränkt till sådant, som är fast förbundet med transportmedlet. Vidare har ej såsom ovillkorlig förutsättning för bestämmelsens tillämplighet angivits, att transportmedlet vid det ifrågavarande tillfället användes i trafik med utlandet, vilket däremot patentlagstiftningskommittén, av motiveringen att döma, avsett. I den mån härmed åsyftats att utesluta även sådan trafik inom landet, som under uppehållet härstädes sker t. ex. i reparationsssyfte, synes restriktionen icke motiverad.

Stadgandet torde böra göras tillämpligt jämväl å transportmedel från andra främmande länder än de, som biträtt Haagkonventionen.

Artikel 6.

Denna artikel avser i första hand att tillförsäkra de enligt konventionen berättigade den förmånen, att ett i hemlandet vederbörligen registrerat varumärke skall kunna i övriga unionsländer registreras samt erhålla skydd utan avseende å dess form (*telle quelle*). Denna grundsats uttalas i artikelns oförändrade första stycke. Andra stycket innehåller de undantag härifrån, som äro tillåtna. Det har endast så till vida undergått ändring, att det kompletterats med en förut i slutprotokollet upptagen bestämmelse.

Den ovannämnda konventionsförmånen är ju beroende av att märket är registrerat i hemlandet. Och i flertalet unionsländer, däribland Sverige, gäller dessutom, att utländska föreningar och personer, som ej driva näring inom riket, över huvud taget icke kunna erhålla registrering av

Registrering
av främmande
varumärken.

Registrering
»telle quelle».

Begreppet
»hemland».

sina varumärken, om sådan ej skett i hemlandet. Det blir då av stor vikt att noga fastställa, vad som menas med hemlandet. Artikelns tredje stycke innehåller en definition härutinnan. Enligt motsvarande bestämmelser i den äldre konventionen skall såsom hemland anses det land, där sökanden har sitt förnämsta etablissemang, eller, om detta ej är beläget inom unionsland, det land, sökanden tillhör. I den reviderade konventionen har hemlandsbegreppet gjorts betydligt vidsträcktare. Sålunda föreskrives, att såsom hemland skall anses i första hand det unionsland, där sökanden har ett verkligt och icke blott pro forma drivet industri- eller handelsetablissemang — alltså även om detta etablissemang ej kan sägas vara det förnämsta —, i andra hand det unionsland, där han är bosatt, och i tredje hand det unionsland, där han är medborgare. Det andra alternativet får endast åberopas, om det första icke föreligger, och det tredje blott, om så är förhållandet även med det andra.

Den större valfrihet, som enligt den nya bestämmelsen tillkommer utländska sökande, torde ej ur svensk synpunkt giva anledning till betänkligheter, helst samma förmån kommer svenska sökande till del i övriga unionsländer, som biträtt den reviderade konventionen. Vid de flera gånger nämnda förhandlingarna 1926—1927 mellan representanter för de nordiska länderna var man också allmänt av den mening, att det nya stadgandet borde godtagas. För Sveriges del behövs icke någon ändring av den generellt avfattade ingressen till 16 § varumärkeslagen eller av 1 § samma lag. Däremot fordras det en omarbetning av tillämpningsföreskrifterna, som nu givas i 2 § kungörelsen den 27 oktober 1916 och där äro avfattade i nära anslutning till den äldre konventionens lydelse. Motsvarande stadgande i den författning, som påkallas av vårt lands biträdande av den nya konventionen, bör alltså formuleras i full överensstämmelse med denna. Den nya lydelsen behöver givetvis endast göras tillämplig i fråga om unionsländer, som anslutit sig till den reviderade konventionen.

Kravet på registrering i hemlandet.

Redan är nämnt, att i flertalet länder skydd för främmande märken är beroende av hemlandsregistrering. Så kan t. ex. enligt svensk rätt sådant märke icke registreras, med mindre registrering skett i hemlandet, och märket skyddas icke i vidsträcktare mån eller för längre tid än i hemlandet. Å Haagkonferensen sökte man få till stånd bestämmelser i konventionen mot de olägenheter, som bliva en följd av denna varumärkesskyddets strängt genomförda accessoriska karaktär. Det enda resultatet blev emellertid förevarande artikels fjärde stycke, där det sägs, att förnyelse av ett varumärkes registrering i hemlandet i intet fall skall medföra skyldighet att förnya registreringen i de andra unionsländer, där märket är registrerat. Bestämmelsen synes självklar, och svensk rätt pålägger ej heller märkeshavaren sådan skyldighet, varför någon åtgärd icke behöver vidtagas i följd av det nytillkomna stadgandet.

Prioritetsfristen för varumärken är, såsom nämnt, enligt Haagkonventionen sex månader från ansökningens ingivande i hemlandet. Det kan nu i länder, där förprovning sker, inträffa, att registreringen där icke hinner meddelas inom denna tid. Sökanden kan då icke redan vid själva ansökningen i annat land, om denna skall kunna ingivas före prioritets- tidens utgång, foga bevis om registrering i hemlandet. För att hindra en i vissa länder tillämpad praxis, enligt vilken sökanden i sådant fall drabbas av rättsförlust, antogs vid Haagkonferensen femte stycket av artikel 6, däri fastslås, att förmånen av prioritet bibehålles för ansökningar, som gjorts inom den i artikel 4 bestämda fristen, även om registreringen i hemlandet sker först efter utgången av denna frist.

Prioritet, även om registrering i hemlandet ej sker inom prioritetsfristen.

Svensk rätt behandlar ej särskilt föreliggande fråga. I praxis har icke gjort sig gällande den uppfattning, mot vilken den nya konventionsbestämmelsen vänder sig. Denna torde vid sådant förhållande icke påkalla någon ändring i den svenska lagstiftningen.

I sista stycket av artikel 6 har från slutprotokollet upptagits stadgan- det, att unionsländerna äga rätt att av sökanden vid registrering fordra ett av vederbörande myndighet i hemlandet utfärdat bevis om behörig registrering därstädes. I den nya bestämmelsen har dock tillfogats, att legalisering av detta bevis ej skall kunna krävas.

Bevis om registrering i hemlandet.

Om legalisering av sådant bevis gäller enligt svensk rätt 4 § kungörelsen den 31 december 1895 angående beskaffenheten av de handlingar, som i ärenden rörande registrering av varumärken inlämnas. Där föreskrives, att legalisering skall ske, då sådant av patent- och registrerings- verket eller domstol prövas erforderligt. Emellertid påfordrar redan nu patent- och registreringsverket icke legalisering av dylika bevis, utfärdade av myndigheter i unionsländerna. Det synes därför måhända ej vara nödigt att ändra bestämmelsen, vilken även avser intyg, utfärdade av myndigheter i länder, som ej tillhöra unionen, samt intyg i och för styrkande av prioritet.

Artikel 6 bis.

Denna artikel är helt ny, och den förpliktar unionsländerna att taga en viss hänsyn till s. k. inarbetade märken. Artikeln avser varje varumärke, som vederbörande myndighet — registreringsmyndighet eller domstol — i det land, där registrering sökes eller redan beviljats, finner vara därstädes notoriskt känt såsom redan tillkommande annat unions- lands rättssubjekt och använt för varor av samma eller liknande slag som de, vilka omfattas av den sökta eller beviljade registreringen. Om denna avser samma märke eller efterbildning därav, ägnad att framkalla för- växling, skall den vägras eller förklaras ogiltig, vare sig ex officio, om landets lagstiftning sådant tillåter, eller på yrkande av målsägare. Har registrering ej vunnits i ond tro, kan viss preklusionstid för anhängig-

Skydd för inarbetade märken.

Konventions- bestämmel- serna.

görande av talan om registreringens upphävande stadgas, men denna tid får ej sättas kortare än tre år från registreringen.

Artikeln giver, som sagt, en viss företrädesställning åt märken, vilkas begagnande nått en sådan intensitet, att inarbetande kan anses föreligga. Härmed menas, att märket inom de kretsar, som hava intresse av de varor, för vilka märket användes, blivit känt såsom från visst rättssubjekt härrörande beteckning för dessa varor. Men det räcker enligt artikeln icke, att märket på detta sätt inarbetats i hemlandet och eventuellt i andra länder. På hemställen bland annat från svensk sida har i artikeln uttryckligen fastslagits, att märket också skall ha blivit känt i det land, där den konkurrerande registreringen sökes eller beviljats. Endast i så fall inträder unionsländernas förpliktelse enligt artikeln. Och denna förpliktelse inskränker sig till att vägra, respektive förklara ogiltig en obehörig registrering av samma eller liknande märke. Det har däremot icke pålagts unionsländerna att inskrida mot begagnande utan vederbörligt tillstånd av inarbetat märke, ej heller att garantera det registrering, sedan den konkurrerande registreringen bragts ur världen.

Trots dessa inskränkningar måste nog artikel 6 bis betecknas såsom en av de viktigaste nyheterna i den reviderade konventionen. Olika länders varumärkesrättsliga system kunna med hänsyn till skyddsrettens uppkomst delas i två huvudgrupper. Enligt den ena gruppen uppkommer rätten till ett märke genom dettas begagnande, oberoende av registrering; hit höra Frankrike och flertalet romanska länder samt — åtminstone i viss mån — de engelskspråkiga staterna. I de till den andra gruppen hörande länderna åter, där Tyskland ursprungligen varit den ledande staten, uppbygges varumärkesskyddet principiellt på registrering. Den här förevarande artikeln innebär nu, att alla unionsländer förpliktas att göra ett avsteg från det rena registreringssystemet.

Svensk rätt.

Detta sistnämnda system är gällande i Sverige, där man genom 1884 års varumärkeslag uppgav de ansatser att tillägga begagnandet varumärkesrättslig betydelse, som funnits i de under tiden närmast dessförinnan gällande ofullständiga varumärkesbestämmelserna, och principiellt lät registreringen vara avgörande. I det år 1882 av dansk-norsk-svenska kommitterade avgivna betänkande, som ligger till grund för den nuvarande lagen, uttalade man sig mycket kraftigt för ett sådant system. De kommitterade, som icke föreslogo något skydd för ordmärken, förklarade, att de i fråga om de egentliga eller figurliga varumärkena icke tvekat att sluta sig till de lagstiftningar, vilka utgått därifrån, att det vore registreringen, icke bruket av ett varumärke, som konstituerade den utslutande rätten till märket. Ett strängt fasthållande av bruket såsom bestämmande för varumärkesrättens uppkomst skulle lätt hava till följd, att i marknaden komme å ena sidan varumärken, vilkas innehavare, oaktat märkena icke registrerats, hade utslutande rätt till deras begagnande, och å andra sidan märken, vilka, fastän deras innehavare i god tro

sökt och utverkat sig skydds rätt, kunde när som helst utträngas av det förra slaget. En lagstiftning, som kunde giva anledning till sådan oreda och uppenbar orättvisa, kunde icke förordas. Kommitterades förslag uppbyggdes på nu återgivna grundtanke. Uttryckligen framhölls, att enligt förslaget vore i princip den, som fått ett märke registrerat, berättigad hindra annan att begagna samma eller liknande oregistrerade märke, även om denne haft detta märke i bruk tidigare än den andre fått sitt registrerat. Under lagförslagets vidare behandling lämnades de kommitterades uppfattning i denna fråga utan anmärkning, och varumärkeslagen är också utformad i överensstämmelse härmed.

Emellertid giver lagen skydd åt vissa varubeteckningar, som icke äro registrerade såsom varumärken. 1 § utgår nämligen från att en näringsidkare äger rätt att såsom varumärke begagna sitt namn eller sin firma eller namnet å honom tillhörig fast egendom, och rätten till dessa s. k. naturliga varubeteckningar är principiellt omgärdad med samma skydd som rätten till registrerade varumärken.

1884 års lag avsåg ursprungligen endast s. k. figurmärken. Utan undantag gällde då bestämmelsen i 4 § 1), att varumärke ej må registreras, om det består endast av siffror, bokstäver eller ord, som icke utmärka sig genom så egendomlig form, att märket kan såsom figurmärke anses. År 1897 jämkades emellertid denna regel genom ett stadgande, att registrering ej må vägras, om märket består av ord, som kunna anses såsom en för vissa, i ansökningen uppgivna varuslag särskilt uppfunnen benämning, vilken ej är av deskriptiv natur. Därigenom möjliggjordes registrering av s. k. ordmärken, och dessa ha sedermera fått en mycket stor betydelse. Som nämnt fordras det emellertid för registrering av ett ordmärke att det ord, för vilket registrering sökes, är en för ifrågavarande varuslag särskilt uppfunnen benämning. I praxis har numera — se t. ex. N. J. A. 1929 s. 44 — fastslagits, att om vid den tidpunkt, då någon erhåller registrering av ett ordmärke för vissa varuslag, detta ord redan är inom handeln här i riket med sådana varor allmänt känt och använt såsom annans särskilda benämning för varor av samma slag, den förre icke kan göra anspråk på varumärkesrätt till detta ord såsom en för sagda varor särskilt uppfunnen benämning. Registreringen kan därför enligt 10 § andra stycket varumärkeslagen upphävas på talan av den, för vars räkning märket inarbetats, eller eventuellt av annan, som för dennes varor i handeln. Genom denna praxis tages alltså en viss hänsyn till inarbetade oregistrerade ordmärken.

Däremot är läget ett annat i fråga om figurmärken, där det icke finns någon motsvarighet till den för ordmärken gällande undantagsbestämmelsen. Visserligen har i praxis — dock veterligen ej i högsta instans — någon gång generellt uttalats, att registrering av märke, som vunnits med vetskap om att märket är för annan inarbetat, skulle kunna hävas. Men något fall torde icke föreligga, där registrering av figurmärke på

sådan grund upphävts. Ej heller kan patent- och registreringsverket anses berättigat att i motsvarande fall vägra registrering av figurmärke.

Den olika behandlingen av ord- och figurmärken är icke sakligt motiverad. I patentlagstiftningskommitténs utkast till ny varumärkeslag föreslås också ett generellt och betydligt vidgat skydd för inarbetade varumärken, samtidigt som även åt första begagnandet av varumärke givits viss, om också mycket begränsad rättslig betydelse.

Enligt nämnda utkast skall utslutanderätt att för varor använda visst kännetecken kunna förvärfvas bland annat genom inarbetande inom landet av märke eller annan utstyrsel såsom i handeln gällande varukännetecken. Det föreslagna skyddet för varuutstyrsel i allmänhet må här lämnas å sido. Men även i fråga om verkliga varumärken skulle, såsom nämnt, enligt utkastet en utslutanderätt kunna uppkomma genom inarbetande, oberoende av registrering. I utkastet stadgas sålunda, att den, som ej kan åberopa tidigare registrering, inarbetande eller namn- eller firmarätt, icke äger såsom varumärke använda beteckning, som är förväxlingsbar med ett i handeln inarbetat märke för annans varor av samma eller likartat slag. Vid överträdelse av detta stadgande kan meddelas förbud mot fortsatt användande och under vissa omständigheter ådömas straff jämte skadeståndsskyldighet. Enligt utkastet skall vidare, därest ej vederbörligt tillstånd föreligger, registrering av varumärke vägras, om märkets användande å vara, för vilken registrering sökes, uppenbarligen skulle utgöra intrång i annans genom inarbetande uppkomna rätt med avseende å märket. Har registrering ändock skett, äger innehavaren av det inarbetade märket föra talan om registreringens upphävande. Inarbetade märken gynnas dessutom så till vida, som dylikt märke kan registreras, även om det t. ex. består endast av siffror eller bokstäver eller enligt allmänna regler skulle vara att betrakta såsom deskriptivt.

Utkastet innehåller slutligen en bestämmelse till skydd i vissa specialfall, vilka icke torde behöva här närmare angivas, mot att någon låter i ond tro för sig registrera märke, som annan tidigare använt å varor av samma eller liknande slag.

Gällande rätt i övriga nordiska länder.

De nu ifrågavarande bestämmelserna diskuterades ingående å de nordiska förhandlingarna 1926—1927. Här skall något redogöras för de resultat, till vilka man då kom. Först må emellertid i korthet omnämnas, hur dessa frågor för närvarande regleras i övriga nordiska länder.

Vad först angår Finland, omfattar dess varumärkeslag av den 11 februari 1889, vilken i huvudsak ansluter sig till den svenska, registreringsprincipen i än högre grad än vår rätt.

Den danska varumärkeslagen av den 11 april 1890 är liksom den svenska lagen grundad på 1882 års dansk-norsk-svenska förslag. De båda ländernas ifrågavarande lagar äro också på de flesta punkter överensstämmande. I den danska lagen är dock numera uttryckligen stadgat,

att ett ordmärke icke får registreras, om det inom intresserade affärs-kretsar är känt såsom beteckning för vara, som härrör från annan näringsidkare än sökanden. Denna lag innehåller vidare ett stadgande om upphävande av registrering till förmån för den, som visar, att registreringen avser ett av honom ursprungligen nyttjat märke, som annan tillägnat sig. Talan skall anhängiggöras inom ett år efter det märkets registrering kungjorts.

Den norska varumärkeslagen av 1885 var även till sina huvuddrag identisk med de ungefär samtidigt tillkomna svenska och danska lagarna. Emellertid har denna lag ersatts av nu gällande varumärkeslag av den 2 juli 1910. Också denna senare utgår visserligen från den huvudprincipen, att ensamrätt till varumärke vinnes genom registrering. Men enligt lagen kan den, vilken obehörigen använder varumärke, som inom vederbörande omsättningskrets är känt såsom annat företags särskilda kännetecken för varor av samma eller likartat slag, på talan av den förorättade fränkännas rätten att använda märket, såframt genom användandet framkallas fara för förväxling med hänsyn till det företag, från vilket varorna härröra. Vid vetskap om den andres bättre rätt inträder straff och skadeståndsskyldighet. Ett registrerat märke kan fränkännas dess innehavare, om samma eller förväxlingsbart märke redan före registreringsansökningens ingivande varit inom vederbörande omsättningskrets känt som ett annat företags särskilda märke för varor av samma eller likartat slag, eller om innehavaren då ägde vetskap om att annan tidigare för sådana varor använt dylikt märke; talan härom måste dock av den förorättade väckas inom två år från registreringsdagen.

Å de nordiska konferenserna 1926—1927 framställdes särskilt i två hänseenden anmärkningar mot det svenska utkastets ståndpunkt. Å ena sidan ansågs det betänkligt att som detta i fråga om egentliga varumärken helt likställa inarbetande med registrering. Å andra sidan förmenades, att utkastet icke gäve ett tillräckligt omfattande skydd för ett märkes förste användare mot senare registrering i ond tro.

*De nordiska
konferenserna
1926—1927.*

I denna sistnämnda fråga enades man slutligen om att lagstiftningen härutinnan borde avse alla fall, där någon till förfång för annan sökt registrering av ett varumärke med vetskap om att det tidigare använts av denne andre och därvid åsyftat att tillägna sig märket från honom.

I fråga om inarbetade märken nåddes i huvudsak enighet om följande synpunkter:

1) Inarbetande av ett märke skulle icke i och för sig medföra någon rätt att hindra andra att använda märket. De norska delegerade ansågo dock tveivelaktigt, om man i Norge kunde befinnas villig att i detta avseende frångå gällande lag.

2) Den, som fått märke inarbetat inom landet, skulle ha rätt att hindra eller få upphävd en senare, kolliderande registrering. Det rådde ingen meningsskiljaktighet om rätten till sådan registrerings upphävande.

Däremot uttalades från vissa håll betänkligheter mot att ålägga registreringsmyndigheten att vägra registrering. Denna myndighet ansågs icke kunna i allmänhet bedöma, om ett varumärke vore inarbetat. Mot detta framhölls, särskilt från svenskt håll, att artikel 6 bis måste för sådana länder, som hade förprovning, anses medföra skyldighet att vägra registrering i detta fall. Särskild preklusionstid för talan om registrerings upphävande avböjdes av de delegerade från Danmark, Finland och Sverige.

3) Ett inarbetat märke skulle i vissa fall kunna registreras, även om det enligt allmänna regler icke vore registrerbart.

Både i Danmark och i Norge ha numera, under beaktande även av de nyssberörda förhandlingarna, framlagts förslag till förändrade varumärkesrättsliga bestämmelser, och jämväl i Finland pågår arbete å detta lagstiftningsområde.

*Danskt lag-
förslag.*

I Danmark föreligger förslag till helt ny varumärkeslag. Detta förslag innehåller bland annat, att varumärke icke får registreras, när det innebär ett återgivande eller en efterbildning av ett märke, som registreringsmyndigheten finner vara inom landet notoriskt känt och använt som beteckning för varor av samma eller liknande slag, härrörande från annan än sökanden. Har registrering ändock skett av inarbetat märke, äger den förorättade få registreringen upphävd. — Vid bedömande av frågan, om ett märke kan anses distinktvt och icke deskriptvt, skall vidare enligt förslaget särskild hänsyn tagas till varaktigheten av det bruk, som kan vara gjort av märket. Enligt motiven avses, att denna bestämmelse särskilt skall komma inarbetade märken till godo. — Förslaget innehåller även, att den, som kan visa, att ett ursprungligen av honom använt märke eller en efterbildning därav senare för annan registrerats för varor av samma eller likartat slag, äger att vid domstol föra talan om registrerings upphävande. Genom detta sista stadgande har man gått åtskilligt längre i skyddande av förste användarens rätt, än det från något håll ifrågasattes vid de nordiska förhandlingarna. — Talan enligt ovannämnda bestämmelser om registrerings upphävande måste väckas inom fem år från registreringsdagen, såframt ej ond tro föreligger.

*Norskt lag-
förslag.*

I Norge har 1930 framlagts ett förslag till förändringar i varumärkeslagen. Regleringen av de inarbetade märkena och av förste användarens rätt har icke där undergått några större förändringar. Nämnas må dock, att enligt förslaget märke icke får registreras, om registreringsmyndigheten finner, att samma eller förväxlingsbart märke redan före ansöknings varit notoriskt känt inom vederbörande omsättningskrets som ett annat företags särskilda märke för sådana varor. Preklusionstiden för talan om registrerings upphävande i här föreliggande fall har i överensstämmelse med konventionen förlängts till tre år och borttagits för fall av ond tro. Liksom i det danska förslaget förordas en bestämmelse, enligt vilken vid bedömande av ett varumärkes karaktär av särmarke hänsyn särskilt skall tagas till hur länge märket varit i bruk.

Den nu lämnade framställningen torde giva stöd för den åsikten, att svensk rätt vid en kommande fullständig revision av varumärkeslagen icke bör bibehållas vid sin nuvarande ståndpunkt att varken åt begagnandet eller ens åt inarbetandet av ett varumärke tillmäta större betydelse. Ett t. o. m. längre gående skydd för inarbetade märken än det, som kräves för biträdande av den reviderade konventionen, samt därutöver bestämmelser till förmån för förste användaren av ett varumärke gentemot annans registrering av märket i ond tro avses såväl i det svenska utkastet som i de vid de nordiska konferenserna antagna riktlinjerna, vilka man då även från svenskt håll biträdde. För övrigt torde man numera knappast någonstädes utomlands helt vidhålla den stränga registreringsgrundsatsen, enligt vilken varumärkesskyddet så gott som uteslutande baseras på registrering och begagnandet icke blir av någon betydelse. Detta förhållande framgår ej alltid av varumärkeslagarna. då dessa ofta suppleras av allmänna bestämmelser mot illojal konkurrens, vilka i praxis tillämpas gentemot registrering av märke med vetskap om att detta tidigare använts av annan; sådant är läget t. ex. i Tyskland. Då den svenska rätten saknar dylika supplerande regler, blir det hos oss nödvändigt att i varumärkeslagen taga hänsyn till hithörande fall. För närvarande torde dock endast böra vidtagas sådana ändringar, som erfordras för ett biträdande av den reviderade konventionen. Övriga vid de nordiska konferenserna ifrågasatta bestämmelser till skydd för inarbetade varumärken och förste användarens rätt böra sålunda icke upptagas till slutlig behandling förrän i samband med den allmänna reformen av vår varumärkesrätt.

Enligt konventionen kräves, såsom nämnt, att unionsländerna skola vägra eller förklara ogiltig registrering av varumärke, som före ansökningen är inom registreringslandet inarbetat för annan än sökanden. Bestämmelsen avser endast märken, som i *registreringslandet* inarbetats för annan. Restriktionen tillkom, på sätt förut angivits, efter hemställan bland annat från Sveriges sida, och det bör icke ifrågasättas att nu stadga ett längre gående skydd. Nekas kan emellertid icke, att det stundom kan vara illojalt att söka registrering av ett märke, som för annan blivit utomlands men icke här i riket inarbetat. Vid en mera omfattande revision av varumärkeslagen torde därför böra tagas i ytterligare övervägande, huruvida ej dylika fall lämpligen kunna åtkommas genom ett sådant stadgande till skydd för förste användarens rätt, som ifrågasatts vid de nordiska konferenserna. — Konventionen påkallar givetvis icke bestämmelser i vår rätt till förmån för svenska innehavare av inarbetade märken. Men ett sådant skydd bör dock givas, då det bestående rättstillståndet otvivelaktigt utgör en avsevärd olägenhet och det vidare icke kan vara lämpligt att ställa svenskar i sämre ställning än utlänningar. Anledning att göra undantag i fråga om varumärken, som inarbetats för personer i länder, vilka icke biträtt den nya konventionen, synes ej heller föreligga.

Vägrande av
sökt registre-
ring.

Först och främst är att giva en föreskrift om registreringsvägran. Det har visserligen varit föremål för olika meningar, om konventionen medför skyldighet i detta avseende. Men enligt den tolkning av artikel 6 bis, som vid de nordiska konferenserna särskilt framfördes från svenskt håll, föreligger sådan skyldighet, om ansökningslandets lagstiftning giver plats för registreringsvägran på materiella grunder, d. v. s. om därstädes en saklig förprovning äger rum. I enlighet härmed föreslås såsom ett nytt mom. 6 i 4 § varumärkeslagen en bestämmelse om förbud mot registrering i nu förevarande fall; införandet av detta nya stadgande föranleder även någon jämkning beträffande mom 5. Patent- och registreringsverket skall ex officio till provning och avgörande upptaga frågan, om varumärke, för vilket registrering sökes, kolliderar med inarbetat varumärke, d. v. s. märke, som är här i riket allmänt känt och använt såsom annans särskilda varukännetecken. Även kravet på varumärkesanvändning inom riket torde vara förenligt med konventionsartikeln, vars invecklade avfattning det icke lärer vara skäl att följa i lagtexten. Över huvud taget synes det bäst att ej i lagen söka att mera ingående definiera begreppet inarbetat märke, vars närmare klarläggande lämpligen torde kunna ske av doktrin och praxis. Givetvis kan det icke fordras, att patent- och registreringsverket skall anställa vidlyftiga undersökningar till utrönande särskilt av frågan, om märke är att anse som inarbetat. Emellertid har icke i bestämmelsen upptagits det, enligt vad förut nämnts, av patentlagstiftningskommittén ifrågasatta ordet »uppenbarligen», då det nämligen icke syntes lämpligt att uttryckligen binda registreringsvägrande vid strängare förutsättningar än dess upphävande. Och om den bestämmelsen skulle gälla för domstolarna, att registreringen endast finge upphävas, när inarbetande uppenbarligen funnes vara för handen, kunde detta leda till en alltför snäv användning av stadgandet. Det torde dock vara tydligt, att patent- och registreringsverket endast jämförelsevis sällan kan komma att finna sådan utredning föreligga, att en ansökan bör avslås jämlikt det nu förevarande stadgandet. Registrering skall icke vägras, om medgivande från det inarbetade varumärkets innehavare föreligger, något som — med hänsyn till motsvarande, under en lång följd av år tillämpade praxis i fråga om kollision med tidigare sökt varumärkesregistrering — icke ansetts behöva särskilt utsägas i lagtexten. Förbudet är enligt förslaget gällande även i fråga om ej helt lika men lätt förväxlingsbara märken. Å andra sidan är det, i likhet med vad som redan finnes stadgat beträffande kollision med tidigare till registrering anmält märke, ej tillämpligt, om märkena gälla olika varuslag eller likhet blott föreligger i fråga om sådana beteckningar, som avses i 7 §. Bestämmelsen gäller givetvis även föreningsmärken.

Ovan har framhållits, att i fråga om ordmärken man i praxis ansett sig kunna med stöd av orden »särskilt uppfunnen benämning» i 4 § 1)

i huvudsak vinna samma resultat, som avses med den nya föreskriften. Det kunde möjligen därför anses oegentligt att låta nämnda moment kvarstå oförändrat. Emellertid torde det icke vara erforderligt eller lämpligt att nu vidtaga en omarbetning av momentet, därvid man skulle nödgas taga hänsyn till förhållanden, som ligga utanför den nu påkallade reformens räckvidd.

Enär inarbetande av ett varumärke ej må inverka å rätten till konventionsprioritet, har häråt givits uttryck i 16 § 5).

Talan om vunnen registrerings upphävande kan efter ovannämnda ändring i 4 § utan vidare lagändring föras enligt 10 § andra stycket, där talerätt medgives envar, som förmenar, att registrering av varumärke skett honom till förfång.

Däremot fordras en ny bestämmelse, om bruk skall göras av den enligt konventionen medgivna rättigheten att stadga preklusionstid för sådan talan, därest registreringen ej vunnits i ond tro. Tillräckliga skäl synas emellertid icke föreligga härför, vilket även vid de nordiska förhandlingarna hävdades från svensk sida. Visserligen är en preklusionstid förordad i de danska och norska förslagen, men särskilt enligt det förra kan upphävande av registrering på grund av kollision med annans oregistrerade varumärke förekomma i många fall, där sökanden kan antagas hava saknat kännedom om det oregistrerade märket. Begränsar man åter förbudets räckvidd så strängt som skett i nu föreliggande förslag, torde sökanden mera sällan kunna vara i god tro. Och även om så någon gång kan tänkas vara fallet vid tiden för ansökningen, kan det registrerade märkets innehavare merendels icke undgå att snart få kännedom om det här i landet inarbetade varumärket, när han själv börjar föra ut varor med sitt märke i allmänna marknaden. Starkare skäl att av hänsyn till denne märkesinnehavare införa en preklusionstid synas därför icke vara för handen. En sådan kunde å andra sidan bliva till stor olägenhet för den ofta i utlandet bosatte innehavaren av det inarbetade varumärket. Läget kan ju t. ex. vara sådant, att det registrerade märket under preklusionstiden ej alls eller blott i obetydlig omfattning kommer till användning.

De föreslagna reglerna om inarbetade märken äro icke tillämpliga gentemot varumärken, som registrerats före den nya lagens ikraftträdande. Häråt har, i den mån så kan anses erforderligt, givits uttryck i övergångsbestämmelserna, sista stycket.

Artikel 6 ter.

I den nya artikeln 6 ter förekommer en ingående reglering av den varumärkesrättsliga användningen av statsvapen, statsflaggor och andra statseblem samt officiella kontroll- och garantibeteckningar.

De bestämmelser härutinnan, som förut funnits i slutprotokollet, ha utan nämnvärd förändring i sak överförts till artikelns sista stycke. Det

*Upphävande
av vunnen
registrering.*

*Övergångs-
bestämmelser.*

**Skydd för
statseblem
och andra
officiella be-
teckningar.**

*Konventions-
bestämmel-
serna.*

fastslås där, att *telle-quelle*-regeln icke hindrar unionsländerna att såsom stridande mot god sed eller allmän ordning vägra eller förklara ogiltig registrering av varumärken, som utan tillstånd innehålla vapen, flaggor, utmärkelsetecken och andra statseblem eller av något unionsland antagna officiella märken och stämplor.

Medan nämnda stycke endast avser unionsländernas *befogenhet* att vägra eller upphäva registrering av sådana varumärken, har genom de nya bestämmelserna i föregående stycken av artikeln införts en mycket vittgående *förpliktelse* i detta avseende.

Enligt dessa bestämmelser skola unionsländernas vapen, flaggor och andra statseblem samt vad som ur heraldisk synpunkt utgör efterbildning därav icke få utan vederbörligt tillstånd intagas i varumärke; registrering skall vägras eller förklaras ogiltig samt användande utan registrering medelst lämpliga åtgärder hindras. Detsamma gäller om officiella kontroll- och garantimärken och -stämplor, som av dessa länder antagits, såframt det ifrågavarande varumärket är avsett att användas för varor av samma eller liknande slag som de, för vilka den officiella beteckningen gäller.

För tillämpning av nämnda föreskrifter skola unionsländerna genom förmedling av internationella byrån i Bern utbyta listor, upptagande de statseblem samt officiella kontroll- och garantibeteckningar, som de önska ställa under skydd. I fråga om senare ändringar skall förfaras på samma sätt. De erhållna listorna skola i varje land bringas till allmänhetens kännedom. Varje land kan genom den internationella byråns förmedling inom tolv månader från mottagandet framställa invändningar mot listorna.

Bestämmelserna skola i fråga om notoriskt kända statseblem äga tillämpning å alla varumärken, som registrerats efter den nya konventionens undertecknande, den 6 november 1925. Vad åter beträffar övriga statseblem samt kontroll- och garantibeteckningarna, behöva konventionsreglerna tillämpas endast å varumärken, som registreras mer än två månader efter mottagandet av den lista, där den officiella beteckningen finns upptagen. I händelse av ond tro äga unionsländerna att med obegränsad retroaktivitet medgiva upphävande av vunnen registrering.

I åttonde stycket fastslås den väl självklara satsen, att den, som äger begagna det egna landets ifrågavarande officiella beteckningar, icke hindras däri av förefintlig likhet med annat unionslands beteckningar.

Som huvudregel åsyftar konventionen blott att hindra de officiella beteckningarnas användande som varumärke. Nionde stycket utsträcker emellertid beträffande statsvapen förbudet till allt användande i handeln utan vederbörligt tillstånd, såframt användandet är ägnat att vilseleda angående varors ursprung.

Den nya artikeln är resultatet av ingående överläggningar vid Haag-konferensen. Från svensk sida var det endast med stor tvekan man med-

verkade till denna reglering, som kräver betydande ändringar i gällande svensk rätt. Emellertid måste det erkännas, att starka skäl kunna anföras för de nya reglerna. Det kan icke vara lämpligt, att t. o. m. statseblem fritt få användas för betecknande av enskilda näringsidkares varor. Detta kan ej sällan verka stötande; ifrågavarande statliga symboler böra vara omgärdade med en viss helgd. Ett varumärke, som innehåller officiella beteckningar, kan vidare tänkas vilseleda allmänheten genom bibringande av den uppfattningen, att särskild statlig sanktion i fråga om de betecknade varorna föreligger. En sådan officiell beteckning kan även ibland verka såsom oriktig ursprungsbeteckning. På det sättet komma de nya bestämmelserna att komplettera gällande föreskrifter angående illojal reklam och oriktiga ursprungsbeteckningar; de bli därigenom ett led i kampen mot illojal konkurrens i vidsträckt mening. Det kan emellertid icke nekas, att konventionsförbuden kunna bliva ett band även på den lojala handeln. Härtill bör man givetvis taga stor hänsyn vid övervägande av de i svensk rätt erforderliga nya och ändrade föreskrifterna. Särskilt skyddet för främmande staters officiella beteckningar bör ej sträckas längre än konventionen otvetydigt kräver, såframt ej speciella skäl tala härför.

Till en början må här undersökas den svenska rättens nu gällande bestämmelser i ämnet samt huru de tillkommit.

Svensk rätt.

Varumärkeslagen föreskriver i 4 § 3), att registrering ej må ske, om i varumärke utan vederbörligt tillstånd intagits offentliga vapen eller stämplor. I 10 § första stycket stadgas, att om Konungen på därom gjord anmälan finner, att varumärke på grund av nyssnämnda bestämmelse icke bort registreras, detsamma skall avföras ur registret. När så sker, skall registreringsmyndigheten enligt 11 § andra stycket därom underrätta den, för vilken registreringen skett. Lagrummen kvarstå oförändrade sedan varumärkeslagens tillkomst, utom att den med orden »utan vederbörligt tillstånd» i 4 § 3) avsedda restriktionen infördes först genom lag den 7 augusti 1914.

Varumärkeslagens ursprungliga bestämmelser återfinnas i sak uti de dansk-norsk-svenska kommitterades förslag av år 1882, dock att i 4 § 3) av förslaget talas om »offentliga vapen eller märken». Ordet »märken» ansågs till sin betydelse obestämt och utbyttes därför i propositionen år 1884 mot »stämplor». I kommitterades motiv till 1882 års förslag lämnas ingen uttömmande förklaring av de där använda uttrycken. Kommitterade framhålla dock bland annat, att förbudet icke vore inskränkt till inhemska offentliga beteckningar, men då det måste förutsättas, att registreringsmyndigheten i regel ägde tillräcklig kännedom endast om dessa, hade i 10 § utväg anvisats att, därest offentliga vapen och märken bleve registrerade, få dem utstrukna ur registret. Sistnämnda lagrum hade avfattats med hänsyn till att det vore av vikt att kunna utan omgång få offentliga vapen och märken avförda ur registret, särskilt vid sådana tillfällen då anmärkning mot deras intagande gjordes från en främmande stats sida.

Vid förslaget's granskning av vederbörande myndigheter framställdes vissa erinringar. Sålunda yttrade kommerskollegium bland annat, att uttrycket »offentliga vapen» borde närmare bestämmas och begränsas. Det kunde nämligen ifrågasättas, om till offentliga vapen borde räknas, utom riksvapnet och landskapens vapen samt ämbetsverkens och domstolarnas sigill, även de sigill, som understundom i vissa handlingar beagnades av kommunerna. Förbudet ansågs böra begränsas till sådana in- eller utländska offentliga vapen eller stämplor, som vore allmänligen kända. — I högsta domstolen erinrade ett justitieråd i fråga om 10 §, att beslut enligt detta stadgande skulle komma att fattas av Konungen i statsrådet efter angivelse, vare sig av främmande sändebud eller av tjänstemän eller enskilda personer inom landet, utan mellanhand av offentlig myndighet. Att sålunda inblanda landets högsta myndighet i frågor av sådant slag kunde icke vara välbetänt. Avgörandet ansågs kunna överlämnas åt underordnad myndighet med rätt att överklaga beslutet hos Kungl. Maj:t.

I propositionen till 1884 års riksdag anförde chefen för justitiedepartementet, att man inom de skandinaviska länderna vore ense därom, att bestämmelsen i 4 § 3) avsåge statens och dess ämbetsverks vapen och stämplor, kommuners av regeringen stadfästade vapen samt främmande staters vapen, de sistnämnda endast då bestämmelsens tillämpning på sådant vapen begärdes av vederbörande stat.

Även under förarbetena till 1914 års ovannämnda lagändring, vilken skedde i samband med övriga för Sveriges biträdande av Washingtonkonventionen erforderliga lagändringar, förekom en del av intresse i saken.

I utlåtande av patent- och registreringsverket meddelades, att ämbetsverket, då i varumärke (till synes avses här utländsk näringsidkares förut i hemlandet registrerade märke) förekommit utländska vapen eller liknande avbildningar, icke inlätit sig på en prövning, huruvida dessa borde anses såsom offentliga, alldenstund ämbetsverket saknade förutsättningar för en sådan prövning och beviset om märkets registrering i hemlandet ansetts innefatta erforderlig garanti, att märket vore i behörig ordning. I fråga om varumärken, innehållande svenska offentliga vapen eller stämplor, hade ämbetsverket ansett sig icke böra neka registrering, när, t. ex. vad anginge kungl. hovleverantörer, sökanden styrkt sig äga vederbörligt tillstånd att begagna vapnet i fråga. Genom lagändringen fastslogs generellt sistnämnda praxis.

I det ursprungliga regeringsförslaget hade 4 § 3) fullständigats genom tillägg av ordet »emblemer». Lagrådet erinrade emellertid, att denna ändring icke nödvändiggjordes av 1911 års konvention, samt påpekade, att det ord, som sålunda föresloges till intagande i lagtexten, knappast i det svenska språket hade en fullt bestämd och fast avgränsad betydelse. Man kunde fördenskull befara, att svårigheter vid lagbestämmelsens tillämpning skulle komma att uppstå. I anledning av lagrådets anmärkningar

upptogs icke ordet »emblemer» i propositionen. I yttrande till statsrådsprotokollet omnämnde departementschefen, att med tillägget i främsta rummet torde avsetts att vinna förbud mot intagande i varumärken av flaggor och standar.

Något generellt förbud mot offentliga vapens och stämplars *användande* såsom varumärken, fränsett registrering, finns icke i svensk rätt. Vissa bestämmelser kunna dock under särskilda förutsättningar komma att bli tillämpliga, varjämte regler finnas för några specialfall. En exemplifierande redogörelse härför skall nedan lämnas i annat sammanhang.

I patentlagstiftningskommitténs utkast till ny varumärkeslag föreslås, att registrering ej må beviljas av varumärke, som obehörigen innehåller a) statsvapen, b) stämpel eller annat tecken eller uttryck, vilket såsom hänsyftande på svenska staten giver märket en officiell innebörd, eller c) svensk kommuns vapen. Enligt utkastet må genom beslut av Konungen en vunen registrering förklaras vara från beslutets dag upphävd, om märket befinnes vara av beskaffenhet, som, enligt vad ovan nämnts, utgör hinder för registrering. Dessutom kan i sådant fall talan om upphävande av registreringen föras vid domstol.

Å de nordiska konferenserna 1926—1927 diskuterades ganska ingående frågan, huru de för biträdande av den nya konventionen erforderliga lagändringarna lämpligen borde företagas. De delegerade blevo eniga om att det skulle förbjudas att utan vederbörligt tillstånd såsom varumärke eller del av sådant använda: a) statsvapen, statsflaggor och andra stats-
 emblem, b) statliga kontroll- och garantibeteckningar för varor av samma eller likartat slag, c) andra stämplor, tecken eller uttryck, vilka såsom häntydande på den egna staten gäve märket en officiell karaktär, och d) inländska kommuners vapen. Med dessa beteckningar vore att likställa efterbildningar eller partiella återgivanden därav, ägnade att framkalla förväxling. Enighet rådde jämväl därom, att skydd i fallen a) och b) skulle givas även gentemot sådana främmande länder, som ej anslutit sig till den nya konventionen.

De nordiska konferenserna 1926—1927.

Här må något nämnas om hur man i en del främmande länder, där i anledning av Haagkonventionen lagändringar genomförts eller föreslagits, härvid förfarit.

Främmande rätt.

Den tyska varumärkeslagen av den 12 maj 1894 innehåller redan i sin nuvarande lydelse förbud mot registrering av varumärken, som utan vederbörligt tillstånd innehålla statsvapen eller andra statliga höghetstecken eller inhemska Orts- eller kommunalvapen. I ett med föranledande av den nya konventionen framlagt förslag har man utsagt, att statsflaggor äro att hänföra till höghetstecken, varjämte förbudet utvidgats till officiella kontroll- och garantibeteckningar, som enligt kungörelse i »Reichsgesetzblatt» inom landet eller i främmande stat införts för bestämda varor. Om registrering bort vägras men så ej skett, kan registreringen upphävas, antingen ex officio eller på talan av tredje man. För närvarande finns

Tyskland.

icke något generellt förbud mot användande — fränsett registrering — av ovannämnda officiella beteckningar såsom varumärken, men förslaget innehåller ett stadgande, enligt vilket den, som obehörigen använder sådan officiell beteckning såsom varumärke, straffas med böter upp till 150 riksmark eller med »Haft», såframt icke strängare straff inträder enligt andra bestämmelser. Användande av offentliga vapen i avsikt att vilseleda angående varors beskaffenhet och värde är redan enligt gällande rätt i vissa fall belagt med straff i varumärkeslagen. Till uppfyllande av vad i nionde stycket av artikel 6 ter sägs hänvisar förslaget till denna bestämmelse, som föreslås delvis ändrad, samt till föreskrifterna om illojal reklam i 1909 års lag om illojal konkurrens. Vad beträffar tyska rikets och de tyska ländernas vapen, straffas allt obehörigt användande av dessa redan enligt allmänna strafflagen.

Österrike.

Enligt den nya österrikiska varumärkeslagen av 1928 äro från registrering helt undantagna varumärken, som uteslutande bestå av statsvapen eller andra offentliga vapen, av statsflaggor eller andra statliga höghets-tecken eller av officiella kontroll- och garantimärken, som inom landet eller enligt kungörelse i »Bundesgesetzblatt» i annan stat införts för samma eller liknande varor som de, för vilka varumärket är avsett. Ingår sådan officiell beteckning som beståndsdel i varumärke, får detta blott registreras, om rätt att använda beteckningen erhållits. Lagen förbjuder vidare obehörigt *användande* såsom varumärke eller del av varumärke av dylik officiell beteckning, i fråga om kontroll- och garantimärken dock endast såvitt angår varor av samma eller likartat slag som det, för vilket beteckningen införts. Denna bestämmelse äger beträffande utländska officiella beteckningar tillämpning blott under förutsättning av ömsesidighet eller internationellt avtal; vidare skall den utländska beteckningen ha offentliggjorts i »Bundesgesetzblatt». Brott mot bestämmelsen straffas med böter eller arrest. Upphävande av registrering, som enligt ovannämnda föreskrifter icke bort beviljas, beslutas ex officio av ministern för handel och samfärdsel.

Schweiz.

I Schweiz ändrades 1928 varumärkeslagen av den 26 september 1890 till överensstämmelse med den nya konventionen. Emellertid ha hithörande bestämmelser i varumärkeslagen upphävts genom lagen den 5 juni 1931 angående skydd för offentliga vapen och andra offentliga beteckningar. Denna lag går synnerligen långt i skyddande av de offentliga beteckningarna och innehåller bland annat särskilda bestämmelser mot registrering av firmor och mönster, i vilka sådana beteckningar ingå; dessa senare bestämmelser förbigås här. I övrigt må nämnas, att lagen skarpt skiljer på schweiziska och utländska beteckningar. I fråga om de förra förbjuddes registrering såsom varumärken eller del därav bland annat av federala, kantonala och kommunala vapen, flaggor samt kontroll- och garantimärken, andra federala och kantonala emblem, ordbenämningar för ovannämnda vapen samt — under vissa förutsättningar — en del officiella ord,

t. ex. »federation», »kanton» och »kommun», ävensom nationella figurer ordtecken, varunder hänföres t. ex. nationella historiska minnesmärken och gestalter. Beträffande alla dessa beteckningar stadgas vidare i stor utsträckning förbud mot deras *användande*, särskilt såsom varumärken. I regel gäller förbudet dock endast för det fall, att användandet kan sägas stå i strid med god sed, t. ex. verka vilseledande. Utländska statliga beteckningar av det slag, konventionen avser, samt även andra utländska nationella tecken skyddas under förutsättning av ömsesidighet mot registrering och användande. Emellertid beredes, även om ömsesidighet ej föreligger, skydd mot *vilseledande* användande av sådana utländska beteckningar, som avses i konventionen. Överträdelse av förbudet mot användande medför under vissa förutsättningar straff, nämligen böter eller fängelse i högst två månader. Upphävande av obehörigen skedd registrering försiggår ex officio. Varumärke, som registrerats före lagens ikraftträdande men ej är i överensstämmelse med denna, får ej förnyas eller överlåtas. Registreringen kan upphävas efter fem år från lagens ikraftträdande, om icke märket under mellantiden ändrats så, att det icke strider mot lagen. Femårsfristen kan förlängas beträffande märken, som länge använts och inarbetats.

Den danska varumärkeslagen innehåller förbud mot registrering av varumärke, som utan vederbörligt tillstånd består av eller innehåller statsvapen eller statliga kännetecken eller inländska kommunala vapen eller kännetecken. I det ovan omnämnda danska förslaget till ny varumärkeslag har man i överensstämmelse med konventionen bland de förbjudna beteckningarna upptagit statsflaggor samt officiella kontroll- och garanti-beteckningar för samma eller liknande varor. Enligt gällande lag har handelsministern att ex officio ingripa mot obehörig registrering i föreliggande fall. Hans beslut kan dock av varumärkets innehavare dragas under domstols prövning. I dessa avseenden föreslås ej någon ändring. Varumärkeslagen innehåller icke något förbud mot *användande* av offentliga beteckningar, och något sådant återfinnes ej heller i nyssnämnda förslag. Lagen den 29 mars 1924 mot illojal konkurrens m. m. giver emellertid en del föreskrifter av betydelse härvidlag. Särskilt må nämnas en straffbestämmelse mot obehörig skyltning med danskt eller utländskt statsvapen; en betydande utvidgning av denna bestämmelse lär vara ifrågasatt.

Den norska varumärkeslagen upptager för närvarande den bestämmelsen, att varumärke icke får innehålla offentliga vapen eller märken. I 1930 års förut nämnda förslag har denna föreskrift så ändrats, att varumärke icke utan vederbörligt tillstånd får innehålla offentliga vapen, flaggor eller andra statsemler eller offentliga märken, varunder innefattas officiella kontroll- och garantibeteckningar, som inom landet eller, enligt därom utfärdad kungörelse i »Norsk Kunngjørelsestidende», i främmande stat införts för samma eller liknande slags varor som de, för vilka märket är avsett. Upphävande av obehörig registrering kan enligt gällande

Danmark.

Norge.

bestämmelser, vilka ej föreslås ändrade, ske genom beslut av domstol. Under vissa omständigheter kan avgörande träffas av patentmyndigheten. — Ett vittgående stadgande mot *användande* av officiella beteckningar innehåller redan allmänna strafflagen, som med böter eller fängelse i högst tre månader straffar den, vilken obehörigen använder offentliga vapen, märken eller sigill eller därmed lätt förväxlingsbara beteckningar. Bestämmelsen erhöll denna lydelse genom lag den 19 mars 1926. Enligt förarbetena till sagda lag avses både statliga och kommunala beteckningar, utan hänsyn till om de äro norska eller utländska. Det ovannämnda stadgandet i 1930 års förslag skall enligt motiven hava samma innebörd.

*Allmänna
synpunkter.*

Det har redan nämnts, att för uppfyllande av artikel 6 ter fordras en del ändringar och nya bestämmelser i svensk rätt. Artikeln nödgar givetvis icke till ett utvidgat skydd för svenska officiella beteckningar. Men dessa böra icke sättas i en sämre ställning än de utländska. Ej heller synes det vara lämpligt att ställa länder, som ej tillhöra den nya konventionen, utanför det ökade skyddet.

*Vägrande av
sökt registre-
ring.*

Till en början torde böra övervägas frågan om de ändringar, som äro att vidtaga i 4 § 3) varumärkeslagen för att bringa detta lagrum i överensstämmelse med den nya konventionen. Enligt denna måste ju ett generellt förbud mot registrering utan vederbörligt tillstånd införas i fråga om vapen, flaggor och andra statseblem.

Redan den gällande bestämmelsen avser både in- och utländska statsvapen. Härutinnan påkallar konventionen alltså icke någon ändring i sak. Vid Haagkonferensen fastslogs, att till statsvapen vore att räkna vapen, förda av regerande furstehus och deras medlemmar, samt vapen, använda av de i en förbundsstat ingående delstaterna.

Något hinder mot registrering av varumärken, innehållande in- eller utländska flaggor, finns för närvarande ej i svensk rätt. Olämpligheten härav har sedan länge gjort sig kännbar, och av den ovan lämnade historiska redogörelsen framgår, att ändring i detta hänseende tidigare påyrkats. Den nu föreslagna bestämmelsen avser endast statsflaggor men både örlogs- och handelsflaggor samt för förbundsstater även däri ingående delstaters flaggor; se för Sveriges del lagen den 22 juni 1906 angående rikets flagga. Vid sidan härav kan man tänka på fanor av en viss statlig karaktär, t. ex. regementsfanor. Dessa torde dock icke vara att inordna under nu förevarande kategori. Förbudet avser endast statsflaggor såsom sådana och kan icke utsträckas till de däri ingående färgerna över huvud taget.

Enligt konventionen skall förbudet gälla även andra statseblem. Detta uttryck har därför upptagits i den föreslagna lagtexten, ehuru det — såsom lagrådet 1914 påpekade — är till sin innebörd ganska obestämt. Det torde icke vid sidan av statsvapen och statsflaggor ha någon större betydelse. Vid Haagkonferensen anfördes från franskt håll såsom exempel den frygiska frihetsmössan.

Registreringsförbudet äger även tillämpning å officiella kontroll- och garantibeteckningar, såframt med ansöknings avses varor av samma eller liknande slag som de, för vilka beteckningen införts. Det är endast statliga sådana beteckningar, som det här är fråga om. Såsom svenska dylika beteckningar må nämnas stämplarna för arbeten av guld, silver eller platina samt de officiella s. k. runmärkena för smör, ägg och fläsk. De förstnämnda lära vara hänförliga under gällande rätts uttryck »offentliga stämplarna»; detta synes dock ej alltid hava erkänts i praxis, vilket möjligen kan bero därpå, att den nuvarande bestämmelsen icke för sådant fall innehåller den i Haagkonventionen förekommande begränsningen till sådana varumärken, som avse varor av samma eller liknande slag. Runmärkena äro i vissa länder registrerade såsom varumärken men torde enligt konventionen vara skyddsberättigade även utan registrering.

De i konventionen under skydd ställda beteckningarna äro nu genomgångna. Men för närvarande gäller registreringsförbudet därutöver en del beteckningar, som icke ovan berörts.

Registrering får sålunda ej ske av varumärken, innehållande svenska domstolars och ämbetsverks sigill eller andra stämplarna. Åtminstone stundom har vidare patent- och registreringsverket ansett registrering otillåten, då varumärke innehållit svenska ordnar eller andra statliga utmärkelsetecken; det framgår tydligt av de vid Haagkonferensen förda förhandlingarna, att sådana utmärkelsetecken icke enligt konventionen behöva skyddas. Registrering har även vägrats, när varumärke innehållit avbildning av svenska mynt eller penningsedlar. I ovannämnda fall bör ej ändring göras i gällande rätts ståndpunkt, medan det å andra sidan ej torde föreligga anledning att utsträcka förbudet till motsvarande utländska beteckningar. I huvudsaklig överensstämmelse med vad som förordats vid de nordiska konferenserna föreslås därför, att registreringsförbudet även skall gälla varumärken, däri utan vederbörligt tillstånd intagits beteckning, vilken såsom hänsyftande på svenska staten giver märket en officiell karaktär. Detta stadgande avser även vissa fall, som knappast kunna anses omfattade av de nuvarande föreskrifterna, ehuru registrering i praxis vägrats. Detta gäller varumärken, bestående av eller innehållande ord av en viss officiell karaktär, t. ex. sammansättningar med »riks».

Svenska kommuners vapen, som stadfästas av Kungl. Maj:t, äro enligt gällande rätt skyddade mot registrering. Detta skydd bör utan tvivel bibehållas. De vapen, det här är fråga om, äro städernas vapen samt landskaps-, respektive länsvapen. Tillräckliga skäl att även ställa under skydd kommunala flaggor och andra emblem, där sådana finnas, torde icke föreligga. Ej heller synes registreringsförbudet böra utvidgas till utländska kommuners vapen. Det skulle då komma att gälla för ett svåröverskådligt och mycket stort antal vapen.

Vilka beteckningar skyddet kommer att omfatta, är speciellt i fråga om utländska beteckningar ganska ovisst. Större klarhet kommer att vinnas genom det utbyte av listor över skyddade beteckningar, som konventionen föreskriver. Det synes dock ej vara anledning att i lagtexten göra registreringsförbudet beroende av att vederbörande beteckning finns upptagen på ifrågavarande utländska stats lista. Härvid kommer också i betraktande, att förbudet föreslagits skola gälla även i förhållande till länder, som ej biträtt konventionen. Emellertid torde patent- och registreringsverket, vad angår utländska beteckningar, merendels blott i fråga om sådana, som upptagits i konventionslista, ha förutsättningar att ex officio vägra registrering.

Även i Sverige måste uppgöras en lista över de beteckningar, vilka skola skyddas såsom svenska statsemler eller kontroll- och garantibeteckningar. Närmast skall denna förteckning upprättas för att delgivas övriga unionsländer. Men den kommer givetvis även att bli av betydelse för den nya lagens tillämpning här i landet. I förteckningen kunna emellertid icke upptagas de kommunala vapnen och ej heller de övriga svenska beteckningar, som icke äro hänförliga under konventionens bestämmelser men dock skola här skyddas. Förteckningen torde böra fastställas efter förslag av vederbörande myndigheter (kommerskollegium, patent- och registreringsverket, riksheraldikern). Såsom å de nordiska konferenserna 1926—1927 framhölls, synes det lämpligt, att de nordiska länderna vid utarbetandet stå i kontakt med varandra.

I 4 § 3) enligt dess föreslagna nya lydelse stadgas i överensstämmelse med konventionen uttryckligen, att registreringsförbudet även skall gälla beteckningar, som lätt kunna förväxlas med de skyddade. Detta är i enlighet med gällande praxis. Denna har också beaktat, att frågan om förväxling är att, såsom konventionen angiver, bedöma ur heraldisk synpunkt. Till följd härav torde en i ett vapen ingående enstaka heraldisk figur endast mera undantagsvis kunna anses förväxlingsbar med själva vapnet. I övrigt blir det att efter omständigheterna bedöma, om förväxling lätt kan ske, när t. ex. ett emblem delvis förändrats eller blott en del av detsamma intagits i ett varumärke.

Liksom förut gäller bestämmelsen endast under förutsättning, att vederbörligt tillstånd icke föreligger. Bland annat är här att märka, att en kungl. hovleverantör äger rätt att i sitt varumärke intaga statsvapen, ehuru detta icke synes böra få utgöra den huvudsakliga delen av märket.

Oriktigt vunnit registrering av varumärke, vari intagits officiell beteckning, kan även med den vidgade omfattning, som ifrågavarande förbud erhållit enligt förslaget, upphävas jämlikt 10 § första stycket varumärkeslagen, utan att detta lagrum behöver undergå någon ändring till följd av sagda utvidgning. Sådana ärenden avgöras av Kungl. Maj:t i statsrådet på därom gjord anmälan. Rätten att göra dylik anmälan är enligt stadgandet icke på något sätt begränsad. Anmälaren kan vara

*Upphävande
av vunnit
registrering.*

svensk eller utländsk myndighet men även enskild person. För närvarande torde dock anses, att registrering av varumärke, innehållande utländsk stats vapen, ej bör upphävas, med mindre någon, som företräder denna stat, gör särskild framställning härom. Denna uppfattning kan emellertid efter förslaget genomförande näppeligen vidhållas i fråga om de å konventionslistorna upptagna beteckningarna, då nämligen vederbörande stat redan genom att föra upp dem på sin lista tillkännagivit, att den önskar skydd med avseende å dem.

Upphävande av registrering enligt 10 § första stycket har hittills påkallats endast i ett fåtal fall. För framtiden kan man sannolikt vänta, att sådana frågor oftare skola uppkomma, och det kan då starkt ifrågasättas, om den nuvarande handläggningen av dem verkligen är lämplig. Emellertid torde icke nu böra vidtagas någon ändring härutinnan; en sådan är ju icke nödvändig av hänsyn till konventionen.

Vad sedan gäller frågan om erforderliga övergångsbestämmelser, torde 4 § 3) i sin nya lydelse böra vinna tillämpning å alla ansökningar, som inkommit före lagens ikraftträdande men då ännu icke slutligen prövats, ävensom å alla ansökningar, som sedermera inkomma. Konventionen medger visserligen i fråga om beteckningar, som icke äro notoriskt kända, att de nya bestämmelserna tillämpas endast beträffande varumärke, som registreras mer än två månader efter mottagandet av den konventionslista, däri vederbörande beteckning finns upptagen. Men det synes icke föreligga tillräckliga skäl att göra bruk av detta medgivande. Den nu förordade regeln synes vara den naturligaste och mest rationella; den nödvändiggör ej heller något särskilt övergångsstadgande i denna del.

*Övergångs-
bestämmelser.*

Möjlighet att avföra vunen registrering föreligger enligt 10 § första stycket, när registrering enligt 4 § 3) icke bort ske. Dock bör denna möjlighet i princip medgivas blott för fall, då registreringen enligt den vid beslutets fattande gällande lagstiftningen icke bort företagas. Huvudregeln i fråga om varumärken, som registrerats före lagändringens ikraftträdande, blir med tillämpning härav, att registreringen endast kan upphävas, om så kunnat ske enligt de äldre bestämmelserna. Emellertid nödgår konventionen till att giva de nya reglerna en viss begränsad retroaktiv verkan. De skola nämligen i fråga om notoriskt kända statsblem tillämpas beträffande alla varumärken, som registrerats efter den 6 november 1925, den dag konventionen undertecknades. Vad som menas med notoriskt kända statsblem är ganska oklart. Man torde dock ej vara nödsakad att till denna kategori hänföra mer än statsvapen och statsflaggor. Då redan de nuvarande föreskrifterna omfatta både in- och utländska statsvapen, behövs ingen särskild övergångsbestämmelse i fråga om dem. Den retroaktiva regeln kan därför begränsas till att avse endast statsflaggor. I enlighet härmed har också sista stycket i övergångsbestämmelserna till lagen om ändring i varumärkeslagen

avfattats. Sådana märken, som retroaktivt förbjudas, böra emellertid — såsom vid de nordiska konferenserna framhållits — få användas under viss respittid efter lagens ikraftträdande; sådan respittid föreslås här till den 1 januari 1938, således fyra år sex månader från lagens till den 1 juli 1933 beräknade ikraftträdande.

Förbud mot användande såsom varumärken m. m.

Hittills ha endast berörts de ändringar, som äro erforderliga i anledning av konventionens bestämmelser om vägrande eller avförande av registrering. Men artikel 6 ter kräver dessutom förbud mot användande — frånsett registrering — av varumärke, innehållande ovannämnda statliga beteckningar. I fråga om statsvapen föreligger för övrigt skyldighet att förbjuda allt användande därav i handeln, då detta användande är ägnat att vilseleda angående varors ursprung.

Gällande svensk rätt.

Det är särskilt dessa bestämmelser, som nödvändiggöra vittgående ändringar i svensk rätt. För närvarande finns det nämligen endast för ett fåtal specialfall föreskrifter, direkt avsedda att träffa varumärkesanvändning av officiella beteckningar. Däremot kan enligt gällande rätt sådant användande vara ett led i annat straffbart förfarande. Så kunna i undantagsfall vissa av strafflagens förfalsknings- och bedrägeribestämmelser bliva tillämpliga, därvid särskilt må erinras om straffbuden mot förfalskningsåtgärder med statens eller andra allmänna stämplor eller märken. Av större betydelse i detta sammanhang äro dock gällande bestämmelser mot illojal reklam och mot användande av oriktiga ursprungsbeteckningar för varor. Men även dessa lagbud äro tillämpliga blott under vissa förutsättningar, som endast mera sällan föreligga och kunna påvisas.

Vad beträffar givna specialbestämmelser angående vapen, andra emblem samt kontroll- och garantibeteckningar, må först framhållas, att lagen den 15 maj 1908 om rikets vapen icke stadgar något förbud mot användande av svenska riksvapnet såsom varumärke. Lagen förbjuder endast offentligt brukande eller saluhållande av vapen eller märke, som utgör efterbildning av stora eller lilla riksvapnet men i väsentliga delar skiljer sig från det efterbildade. Straffet är böter från och med tio till och med etthundra kronor.

Däremot finns numera ett vittgående förbud mot användande av ett visst främmande lands statsvapen i lagen den 2 juni 1911 om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar. Lagen avsåg ursprungligen i 1 § endast skydd för märke, bestående av rött kors å vit botten, samt benämningarna »röda korset» och »Genèvekorset». Enligt det oförändrade första stycket i 1 § må sagda märke och benämningar ej offentligen brukas utom för den militära sjukvården eller med Konungens tillstånd av förening, till vars uppgift hör att i krig biträda vid vården av sårade eller sjuka. Dylikt tillstånd giver enligt 2 § icke föreningen rätt att använda märket eller benämningarna å handelsvaror eller eljest i handelsändamål. Genom lag den 8 maj 1931 infogades såsom ett andra

stycke i 1 §, att det ej heller är tillåtet att såsom märke å handelsvaror eller eljest i handelsändamål bruka märke, som består av vitt kors å röd botten, d. v. s. schweiziska statsvapnet. Genom bland annat detta stadgande uppfylles artikel 28 i konventionen den 27 juli 1929 angående förbättrande av sårades och sjukas vård vid arméer i fält, vilken artikel ålägger konventionsländerna att förhindra, att enskilda personer eller sammanslutningar använda sig av schweiziska vapnet eller efterhärmingar därav, vare sig som fabriks- eller handelsmärken eller som del av dylika märken eller i oredligt handelssyfte eller på sätt, som kan såra den schweiziska nationalkänslan. Under lagändringens förberedande yttrade patent- och registreringsverket vissa betänkligheter mot att stadga förbud mot användande av allenast en viss främmande stats vapen och icke offentliga vapen över huvud taget. Om innehållet i övrigt av 1911 års lag må nämnas, att enligt 1 § tredje stycket vad i de båda föregående styckena stadgats även gäller i fråga om märke eller benämning, som med de där omförmälda företer sådan likhet, att förväxling lätt kan äga rum. Och enligt 3 § straffas den, som saluhåller varor, därå anbragts märke eller benämning, som i 1 § avses, eller i firma olovligen intager dylik benämning eller eljest olovligen brukar märke eller benämning, som nyss sagts, med böter från och med fem till och med ettusen kronor eller fängelse i högst sex månader. Enligt övergångsstadgandet till 1911 års lag ägde utan hinder av dess bestämmelser varumärke och firma, som redan före lagens utfärdande börjat begagnas, fortfarande användas under tre år från lagens ikraftträdande. Samma föreskrift har i fråga om varumärke givits vid 1931 års lagändring. Respittiden har dock här satts till den 1 januari 1936, d. v. s. fyra år sex månader från lagändringens ikraftträdande.

Om svenska flaggan finnas bestämmelser i lagen den 22 juni 1906 angående rikets flagga. Lagen innehåller ej något förbud mot användande av varumärke, däri intagits svenska flaggan, utan endast mot obehörigt användande av tretungad flagga, användande av flagga, därå obehörigen anbragts märke, bokstav eller annat tecken, samt saluhållande av flagga, som till färg eller mått skiljer sig från lagens föreskrifter. Överträdelse straffas med böter från och med tio till och med etthundra kronor. — Svensk rätt innehåller icke några särskilda föreskrifter mot användande av utländska flaggor.

Mot obehörigt brukande av de ovannämnda svenska stämplarna för arbeten av guld, silver eller platina finnas särskilda bestämmelser i förordningen den 30 mars 1901 angående förbud mot anbringande av vissa stämplor eller märken å förgyllda och försilvrade med flera arbeten av oädel metall m. m. Sålunda stadgas i § 1, att arbeten, som i sitt inre innehålla oädel metall, ej må förses med stämplor eller märken, liknande den för guld-, silver- eller platinaarbeten föreskrivna kontrollstämpel, årsbokstavsstämpel och finhaltsstämpel, samt ej heller, vad angår

guldliknande arbeten, förses med karatstämpel, som anger en lägre finhalt än den i Sverige för guldarbeten lägst medgivna. Om någon å dylika arbeten anbringar de förbjudna stämplarna eller utbjuder eller saluhåller sådana stämpelförsedda arbeten, inträder enligt § 2 straff, nämligen för varje obehörigen stämplat arbete böter från och med fem till och med tjugu kronor. Enligt § 3 må i utlandet tillverkade oädla arbeten ej hit införas, därest de befinnas vara försedda med sådana stämplor eller märken, som, om arbetena varit inom landet tillverkade, ej fått å dem anbringas.

Om de officiella s. k. runmärkena har förut i korthet talats. Här må följande tilläggas. De åsyftade märkena utgöras av de för jordbruksdepartementet den 14 juli 1931 under nr 39007 och 39008 här i landet registrerade kollektivmärkena för smör och ägg ävensom det i förordningen den 10 oktober 1913, nr 242, och kungörelsen den 1 april 1927, nr 74, avsedda runmärket för fläsk; angående smörmärket hänvisas dessutom till kungörelsen den 15 december 1922, nr 572. Enligt gällande föreskrifter må ifrågavarande märken brukas endast under vissa närmare angivna villkor, däribland att de varor, för vilka de användas, äro av viss beskaffenhet.

Slutligen må nämnas, att enligt lagen den 9 juni 1927 innefattande förbud att sprida efterbildning av penningsedel sträffas den, som sprider föremål, vilket utgör eller å vilket, honom veterligt, finnes anbragt efterbildning av gällande penningsedel, med böter från och med fem till och med etthundra kronor, om efterbildningen är sådan, att förväxling lätt kan äga rum.

Sakkunnig-
förslaget.

Av det ovan anförda framgår, att stadganden måste införas i svensk rätt mot allt enligt konventionen förbjudet användande av de där avsedda beteckningarna: statsvapen, statsflaggor och andra stats-
emblem samt officiella kontroll- och garantibeteckningar. I enlighet med den ståndpunkt, som i det föregående intagits angående förbud mot registrering av varumärken, innehållande sådana beteckningar, böra jämväl här med de andra unionsländernas nämnda beteckningar likställas de, som äro svenska eller tillhöra utanför unionen stående länder. Där-
emot kan det vara föremål för olika meningar, om stadgandena mot obehörigt användande även böra omfatta de beteckningar, vilka, enligt vad ovan sagts, blott såsom svenska skola vara uteslutna från registrering. Dock hava vid olika tillfällen uttalanden gjorts till förmån för en lag-
stiftning av denna räckvidd, och det synes icke kunna förnekas, att skäl finnas för en sådan. Det torde därför vara på sin plats att ställa även dessa beteckningar under skydd i nu förevarande hänseende.

Enligt konventionen skall i första hand ingripas mot beteckningarnas användande såsom varumärken eller delar därav. I överensstämmelse härmed föreslås i särskild lag förbud mot att såsom kännetecken för varor använda märke, vari skyddad beteckning intagits. Härvid har vä-

sentligen följts den avfattning, som 12 § varumärkeslagen erhållit genom 1930 års lagändring. Förbudet gäller givetvis endast under förutsättning, att icke vederbörligt tillstånd till användandet föreligger. Å andra sidan hindras icke tillämpligheten därav, att beteckningen ej intagits oförändrad, såframt förväxling lätt kan äga rum. Överträdelse av förbudet medför straff. Dock inträder sådant blott för det fall, att vederbörande ägt kännedom om den ifrågasatt beteckningens karaktär av statsvapen, statsflagga etc. Såsom straff föreslås endast dagsböter, icke frihetsstraff. I svårare fall kan emellertid strängare straff inträda enligt andra ovan angivna bestämmelser; erinran härom har intagits i lagförslaget. Förseelsen bör höra under allmänt åtal.

Det skulle kunna ifrågasättas att, i stället för att upptaga förevarande bestämmelser i en särskild lag, inrycka desamma i varumärkeslagen. Att så emellertid ej skett beror därpå, att det syntts oegentligt att giva dessa bestämmelser i en lag, som enligt sin rubrik handlar om *skydd för varumärken*. Härtill kommer, att den särskilda konventionsbestämmelsen om statsvapen i nionde stycket av artikel 6 ter kräver förbud mot även annat användande än såsom varumärke. Det för uppfyllande av konventionen i denna del erforderliga nya stadgandet i svensk rätt kan därför icke gärna intagas i varumärkeslagen, men det bör å andra sidan givas i samband med ifrågasatt bestämmelser i övrigt.

Den nyssnämnda speciella konventionsregeln angående statsvapen förbjuder, med nedan angivna restriktion, begagnande av sådana vapen utan vederbörligt tillstånd »i handeln» (*dans le commerce*). I förslaget användes efter förebild från 1 § andra stycket lagen om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar enligt dess lydelse efter 1931 års lagändring ävensom 2 § samma lag det likvärdiga uttrycket »i handelsändamål». Enligt konventionen kan förbudet begränsas till fall, då användandet är ägnat att vilseleda angående varors ursprung. Man torde dock icke böra göra en sådan restriktion. Allt obefogat användande i handelsändamål av statsvapen är osunt och bör förhindras. Den svenska rätten innehåller ju för övrigt redan i fråga om det schweiziska statsvapnet ett generellt förbud mot användande i handelsändamål.

Ovan har redogjorts för vissa redan gällande bestämmelser, som understundom kunna åberopas mot användande av sådana beteckningar, varom i den nu föreslagna lagen är fråga. Beträffande två av de omnämnda författningarna torde ändringar behöva vidtagas i anledning av den nya lagstiftningen.

Det 1931 i 1911 års lag om skydd för vissa internationella sjukvårdsbeteckningar införda stadgandet om schweiziska statsvapnet bör upphävas. Det kan icke vara lämpligt att låta en särbestämmelse för ett enda statsvapen fortbestå vid sidan av den nya lagen. Visserligen är enligt denna straffsatsen en annan än i 1911 års lag, varjämte den förra lagen för straff-

Ändringar i
gällande sär-
bestämmelser.

barhet uttryckligen förutsätter viss subjektiv skuld hos gärningsmannen. Men dessa skiljaktigheter synas icke vara av större betydelse.

Förordningen den 30 mars 1901 angående förbud mot anbringande av vissa stämplor eller märken å förgyllda och försilvrade med flera arbeten av oädel metall m. m. bör givetvis ej helt upphävas, då den omfattar vissa fall, som ej regleras i den nya lagen. Emellertid torde lämpligen i sammanhang med dennas utfärdande böra vidtagas någon jämkning i förordningens § 2 till undvikande av att båda författningarna bliva tillämpliga å samma förfarande.

Övergångs-
bestämmelser.

Av stor vikt är frågan, om och i vilken utsträckning den nya lagen bör tillämpas beträffande märken, som börjat användas före dess ikraftträdande. Åtskilligt kunde tala för att här, särskilt om vunnen registrering ej kan åberopas, göra de nya bestämmelserna för alla fall tillämpliga även på äldre märken, dock under medgivande av viss respittid. Emellertid skulle ett generellt tillämpande av den nya lagen på äldre märken nog innebära alltför starka ingrepp i bestående förhållanden. Dock föreslås — med hänsyn till innehållet i femte stycket av artikel 6 ter samt den ovan i fråga om registrerade varumärken därutinnan intagna ståndpunkt — att lagen göres tillämplig å märken, innehållande statsflaggor (här jämväl statsvapen), såframt de börjat användas först efter den 6 november 1925. Nödig respittid bör emellertid även här lämnas till den 1 januari 1938. I ändamål att förebygga antagande i ond tro av märken, som förbjudas först genom den nya lagen, under tiden mellan dennas utfärdande och dess ikraftträdande föreslås vidare, att lagen göres tillämplig å märken av ifrågavarande slag, som börja användas först efter lagens utfärdande. Vad angår schweiziska statsvapnet, hava enahanda övergångsbestämmelser föreslagits som de i ovannämnda lag den 8 maj 1931 rörande skydd för sagda vapen upptagna.

Artikel 10.

Oriktiga
ursprungs-
beteckningar.

Denna artikel, som handlar om oriktiga ursprungs-beteckningar, har i sin förutvarande lydelse icke ansetts medföra förpliktelse att i svensk lagstiftning införa några särskilda bestämmelser för där avsedda fall. De ändringar, som artikeln undergått å Haagkonferensen, äro icke av beskaffenhet att föranleda intagandet av en annan ståndpunkt. — Artikeln har i den reviderade konventionen fått en något större räckvidd än förut, men den avser fortfarande endast det sällsynta fallet, att en oriktig ursprungs-beteckning utgör tillägg till en uppdiktad eller i bedräglig avsikt lånad firma.

Strävandena att ernå ett mera omfattande skydd mot användande av oriktiga ursprungs-beteckningar ledde redan år 1891 till slutandet av den vida längre gående Madridkonventionen angående undertryckande av oriktiga ursprungs-beteckningar. I Sverige gälla härutinnan — förutom de i lagen den 29 maj 1931 med vissa bestämmelser mot illojal konkurrens

givna allmänna stadgandena mot illojal reklam — lagen den 4 juni 1913 angående förbud mot införsel till riket av varor med oriktig ursprungsbeteckning och lagen den 9 oktober 1914 angående förbud i vissa fall mot varors förseende med oriktig ursprungsbeteckning och saluhållande av oriktigt märkta varor. I dessa senare lagar ha, såsom förut nämnts, år 1930 vidtagits ändringar, som möjliggöra vårt lands biträdande av Madridkonventionen i dess år 1925 reviderade form.

Artikel 10 bis.

Artikeln innehåller konventionsbestämmelserna mot illojal konkurrens. Första stycket har något omformulerats å Haagkonferensen i syfte att åt stadgandet giva en mera bindande karaktär. Där förklaras, att unionsländerna äro pliktiga att tillförsäkra dem, som tillhöra något unionsland, verksamt skydd mot illojal konkurrens. De båda följande styckena äro nya. Enligt andra stycket utgör varje konkurrenshandling, som strider mot god affärssed, en handling av illojal konkurrens. Och enligt tredje stycket skola särskilt förbjudas: 1) alla handlingar av beskaffenhet att, genom vilket medel det vara må, framkalla förväxling med en konkurrens varor samt 2) oriktiga påståenden i utövning av näringsverksamhet, ägnade att misskreditera en konkurrens varor.

I Sverige fanns, när Washingtonkonventionen biträdades, ej alls någon lag mot illojal konkurrens. Genom lagen den 19 juni 1919 med vissa bestämmelser mot illojal konkurrens infördes skydd mot obehörigt användande eller yppande av yrkeshemligheter samt liknande brott ävensom mot bestickning. Denna lag har sedermera ersatts av lagen den 29 maj 1931 med samma rubrik. Den nya lagen innehåller bestämmelser även mot illojal reklam och mot obehörigt lämnande eller erbjudande av gåva eller liknande förmån.

icke heller i 1931 års lag gives någon s. k. generalklausul, d. v. s. ett allmänt förbud mot varje konkurrenshandling, som strider mot god affärssed. Ett sådant allmänt förbud är däremot i åtskilliga främmande länder gällande enligt särskild lagbestämmelse eller på allmänna skadestandsregler uppbyggd rättspraxis. Även i Sverige har vid flera tillfällen ifrågasatts införande av en generalklausul. Frågan var senast föremål för övervägande under förarbetena till 1931 års lag. I yttrande till statsrådsprotokollet framhöll föredragande departementschefen, att en generalklausul ur rent teoretisk synpunkt kunde vara att förorda och även praktiskt ur vissa synpunkter verka gagneligt. Det vore emellertid av synnerlig vikt att framgå med försiktighet. Införande av en generalklausul skulle för näringsidkare och domstolar vålla ett betänkligt osäkerhetstillstånd. Det vore därför åtminstone till en början bäst att lagstifta blott mot vissa närmare angivna slag av illojal konkurrens.

I betraktande av detta nyligen gjorda uttalande bör det icke gärna nu ifrågasättas att införa en generalklausul. Måhända skulle det kunna

Illojal konkurrens.

Konventionsbestämmelserna.

Gällande svensk rätt.

Generalklausul.

invändas, att konventionen enligt det nya andra stycket i artikel 10 bis kräver en sådan. Detta stadgande är emellertid, enligt vad förhandlingarna å Haagkonferensen giva vid handen, att fatta endast såsom en definition av begreppet illojal konkurrens; det förbinder icke unionsländerna till några vissa åtgärder. Det var endast med hänsyn härtill, som man vid Haagkonferensen från svensk sida ansåg sig kunna gå med på den nya bestämmelsen. Visserligen måste artikeln båda första stycken i förening anses innebära en principiell skyldighet för unionsländerna att på lämpligt sätt giva skydd mot konkurrenshandlingar, som strida mot god affärs-sed. Men i allmänhet har varje land att självt avgöra, vilka handlingar som skola anses höra till denna kategori, och hur skyddet bör ordnas.

Framkallande
av förväxling
med annans
varor.

Emellertid innehåller artikeln sista stycke två fall, där skydd *skall* be-redas. Till en början skola förbjudas alla handlingar, ägnade att fram-kalla förväxling med en konkurrents varor. Någon bestämmelse, som mera generellt är riktad mot detta fall av illojal konkurrens, finnes icke i gällande svensk rätt. Men under vissa omständigheter föreligger redan nu möjlighet till ett ingripande. Sålunda straffas enligt 12 och 13 §§ varu-märkeslagen obehörigt användande såsom varumärke av annans namn, firma m. m. eller därmed lätt förväxlingsbar beteckning. Och därvid må särskilt framhållas, att medan förbudet förut endast gällt märkets åsät-tande å vara eller emballage, respektive sådan varas saluhållande, har det år 1930 utsträckts till så gott som allt användande såsom kännetecken för varor. Nämnas kan också, att bestämmelserna mot illojal reklam i 1931 års lag stundom kunna bliva tillämpliga vid framkallande av förväxling med annans varor. I vissa hithörande fall kunna även strafflagens be-drägeribestämmelser åberopas.

I patentlagstiftningens kommitténs betänkande av år 1915 med förslag till lag mot illojal konkurrens upptogs frågan, om en allmän bestämmelse borde givas mot framkallande av förväxling med annans näringsverksamhet. Kommittén fann därvid, att denna fråga stode i sådant samband med firma- och varumärkeslagstiftningen, att den icke med fördel kunde lösas förrän i sammanhang med en allmän revision av sagda lagstiftning. Kon-ventionen påkallar endast ingripande mot handlingar, ägnade att fram-kalla förväxling med annans *varor*; här avses sålunda en mindre omfat-tande fråga än den av patentlagstiftningens kommittén upptagna. De i gäl-lande rätt ej generellt förbjudna förfaranden, mot vilka konventionen framför allt riktar sig, torde vara användande av annans ej registrerade varumärke eller varuutstyrsel. I båda dessa fall innehåller patentlag-stiftningens kommitténs utkast till ny varumärkeslag ett vittgående skydd, såsom framgår av det ovan under artikel 6 bis anförda. Av vad där sagts visar sig emellertid, att det är förenat med stora svårigheter att nu iso-lerat upptaga frågor, som kräva mera genomgripande ändringar i varumärkeslagstiftningen. Dessa måste sparas till den allmänna re- visionen av varumärkesrätten. Därvid lära de här föreliggande frå-

gorna bliva föremål för övervägande. Vid sådant förhållande torde det kunna försvaras att icke nu vidtaga några lagstiftningsåtgärder i anledning av förevarande konventionsbestämmelse. Till stöd för denna ståndpunkt må också anföras, att ovannämnda under senare år genomförda lagändringar — liksom givetvis de nu föreslagna reglerna angående inarbetade märken — dock innebära ej obetydligt ökat skydd mot handlingar, ägnade att framkalla förväxling med annans varor.

Enligt artikel 10 bis skola slutligen bestämmelser givas mot oriktiga påståenden i utövning av näringsverksamhet, ägnade att misskreditera en konkurrents varor. Sådana fall kunna redan nu hos oss stundom åtkommas enligt strafflagens ärekränkingskapitel. Av betydelse är särskilt 16 kap. 8 §, där straff stadgas bland annat för den, som av arghet mot annan utsätter eller fortsprider rykte om gärning eller last, som ej är straffbar efter lag men eljest menlig för hans yrke, näring eller fortkomst. Detta stadgande tager dock icke särskilt sikte på fall av illojal konkurrens. Straff inträder, även om den lämnade uppgiften är riktig. Å andra sidan är stadgandets betydelse väsentligt begränsad genom kravet, att uppgiften skall avse bestämd gärning eller last. Patentlagstiftningskommitténs förslag till lag mot illojal konkurrens upptog också i sin 15 § ett särskilt stadgande om straff för den, som beträffande annans näringsverksamhet eller vad därmed äger samband i konkurrensavsikt lämnar någon icke bevisligen sann uppgift, ägnad att lända sagda näringsverksamhet till skada. Oriktiga påståenden, mot vilka det här skulle inskridas, framföras ej sällan i tryckt skrift. I så fall gälla tryckfrihetsförordningens bestämmelser, och enligt dess § 3 mom. 11 kunna straffbuden om ärekränkning bliva tillämpliga. Men dessutom innehåller nämnda paragraf i mom. 12 en bestämmelse om straff för lögnaktiga uppgifter och vrängda framställningar till allmänhetens förvillande och förledande. Detta stadgande har i praxis använts i åtskilliga fall, där utanför tryckfrihetsrättens område den av kommittén föreslagna nya bestämmelsen skulle bliva att tillämpa. Kommittén ansåg därför, att tryckfrihetsförordningens ovannämnda stadganden skulle kunna lämnas i huvudsak orörda. Emellertid föreslogs av kommittén en genomgripande ändring i tryckfrihetsförordningens nu gällande ansvarighetsregler.

I propositionen till 1931 års riksdag upptogs frågan, om de av kommittén föreslagna lagstiftningsåtgärderna i denna del borde genomföras. Departementschefen ansåg, att om det i 15 § av kommitténs förslag förekommande stadgandet intoges i lagen mot illojal konkurrens, nämnda stadgande borde göras tillämpligt även inom tryckfrihetsrätten. Detta skulle dock förutsätta ändring av tryckfrihetsförordningen, vilket helst borde undvikas. I betraktande härav och på grund av det nära sambandet mellan förevarande lagstiftningsfråga och den tillämnade revisionen av allmänna strafflagen borde med frågan anstå.

Med hänsyn till det anförda torde i denna del ej heller nu någon åtgärd

*Nedsättande
uppgifter om
annans varor.*

böra vidtagas på grund av det ifrågasatta biträdandet av den reviderade konventionen. Den nya konventionsbestämmelsen synes icke med nödvändighet kräva en mer omfattande lagstiftning än den redan gällande.

Artikel 10 ter.

Rättsmedel i
vissa fall.

I första stycket av denna helt nya artikel gives en allmän föreskrift, att de, som tillhöra andra unionsländer, skola tillförsäkras lämpliga rättsmedel för verksamt undertryckande av alla i artiklarna 9, 10 och 10 bis åsyftade handlingar. Några särskilda lagstiftningsåtgärder i anledning av detta stadgande, i vilket icke uppställs någon skyldighet att garantera talan i viss ordning, torde icke erfordras.

Enligt andra stycket förbinda sig unionsländerna att i fråga om handlingar, som avses i nyssnämnda artiklar, medgiva talerätt åt utländska sammanslutningar, vilka representera den i saken intresserade industrien eller handeln, dock blott i den mån sådan talerätt tillkommer inhemska sammanslutningar. Regeln har för svensk rätt aktuell betydelse endast vid talan enligt 1931 års lag mot illojal konkurrens. 10 § i denna lag giver vid fall av illojal reklam, otillåten present- och rabattgivning samt bestickning talerätt åt vissa sammanslutningar för främjande av yrkesintressen. Skillnad göres härvidlag icke mellan inhemska och utländska sammanslutningar, och bestämmelsen står således i överensstämmelse med konventionen.

Artikel 11.

Provisoriskt
utställnings-
skydd.

Huvud-
stadgandet.

Artikel 11 avser det s. k. provisoriska utställningsskyddet. Det oförändrade första stycket ålägger principiellt unionsländerna att lämna provisoriskt skydd för patenterbara uppfinningar, nyttighetsmodeller, andra mönster och modeller samt varumärken, allt med avseende å varor, som utställas å internationella, officiella eller officiellt erkända utställningar i unionsland. Stadgandet innehåller intet i fråga om skyddets beskaffenhet utan hänvisar härvidlag helt till varje lands inre lagstifning. Detta har i vissa länder föranlett den tolkningen, att unionsländerna ha full frihet att bestämma, om de över huvud taget vilja införa något utställningsskydd eller ej.

Ifrågavarande skydd är i gällande svensk rätt ganska begränsat. I 3 § andra stycket patentförordningen stadgas, att om uppfinning blivit föreviad å internationell utställning, må den omständigheten, att uppfinningen därvid eller sedermera blivit känd genom tryckt skrift eller genom uppfinningens utövning, icke utgöra hinder för patents meddelande, såframt ansökan därom inkommer inom sex månader efter det uppfinningen utställdes. Bestämmelsen avser således alla internationella utställningar men giver å andra sidan blott en företrädesrätt under viss tid i fråga om nyhetshinder, däremot ej mot kollisionshinder i förhållande till annan ansökning. Motsvarande föreskrift finns i 3 § andra styc-

ket mönsterlagen. Däremot innehåller ej varumärkeslagen något stadgande om utställningsskydd. Ett sådant av ovan angiven innebörd, alltså begränsat till skydd mot nyhetshinder, skulle ju också vara meningslöst, då inom varumärkesrätten icke gäller något nyhetskrav.

Konventionen kan icke anses bestämt kräva ett mer omfattande utställningsskydd. Dess utsträckande även till kollisionshinder föreslås visserligen i patentlagstiftningskommitténs förslag till nya patent- och mönsterlagar, varjämte vid de nordiska konferenserna ifrågasatts införande av utställningsskydd i varumärkeslagen. Men dessa reformer torde utan större olägenhet kunna anstå till den allmänna revisionen av ifrågavarande lagar.

Däremot kan fråga uppstå, om icke ändringar bliva nödvändiga till följd av artikelns andra stycke. Där fastslås, att det provisoriska utställningsskyddet icke skall få förlänga de i artikel 4 angivna prioritetsfristerna. Däremot kan man i varje land, om allmän prioritetsrätt senare åberopas, låta tiden för denna löpa från tidpunkten för varans införande å utställningen. Sistnämnda regel är fakultativ. Men den förra innehåller ett bestämt förbud mot att utställningsprioritet kumuleras med allmän prioritet.

Nu torde 3 § andra stycket patentförordningen, jämfört med 25 § 1) samma förordning, efter ordalagen kunna tolkas så, att kumulation av utställningsfristen och den allmänna prioritetsfristen är tillåten. Samma är förhållandet enligt mönsterlagen. Emellertid synes, därest en sådan tolkning skulle göra sig gällande, detta icke stå i strid med artikelns andra stycke, om stadgandet där, såsom med fog torde kunna ske, fattas restriktivt. Konventionsbestämmelsen synes egentligen avse det fall, att utställningsskyddet innebär en prioritetsrätt, till sitt innehåll fullt jämförlig med den allmänna prioritetsrätten. Men den svenska rättens utställningsskydd giver, som nämnt, ingen sådan prioritetsrätt utan endast skydd mot nyhetshinder. Om enligt svensk rätt kumulation tillåtes, kan det näppeligen sägas, att *prioritetsfristen* blivit förlängd, vilket avses att förbjuda i artikelns andra stycke. Ifrågavarande bestämmelse torde därför icke nu göra någon lagändring nödvändig, desto mindre som utställningsskyddet hos oss visat sig vara av ringa praktisk betydelse.

Artikelns sista stycke slutligen har endast en förklarande innebörd. Det giver den inhemska lagstiftningen fria händer i fråga om krävande av bevis angående det utställda föremålets identitet och tiden för dess införande å utställningen. I dessa avseenden uppställer gällande svensk rätt icke några som helst särskilda krav.

Utställningsskyddets förhållande till prioritetsrätten enligt artikel 4.

**Pariskonventionen i dess vid
Washingtonkonferensen antagna
lydelse jämte tillhörande slut-
protokoll.**

**Pariskonventionen i dess vid
Haagkonferensen antagna nya
lydelse.**

Artikel 1.

De kontraherande länderna bilda en union till skyddande av den industriella äganderätten.

[Jfr artikel 2 p. 1.]

[Slutprotokollet till artikel 1:

Uttrycket »industriell äganderätt» bör förstås i dess vidsträcktaste bemärkelse; det inbegriper varje produktion fallande inom området för lantbruksindustrien (viner, spannmål, frukter, boskap m. m.) eller för den extraktiva industrien (mineralier, mineralvatten m. m.).

Ur slutprotokollet till artikel 2:

a) Under uttrycket »patent» inbegripas de olika slag av patent, som enligt de kontraherande ländernas lagstiftningar kunna förekomma, såsom importpatent, förbättringspatent m. fl., och vare sig de avse förfaringssätt eller produkter.]

Skyddandet av den industriella äganderätten har till föremål patent, nyttighetsmodeller (*modèles d'utilité*), industriella mönster och modeller, fabriks- eller handelsmärken, firmor samt ursprungsbeteckningar (*indications de provenance ou appellations d'origine*) ävensom undertryckande av illojal konkurrens.

Industriell äganderätt är att fatta i vidsträcktaste bemärkelse och avser icke blott industri och handel i egentlig mening utan även området för lantbruksindustri (vin, spannmål, tobaksblad, frukt, boskap etc.) och extraktiv industri (mineral, mineralvatten etc.).

Till patent räknas de olika slag av industriella patent, som enligt de kontraherande ländernas lagstiftningar kunna förekomma, såsom importpatent, förbättringspatent, tilläggspatent, tilläggsbevis (*certificats d'addition*) etc.

Artikel 2.

Undersåtar eller medborgare i vart och ett av de kontraherande länderna skola i samtliga övriga till unionen hörande länder i avseende å patent, nyttighetsmodeller (*modèles d'utilité*), industriella mönster eller modeller, fabriks- eller handelsmärken, firmor, ursprungsbeteckningar, undertryckande av illojal konkurrens åt-

De, som tillhöra något av de kontraherande länderna, skola i samtliga övriga till unionen hörande länder i fråga om skydd för den industriella äganderätten åtnjuta de förmåner, som de särskilda lagstiftningarna för närvarande tillerkänna eller framdeles komma att tillerkänna landets egna undersåtar, och detta

njuta de förmåner, som de särskilda lagstiftningarna för närvarande tillerkänna eller framdeles komma att tillerkänna landets egna undersåtar. De skola följaktligen äga samma skydd som dessa och tillgång till samma rättsmedel mot varje förekommande rättskränkning under förbehåll att uppfylla de villkor och formaliteter, som åligga landets egna undersåtar.

Av dem, som tillhöra något unionsland, kan icke fordras, att de skola äga fast boningsort eller etablissement inom det land, där anspråk framställas om skydd.

[Ur slutprotokollet till artikel 2:

b) Föreskriften i artikel 2, enligt vilken av dem, som tillhöra något unionsland, icke må fordras, att de skola äga fast boningsort och etablissement, har en förklarande betydelse och bör följaktligen vara tillämplig på alla rättigheter, vilka uppkommit på grund av konventionen den 20 mars 1883 före nu ifrågavarande akts trädande i kraft.]

[Ur slutprotokollet till artikel 2:

c) Föreskrifterna i artikel 2 beröra icke något av de kontraherande ländernas lagstiftning om processordningen vid domstolarna och dessas kompetens eller om boningsort eller förordnande av ombud, då sådant fordras enligt lagarna om patent, nyttighetsmodeller, varumärken etc.]

utan intrång i de rättigheter, som särskilt tillförsäkras genom denna konvention. De skola följaktligen äga samma skydd som dessa och tillgång till samma rättsmedel mot varje förekommande rättskränkning, under förbehåll att de uppfylla de villkor och formaliteter, som åligga landets egna undersåtar.

Av dem, som tillhöra något unionsland, kan dock icke fordras, att de skola äga fast boningsort eller etablissement inom det land, där anspråk framställas om skydd, för att få åtnjuta de rättigheter, som ingå i den industriella äganderätten.

Uttryckligt förbehåll göres för bestämmelserna i varje kontraherande lands lagstiftning om det judiciella och det administrativa förfarandet samt myndigheternas kompetens ävensom om uppgivande av adress eller förordnande av ombud, då sådant fordras enligt lagarna om den industriella äganderätten.

Artikel 3.

Likställda med de kontraherande ländernas undersåtar eller medborgare äro sådana undersåtar eller medborgare i de unionen icke tillhörande länder, vilka äga fast boningsort eller äga verkliga och icke pro forma drivna industri- eller handels-etablissement inom området för något av de till unionen hörande länder.

Likställda med dem, som tillhöra de kontraherande länderna, äro de, vilka tillhöra i unionen ej ingående länder men äro bosatta eller äga verkliga och icke pro forma drivna industri- eller handels-etablissement inom området för något av de till unionen hörande länder.

Artikel 4.

a) Den, som i ett av de kontraherande länderna i behörig ordning gjort ansökan om erhållande av patent eller om skydd för nyttighetsmodell eller

för industriellt mönster eller modell eller för fabriks- eller handelsmärke, eller hans rättsinnehavare skall, under förbehåll av tredje mans rätt, för ansökan i de övriga länderna äga företrädesrätt under tid, som här nedan bestämmes.

b) Till följd härav skall ansökan, som sedermera inom utgången av denna tid göres i annat unionen tillhörande land, icke anses kraftlös på grund av åtgärder, vidtagna under mellantiden, sålunda enkannerligen icke genom annan ansökan, genom uppfinningens offentliggörande eller utövande, genom hållande till salu av exemplar av mönstret eller modellen, genom begagnande av märket.

c) Tiden för ovannämnda företrädesrätt utgör i fråga om patent och nyttighetsmodeller tolv månader och i fråga om industriella mönster och modeller ävensom fabriks- eller handelsmärken fyra månader.

c) Tiden för ovannämnda företrädesrätt utgör i fråga om patent och nyttighetsmodeller tolv månader samt i fråga om industriella mönster och modeller ävensom fabriks- eller handelsmärken sex månader.

Dessa frister löpa från tidpunkten för den första ansökningens ingivande i ett unionsland; dagen för ingivandet medräknas ej i fristen.

Om fristens sista dag är en laga helgdag i det land, där skydd begäres, förlänges fristen till nästföljande söckendag.

d) Den, som vill taga i anspråk företrädesrätt på grund av tidigare ansökning, åligger att lämna uppgift rörande den tid och det land, där denna ansökning blivit gjord. Varje land äger bestämma den tidpunkt, då denna uppgift senast skall lämnas.

Sådan uppgift skall angivas i de av vederbörande myndighet utgivna publikationer och enkannerligen i de utfärdade patenten och därtill hörande beskrivningar.

De kontraherande länderna kunna fordra, att uppgift, varom ovan nämnts, också skall åtföljas av kopia av den tidigare gjorda ansökningen (beskrivning, ritningar etc.), till riktigheten bestyrkt av den myndighet, vilken mottagit ansökningen. Denna kopia behöver icke vara legaliserad; dock må kunna föreskrivas, att den skall vara åtföljd av bevis om tiden, då ansökningen gjordes, utfärdat av vederbörande myndighet, ävensom av översättning.

De kontraherande länderna kunna fordra, att den, som gör anmälan om företrädesrätt, ingiver en kopia av den tidigare gjorda ansökningen (beskrivning, ritningar etc.). Denna kopia, till riktigheten bestyrkt av den myndighet, som mottagit ansökningen, behöver icke vara legaliserad, och den skall i varje fall kunna ingivas när som helst inom tre månader från den senare ansökningens ingivande. Det må kunna föreskrivas, att den skall vara åtföljd av bevis om tiden, då den tidigare ansökningen gjordes, utfärdat av vederbörande myndighet, ävensom av översättning.

Andra fordringar än nu sagts kunna icke ställas på ifrågavarande uppgift, såvitt det gäller den tidpunkt då själva ansökningen göres. Varje

Andra formaliteter kunna ej vid den tidpunkt, då själva ansökningen göres, fordras för anmälan om företrädesrätt. Varje kontraherande land

kontraherande land äger bestämma det äventyr, som ett försummat iakttagande av i denna artikel omnämnda formaliteter skall medföra, dock att detta äventyr ej må sträcka sig längre än till förlust av prioritetsrätten.

e) Ytterligare handlingar eller bevis må senare kunna inforas.

[Slutprotokollet till artikel 4:

Då skydd söktes för industriellt mönster eller modell i ett land under åberopande av rätt till prioritet på grund av ansökan om skydd för nyttighetsmodell, skall prioritets-tiden räknas såsom i artikel 4 är bestämt för industriella mönster och modeller.]

äger bestämma det äventyr, som ett försummat iakttagande av i denna artikel omnämnda formaliteter skall medföra, dock att detta äventyr ej må sträcka sig längre än till förlust av prioritetsrätten.

Senare må annan bevisning kunna foras.

e) Då i ett land skydd sökes för industriellt mönster eller modell under åberopande av rätt till prioritet på grund av ansökan om skydd för nyttighetsmodell, skall prioritets-tiden vara den, som är bestämd för industriella mönster och modeller.

Vidare är det tillåtet att i ett land söka skydd för nyttighetsmodell med anspråk på prioritet, grundad på en ansökning om patent, och omvänt.

f) Om i en patentansökning göres anspråk på flera olika prioritets-rätter, eller om prövningen ger vid handen, att en ansökning är oenhetlig, skall vederbörande myndighet åtminstone tillåta sökanden att uppdelade ansökningen under villkor, som den inhemska lagstiftningen må bestämma, med bibehållande såsom inlämningsdag för varje delansökning av den ursprungliga ansökningens inlämningsdag och i förekommande fall av prioriteten.

Artikel 4 bis.

Patent, som i de olika kontraherande länderna begäras av personer, i fråga om vilka konventionen enligt bestämmelserna i artiklarna 2 och 3 äger tillämpning, skola vara oberoende av patent, som för samma uppfinning erhållits i andra länder, vare sig tillhörande unionen eller icke.

Denna bestämmelse skall gälla utan inskränkning, enkannerligen så att patent, som söktes under prioritetstiden, äro oberoende såväl i fråga om skälen till ogiltighet och förverkande som beträffande deras normala giltighetstid.

Den är tillämplig på patent, som äga bestånd vid tidpunkten för dess ikraftträdande.

Detsamma skall, i händelse av nya länders anslutning, gälla för de vid tidpunkten för anslutningen å ömse sidor bestående patent.

Patent, som i de olika kontraherande länderna begäras av dem, som tillhöra unionen, skola vara oberoende av patent, som för samma uppfinning erhållits i andra länder, vare sig tillhörande unionen eller icke.

Artikel 5.

Patent förverkas icke därigenom, att patenthavaren till det land, i vilket patent erhållits, inför föremål, som blivit tillverkade i annat unionen tillhörande land.

Dock skall patenthavaren icke desto mindre vara förpliktad att i det land, dit han inför de patenterade föremålen, utöva sin patenterade uppfinning i enlighet med nämnda lands lagar, men med den inskränkning att patenthavaren icke skall kunna förverka sitt patent till följd av underlåten utövning i ett unionsland, förr än tre år förflutit från ansökningens ingivande i detta land, och endast i det fall att patenthavaren icke förmår visa giltigt skäl till sin underlåtenhet.

Dock skall varje unionsland äga rätt att vidtaga erforderliga lagstiftningsåtgärder till förebyggande av missbruk vid utnyttjandet av den genom patentet förlänade uteslutanderätten, exempelvis försummelse att utöva uppfinningen.

Dessa åtgärder skola icke kunna gå ut på patentets förverkande i annat fall, än då meddelande av tvångslicenser icke skulle vara tillräckligt för att hindra sådana missbruk.

I varje fall skall patentet icke kunna göras till föremål för sådana åtgärder, förrän minst tre år förflutit från det patentet beviljades, och icke heller om patenthavaren förmår visa giltigt skäl för sin underlåtenhet.

Skydd för industriella mönster och modeller skall icke kunna på något sätt förverkas genom införsel av föremål, överensstämmande med de skyddade.

För åtnjutande av sådan skydds rätt må icke fordras, att föremålet är åsatt märke eller uppgift om registrering.

Därest i ett land användande av registrerat märke är obligatoriskt, skall registreringen icke kunna upphävas förrän efter skälig tid och endast om vederbörande icke visar skäl för sin underlåtenhet.

Artikel 5 bis (ny).

En respittid om minst tre månader skall medgivas för betalning av föreskrivna avgifter för upprätthållande av rättigheter, som falla inom det industriella rättsskyddets område, mot erläggande av en tilläggsavgift, om sådan är föreskriven i den inhemska lagstiftningen.

Beträffande patent förbinda sig de

kontraherande länderna dessutom att antingen utsträcka respittiden till minst sex månader eller också medgiva återupplivning av patent, som förfallit på grund av underlåten avgiftsbetalning; skolande härutinnan gälla de villkor, som den inhemska lagstiftningen föreskriver.

Artikel 5 ter (ny).

I intet av de kontraherande länderna skall såsom intrång i patenthavares rättigheter anses:

1) användande ombord å andra unionsländers fartyg av anordningar, som utgöra föremål för hans patent, i fartygsskrovet, maskinerna, tackling, don och andra tillbehör, då dessa fartyg tidvis eller tillfälligtvis inkomma å det ifrågavarande landets sjöterritorium, under förutsättning att användandet sker uteslutande för fartygets behov;

2) användande av anordningar, som utgöra föremål för patentet, i konstruktion eller drift av andra unionsländers luft- eller lantfordon eller tillbehör till sådana fordon, då dessa tidvis eller tillfälligtvis inkomma i vederbörande land.

Artikel 6.

Varje i hemlandet vederbörligen registrerat fabriks- eller handelsmärke skall kunna registreras samt erhålla skydd utan avseende å dess form (*telle quelle*) i vart och ett av unionens övriga länder.

Dock kan registrering vägras eller förklaras ogiltig för:

1) märken, vilka äro av beskaffenhet att göra intrång i av tredje person förvärfvad rätt i det land, där skydd begäres;

2) märken, helt och hållet saknande utmärkande karaktär eller uteslutande sammansatta av tecken eller benämningar, vilka i allmänna handeln kunna tjäna till att angiva varors slag, beskaffenhet, mängd, bestämmelse, värde, ursprungsort eller tidpunkten för deras framställande eller som blivit vanliga i gängse språkbruk eller i lojalt och konstant handelsbruk i det land, där skydd är begärt.

Vid bedömandet av ett märkes utmärkande karaktär bör avseende fästas vid alla faktiska omständigheter, enkannerligen vid den tidslängd, under vilken märket varit i bruk;

3) märken, som äro stridande mot god sed eller allmän ordning.

[Ur slutprotokollet till artikel 6:

Ett märke kan icke heller anses

Ett märke skall dock icke kunna anses strida mot allmän ordning

strida mot allmän ordning av det enda skäl, att det icke är överensstämmande med någon viss bestämmelse uti lagstiftningen rörande märken, för så vitt icke denna bestämmelse just har avseende på allmän ordning.]

Som hemland anses det land, där den registreringssökande har sitt förnämsta etablissement.

Är detta förnämsta etablissement icke beläget inom något av de till unionen hörande länder, räknas såsom hemland det land, den registreringssökande tillhör.

[Ur slutprotokollet till artikel 6:

Bestämmelsen i första stycket av artikel 6 utesluter icke rätt att av sökanden fordra av vederbörande myndighet utfärdat bevis om i hemlandet skedd behörig registrering.]

endast därför, att det icke står i överensstämmelse med något visst stadgande i lagstiftningen om varumärken, såframt ej detta stadgande just har avseende å allmän ordning.

Som hemland skall anses det unionsland, där sökanden har ett verkligt och icke pro forma drivet industri- eller handelsetablissement, och, om han icke har något sådant etablissement, det unionsland, där han är bosatt, och, om han icke är bosatt i något unionsland, det land, där han är medborgare, såvida han tillhör ett unionsland.

I intet fall skall förnyelse av ett märkes registrering i hemlandet medföra skyldighet att förnya registreringen i de andra unionsländer, där märket är registrerat.

Förmånen av prioritet bibehålles för varumärkesansökningar, som gjorts inom den i artikel 4 bestämda fristen, även om registreringen i hemlandet icke sker förrän efter utgången av denna frist.

Bestämmelsen i första stycket utesluter icke rätt att av sökanden fordra ett av vederbörande myndighet i hemlandet utfärdat bevis om behörig registrering, men legalisering av detta bevis skall ej kunna krävas.

Artikel 6 bis (ny).

De kontraherande länderna förbinda sig att vägra eller förklara ogiltig, vare sig ex officio, om landets lagstiftning sådant tillåter, eller på yrkande av målsägande, registrering av ett fabriks- eller handelsmärke, som utgör en kopia eller efterbildning, ägnad att framkalla förväxling, av ett märke, som vederbörande myndighet i registreringslandet finner därstädes vara notoriskt känt såsom redan tillkommande någon, som tillhör ett annat af de kontraherande länderna, och använt

för varor av samma eller liknande slag.

En frist av minst tre år skall medgivas för anhängiggörande av talan om dylik registrerings upphävande. Denna frist räknas från dagen för märkets registrering.

För fall, då registreringen erhållits i ond tro, må icke bestämmas någon frist, inom vilken sådan talan skall vara anhängiggjord.

Artikel 6 ter (ny).

De kontraherande länderna överenskomma att, när vederbörligt tillstånd icke lämnats, vägra eller förklara ogiltig registrering samt medelst lämpliga åtgärder ingripa mot användande såsom fabriks- eller handelsmärken eller delar därav av de kontraherande ländernas vapen, flaggor och andra statsemlen, av dessa länder antagna officiella kontroll- och garantimärken och -stämplar ävensom allt, som ur heraldisk synpunkt utgör efterbildning därav.

Förbudet i fråga om officiella kontroll- och garantimärken och -stämplar är endast tillämpligt, om de varumärken, som innehålla sådana, äro avsedda att användas för varor av samma eller liknande slag.

För tillämpningen av dessa bestämmelser överenskomma de kontraherande länderna att genom förmedling av internationella byrån i Bern ömsesidigt tillställa varandra en lista, upptagande de statsemlen samt officiella kontroll- och garantimärken och -stämplar, som de för närvarande eller framdeles önska att, helt och hållet eller inom vissa gränser, ställa under skydd enligt denna artikel, ävensom alla senare ändringar i denna lista. Vart och ett av de kontraherande länderna skall under lämplig tid hålla de notifierade listorna tillgängliga för allmänheten.

Varje kontraherande land kan under tolv månader från notifika-

tionens mottagande genom förmedling av internationella byrån i Bern till vederbörande land överlämna sina eventuella invändningar.

I fråga om notoriskt kända stats-
emblem äga de i första stycket avsedda åtgärderna tillämpning endast å varumärken, som registrerats efter undertecknandet av föreliggande akt.

I fråga om statsemblem, som icke äro notoriskt kända, samt officiella märken och stämplor äro dessa bestämmelser icke tillämpliga å andra varumärken än sådana, som registreras mer än två månader efter mottagandet av den i tredje stycket avsedda notifikationen.

I händelse av ond tro äga länderna att låta upphäva registrering även av sådana märken, som registrerats före undertecknandet av föreliggande akt och innehålla stats-
emblem eller officiella märken och stämplor.

De medborgare i ett land, som äro berättigade att använda sitt eget lands statsemblem, märken och stämplor, äga begagna dessa, även om de förete likhet med ett annat lands.

De kontraherande länderna förbinda sig att förbjuda användande i handeln, utan vederbörligt tillstånd, av andra kontraherande länders statsvapen, då detta användande är ägnat att vilseleda angående varors ursprung.

Förestående bestämmelser medföra ej inskränkning i ländernas befogenhet att, med tillämpning av artikel 6 stycket 2 nr 3, vägra eller förklara ogiltig registrering av märken, som utan tillstånd innehålla vapen, flaggor, utmärkelsetecken och andra statsemblem eller av något unionsland antagna officiella märken och stämplor.

[Ur slutprotokollet till artikel 6:

Begagnandet av offentliga vapen, emblemer eller utmärkelsetecken, vartill vederbörande myndighet icke lämnat tillstånd, eller av officiella kontroll- eller garantibeteckningar eller -stämplor, som fastställts av något bland unionens länder, kan anses strida mot allmän ordning enligt momentet 3 artikel 6.

Sådana märken skola dock icke anses strida mot allmän ordning, vilka med vederbörligt tillstånd innehålla avbildningar av offentliga vapen, utmärkelsetecken eller emblemer.]

Artikel 7.

Beskaffenheten av det föremål, varå fabriks- eller handelsmärke är avsett att anbringas, må icke i något fall utgöra hinder för registrering av märket.

Artikel 7 bis.

De kontraherande länderna förbinda sig att tillåta registrering av och förläna skydd åt märken, som tillhöra föreningar (*collectivités*), vilkas bestående icke strider mot ursprungslandets lagstiftning, även om dessa föreningar icke besitta industriellt eller handelsetablissemant.

Varje land skall dock äga bestämman de särskilda villkor, under vilka förening må tillåtas att skydda sina märken.

De kontraherande länderna förbinda sig att tillåta registrering av och förläna skydd åt märken, som tillhöra sammanslutningar, vilkas tillvaro icke strider mot hemlandets lagstiftning, även om dessa sammanslutningar icke besitta något industri- eller handelsetablissemant.

Varje land skall dock äga bestämman de särskilda villkor, under vilka en sammanslutning må tillåtas att skydda sina märken.

Artikel 8.

Firma (*nom commercial*) skall, vare sig den ingår i fabriks- eller handelsmärke eller icke, jämväl utan registrering åtnjuta skydd i samtliga till unionen hörande länder.

Firma skall, vare sig den ingår i fabriks- eller handelsmärke eller icke, utan villkor av anmälan eller registrering åtnjuta skydd i samtliga till unionen hörande länder.

Artikel 9.

Varor, å vilka olovligen finnes anbragt fabriks- eller handelsmärke eller firma, skola tagas i beslag vid införseln till de unionen tillhörande länder, i vilka ifrågavarande märke eller firma äger rätt till laga skydd.

Om lagstiftningen i något land icke medger beslag vid införseln, skall sådant beslag ersättas med införsel- förbud.

Beslag skall likaledes verkställas i det land, där den olovliga beteckningen anbragts, eller i det land, till vilket varan blivit införd.

Beslag skall verkställas på begäran vare sig av allmän åklagare eller annan behörig myndighet eller av målsägare, enskild person eller bolag, i enlighet med varje lands inhemska lagstiftning.

Myndigheterna skola icke vara skyldiga att verkställa beslag å transitogods.

[Jfr st. 2.]

[Jfr st. 5.]

Beslag skall ske på begäran vare sig av allmän åklagare eller av annan behörig myndighet eller av målsägande, fysisk eller juridisk person, i enlighet med varje lands inre lagstiftning.

Om lagstiftningen i något land icke medger beslag vid införseln, skall sådant beslag ersättas med införsel- förbud eller beslag inom landet.

Därest lagstiftningen i ett land icke medgiver vare sig beslag vid införseln eller införselförbud eller beslag inom landet, skola sådana åtgärder ersättas med de åtgärder och medel, det ifrågavarande landets lagstiftning i jämförliga fall tillförsäkrar landets egna undersåtar.

Därest lagstiftningen i något land icke medgiver vare sig beslag vid införseln eller införselförbud eller beslag inom landet, skola sådana åtgärder, till dess att detta lands lagstiftning ändrats i enlighet härmed, ersättas med de rättsmedel, som det ifrågavarande landets lagstiftning i jämförliga fall tillförsäkrar landets egna undersåtar.

Artikel 10.

Föreskrifterna i föregående artikel äro tillämpliga å varor, på vilka falskeligen finnes anbragt namnet å ett bestämt ställe såsom ursprungs-ort, då sådan uppgift utgör tillägg till en uppiktad eller i bedräglig avsikt lånad firma.

Föreskrifterna i föregående artikel äro tillämpliga å varor, på vilka falskeligen finnes såsom ursprungsbeteckning anbragt namnet å en bestämd ort eller ett bestämt land, då denna beteckning utgör tillägg till en uppiktad eller i bedräglig avsikt lånad firma.

Målsägande är varje producent, fabrikant eller handlande, som sys-selsätter sig med produktion eller fabrikation av eller handel med varor av ifrågavarande slag och som idkar rörelse vare sig på det ställe, som falskeligen angivits såsom ursprungs-ort, eller i den trakt, där detta ställe är beläget.

Såsom målsägande skall alltid anses varje producent, fabrikant eller handlande, vare sig fysisk eller juridisk person, som sys-selsätter sig med produktion eller fabrikation av eller handel med varor av ifrågavarande slag och som idkar rörelse å den såsom ursprungs-ort falskeligen angivna orten eller i den trakt, där denna ort är belägen, eller i det falskeligen angivna landet.

Artikel 10 bis.

Samtliga kontraherande länder förbinda sig (*s'engagent*) att tillförsäkra dem, vilka tillhöra något unionsland, verksamt skydd mot illojal konkurrens.

De kontraherande länderna äro pliktiga (*sont tenuis*) att tillförsäkra dem, som tillhöra något unionsland, verksamt skydd mot illojal konkurrens.

Varje konkurrenshandling, som strider mot god affärssed (*usages honnêtes en matière industrielle ou commerciale*), utgör en handling av illojal konkurrens.

Särskilt skola förbjudas:

1) alla handlingar av beskaffenhet att, genom vilket medel det vara må, framkalla förväxling med en konkurrens varor;

2) oriktiga påståenden i utövning av näringsverksamhet, ägnade att misskreditera en konkurrens varor.

Artikel 10 ter (ny).

De kontraherande länderna förbinda sig att tillförsäkra dem, som tillhöra andra unionsländer, lämpliga rättsmedel för verksamt undertryckande av alla i artiklarna 9, 10 och 10 bis avsedda handlingar.

De förbinda sig därjämte att vidtaga åtgärder, som tillåta korporationer och föreningar, vilka representera den i saken intresserade industrien eller handeln och vilkas tillvaro icke strider mot lagstiftningen i hemlandet, att föra talan vid domstol eller införa administrativ myndighet om undertryckande av sådana handlingar, som avses i artiklarna 9, 10 och 10 bis, i den mån lagstiftningen i det land, där skydd begäres, medgiver sådant för detta lands korporationer och föreningar.

Artikel 11.

De kontraherande länderna skola med avseende å varor, som utställas å internationella, officiella eller officiellt erkända utställningar, anordnade inom något bland dem, i överensstämmelse med varje lands inre lagstiftning meddela provisoriskt skydd åt patenterbara uppfinningar, nyttighetsmodeller, industriella mönster eller modeller ävensom åt fabriks- eller handelsmärken.

Detta provisoriska skydd skall icke förlänga de i artikel 4 angivna fristerna. Om prioritetsrätt senare åberopas, skall vederbörande myndighet i varje land kunna låta fristen löpa från tidpunkten för varans införande å utställningen.

Varje land skall till bevis om det utställda föremålets identitet och tidpunkten för dess införande å utställningen kunna fordra de intyg, som det finner erforderliga.

Artikel 12.

Vart och ett av de kontraherande länderna förbinder sig att anordna ett särskilt förvaltningsorgan för ärenden rörande den industriella äganderätten ävensom ett centralställe med ändamål att hålla patentbeskrivningar, nyttighetsmodeller, industriella mönster eller modeller och fabriks- eller handelsmärken tillgängliga för allmänheten.

Detta förvaltningsorgan skall publicera, såvitt möjligt, en officiell periodisk tidskrift.

Detta förvaltningsorgan skall publicera en officiell periodisk tidskrift,

Artikel 13.

Den i Bern under namn av internationella byrån till skyddande av den industriella äganderätten inrättade internationella anstalten är ställd under det Schweiziska edsförbundets regerings höga skydd, vilken reglerar dess organisation och övervakar dess verksamhet.

[Jfr st. 5.]

Det åligger den internationella byrån att samla alla slag av upplysningar angående skyddande av den industriella äganderätten samt att sammanfatta dessa till en allmän statistisk redogörelse, vilken utdelas till samtliga vederbörande myndigheter. Byrån skall företaga allmännyttiga undersökningar av intresse för unionen samt med stöd av de handlingar, som av de särskilda vederbörande myndigheterna ställas till dess förfogande, på franska språket utgiva en tidskrift rörande de frågor, som angå unionens föremål.

Denna tidskrifts häften ävensom alla andra handlingar, som utgivas av den internationella byrån, skola utdelas till vederbörande myndigheter i de unionen tillhörande länder i förhållande till här nedan omnämnda bidragsheter. Begäras ytterligare exemplar och handlingar vare sig av nämnda myndigheter eller av bolag eller enskilda personer, skola de särskilt betalas.

Den internationella byrån skall städse gå medlemmarna i unionen till handa med införskaffande av sådana särskilda upplysningar beträffande den internationella behandlingen av frågor rörande den industriella äganderätten, vilka för dem kunna vara av nöden. Den skall årligen om sin verksamhet avgiva redogörelse, vilken skall delgivas alla unionens medlemmar.

Det franska språket skall vara byråns officiella språk.

Den under namnet »Internationella byrån till skyddande av den industriella äganderätten» i Bern inrättade internationella anstalten är ställd under det höga skyddet av Schweiziska edsförbundets regering, vilken reglerar dess organisation och övervakar dess verksamhet.

Det franska språket är den internationella byråns officiella språk.

Den internationella byrån samlar alla slags upplysningar angående skyddet för den industriella äganderätten samt sammanfattar och offentliggör dessa. Den företager allmännyttiga undersökningar av intresse för unionen samt utger med stöd av de handlingar, som av de olika myndigheterna ställas till dess förfogande, en tidskrift på franska språket rörande de frågor, som angå unionens föremål.

Denna tidskrifts häften ävensom alla handlingar, som utgivas av den internationella byrån, utdelas till vederbörande myndigheter i unionsländerna i förhållande till antalet nedan omnämnda bidragsheter. Begäras ytterligare exemplar och handlingar vare sig av nämnda myndigheter eller av bolag eller enskilda personer, skola de betalas särskilt.

Den internationella byrån har att städse gå unionsländerna till handa med införskaffande av sådana särskilda upplysningar beträffande frågor om det internationella handhavandet av den industriella äganderätten, varav de kunna hava behov. Den internationella byråns direktör avgiver årligen över sin verksamhet en redogörelse, vilken skall delgivas samtliga unionsländer.

[Jfr st. 2.]

Omkostnaderna för den internationella byrån bestridas gemensamt av de kontraherande länderna. De må icke i någon händelse överskrida en summa av årligen sextiotusen francs.

För bestämmande av beloppet av varje lands bidrag till denna summa skola de kontraherande länderna ävensom de länder, som sedermera kunna komma att tillträda unionen, indelas i sex klasser, av vilka var och en skall lämna bidrag i förhållande till ett visst antal enheter, nämligen:

1:a klassen	efter	25	enheter,
2:a	»	20	»
3:e	»	15	»
4:e	»	10	»
5:e	»	5	»
6:e	»	3	»

Dessa koefficienter skola multipliceras med antalet länder i varje klass. Summan av sålunda erhållna produkter angiver antalet enheter, å vilka hela kostnaden fördelas. Kvoten angiver storleken av det på varje enhet belöpande bidrag.

Vart och ett av de kontraherande länderna skall vid sitt inträde i unionen tillkännagiva, till vilken klass det önskar bli räknat.

Det Schweiziska edsförbundets regering skall öva tillsyn över den internationella byråns utgifter, lämna nödiga förskott och granska den årliga räkenskapen, vilken skall delgivas övriga vederbörande myndigheter.

Artikel 14.

Denna konvention skall underkastas periodiskt återkommande revisioner i syfte att i densamma införa sådana förbättringar, som kunna bidra till fullkommande av unionens inrättning.

För sådant ändamål skola tid efter annan i något av de kontraherande länderna hållas konferenser mellan delegerade för bemälda länder.

Omkostnaderna för den internationella byrån bestridas gemensamt av de kontraherande länderna. Tills vidare må de icke överskrida en summa av ethundratjugutusen schweiziska francs årligen. Denna summa kan i händelse av behov höjas genom enhälligt beslut vid sådan konferens, som avses i artikel 14.

För bestämmande av varje lands bidrag till denna totala kostnads-summa indelas de kontraherande länderna ävensom de länder, som senare tillträda unionen, i sex klasser, av vilka var och en skall lämna bidrag i förhållande till ett visst antal enheter, nämligen:

Dessa koefficienter multipliceras med antalet länder i varje klass. Summan av de sålunda erhållna produkterna angiver antalet enheter, varmed hela kostnaden skall delas. Kvoten angiver storleken av det på varje enhet belöpande bidrag.

Schweiziska edsförbundets regering övar tillsyn över den internationella byråns utgifter, lämnar nödiga förskott och fastställer de årliga räkenskaperna, vilka skola delgivas samtliga övriga vederbörande myndigheter.

Denna konvention skall underkastas periodiskt återkommande revisioner i syfte att däri införa förbättringar av beskaffenhet att fullkomna unionens system.

För sådant ändamål skola successivt hållas konferenser i något av de kontraherande länderna mellan delegerade för dessa länder.

Det åligger vederbörande myndighet i det land, där nästa konferens skall hållas, att med biträde av den internationella byrån förbereda konferensens arbeten.

Direktören för den internationella byrån skall å konferenserna närvara vid sammankomsterna samt äger taga del i förhandlingarna men icke i besluten.

Artikel 15.

De kontraherande länderna förbehålla sig rätt att sinsemellan träffa särskilda överenskommelser angående skydd för den industriella äganderätten; dock må sådana överenskommelser icke stå i strid med föreskrifterna i denna konvention.

Artikel 16.

De länder, vilka icke deltagit i denna konvention, äga att på begäran tillträda densamma.

Sådant tillträde skall på diplomatisk väg tillkännagivas för Schweiziska edsförbundets regering och av denna för samtliga övriga regeringar.

Tillträde medför utan vidare åtgärd godkännande av alla bestämmelser och rättighet att komma i åtnjutande av alla förmåner, som finnas stadgade i denna konvention, samt erhåller gällande kraft en månad efter det schweiziska regeringen avsänt meddelande därom till unionens övriga länder, såvida icke ett senare datum angivits av det tillträdande landet.

Artikel 16 bis.

De kontraherande länderna äga rätt att för sina kolonier, besittningar, underlydande och skyddsområden eller för vissa av dem när som helst biträda denna konvention.

De kunna för detta ändamål antingen förklara, att samtliga deras kolonier, besittningar, underlydande och skyddsområden inbegripas i detta biträdande av konventionen, eller uttryckligen angiva dem, som äro däri inbegripna, eller inskränka sig till att tillkännagiva, vilka äro därför uteslutna.

Denna förklaring skall skriftligen tillkännagivas för Schweiziska edsförbundets regering och genom denna för samtliga övriga regeringar.

De kontraherande länderna kunna på samma sätt för sina kolonier, besittningar, underlydande eller skyddsområden eller för vissa av dem uppsäga konventionen.

De kontraherande länderna äga rätt att när som helst biträda denna konvention för sina kolonier, besittningar, underlydande och skyddsområden eller för områden, som de förvalta på grund av mandat av Nationernas förbund, eller för vissa av dem.

De kunna för detta ändamål antingen avgiva en allmän förklaring, varigenom alla deras kolonier, besittningar, underlydande och skyddsområden samt övriga i första stycket avsedda områden inbegripas i biträdandet, eller uttryckligen nämna dem, som äro däri inbegripna, eller inskränka sig till att angiva dem, som äro därför uteslutna.

De kontraherande länderna kunna på samma sätt uppsäga konventionen för sina kolonier, besittningar, underlydande och skyddsområden eller för övriga i första stycket avsedda områden eller för vissa av dem.

Artikel 17.

Genomförandet av de i denna konvention innehållna ömsesidiga förbindelser är, i den mån det kan vara nödigt, beroende därav, att sådana formaliteter och regler blivit behörigen iakttagna, vilkas användning de kontraherande länderna i och för dylikt genomförande må vara grundlagsenligt förpliktade att påkalla; vilket de härmed förbinda sig att göra så snart som möjligt.

Artikel 17 bis.

Denna konvention skall förbli i kraft under obestämd tid till ett år förflutit efter den dag, då uppsägelse därav skett.

Uppsägelse sker hos Schweiziska edsförbundets regering och gäller endast i avseende å det land, som verkställt densamma. För övriga kontraherande länder förbliver konventionen i kraft.

Denna konvention skall förbli i kraft under obestämd tid, till dess ett år förflutit från den dag, då uppsägning därav skett.

Uppsägning skall ske hos Schweiziska edsförbundets regering. Den gäller endast i avseende å det land, som verkställt densamma. För övriga kontraherande länder förbliver konventionen i kraft.

Artikel 18.

Denna akt skall ratificeras och ratifikationerna skola deponeras i Washington senast den 1 april 1913. Den skall träda i kraft mellan de länder, som ratificerat densamma, en månad efter utgången av nämnda tid.

Denna akt med dess slutprotokoll skall beträffande de länder, som hava ratificerat densamma, träda i stället för konventionen i Paris den 20 mars 1883 med därtill hörande slutprotokoll, protokollet i Madrid den 15 april 1891 angående bidrag till upprätthållande av internationella byrån och tilläggsakten i Bryssel den 14 december 1900. Föremärkta akter skola emellertid fort-

Denna akt skall ratificeras och ratifikationerna skola deponeras i Haag senast den 1 maj 1928. Den skall träda i kraft mellan de länder, som ratificerat densamma, en månad efter nämnda dag. Likväl skall, om akten därförut blivit ratificerad av minst sex länder, densamma träda i kraft mellan dessa länder en månad efter det de genom Schweiziska edsförbundets regering erhållit notifikation om den sjätte ratifikationens deponerande och för de länder, som sedermera ratificera, en månad efter notifikationen om var och en av dessa ratifikationer.

Denna akt skall, vad angår förhållandet mellan de länder, som hava ratificerat densamma, träda i stället för konventionen i Paris av år 1883, reviderad i Washington den 2 juni 1911, jämte slutprotokoll, vilka sistnämnda akter fortfarande skola gälla beträffande de länder, som icke hava ratificerat föreliggande akt.

farande gälla beträffande de länder, som icke hava ratificerat föreliggande akt.

Artikel 19.

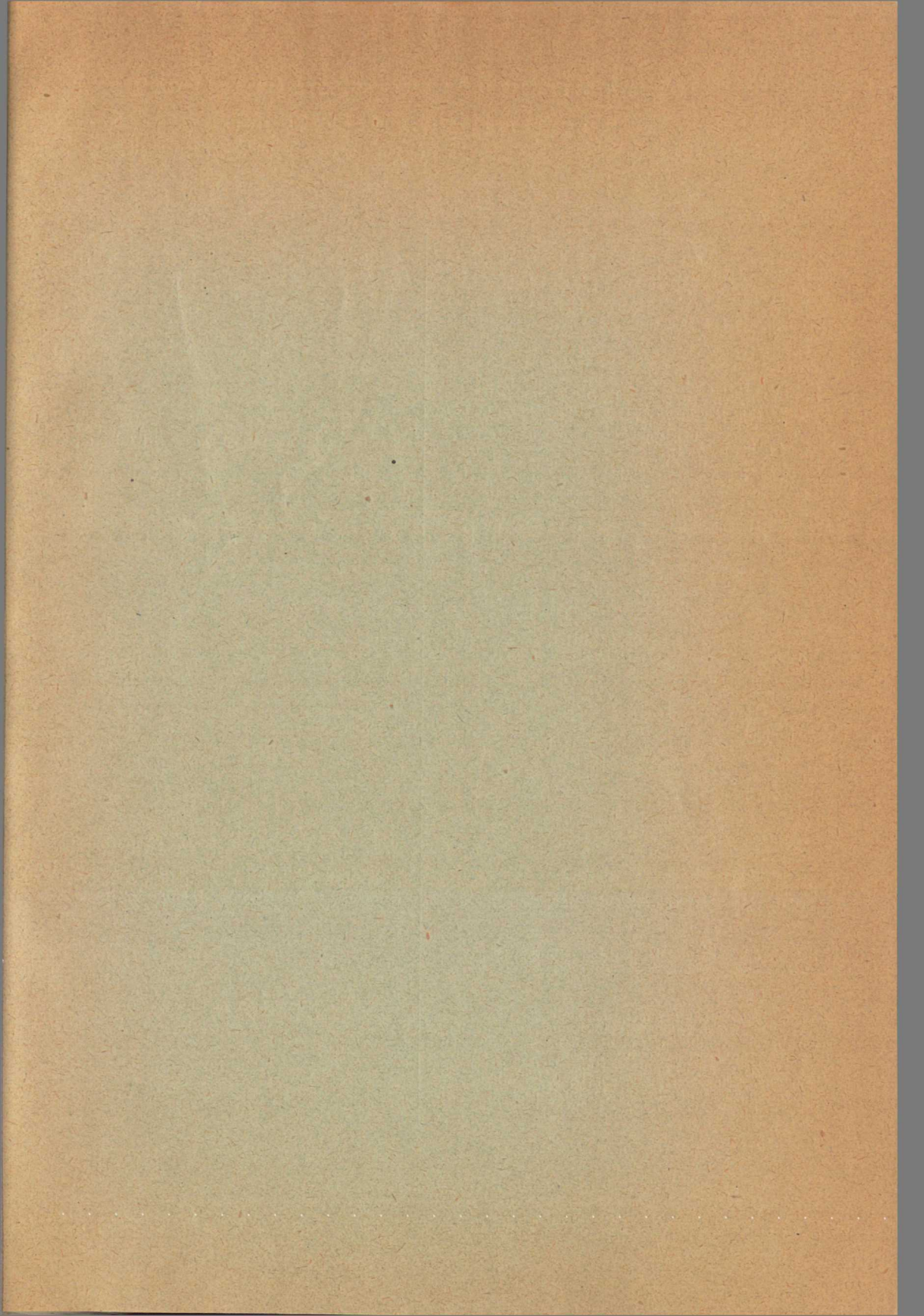
Denna konvention skall undertecknas i ett enda exemplar, vilket skall deponeras i Nordamerikas förenta staters regerings arkiv. Bestyrkt kopia skall genom samma regerings försorg tillställas envar av unionsländernas regeringar.

Denna akt skall undertecknas i ett enda exemplar, vilket skall deponeras i nederländska regeringens arkiv. En bestyrkt avskrift skall av nämnda regering tillställas envar av de kontraherande ländernas regeringar.

Anmärkningar.

Washingtontexten har återgivits i enlighet med den officiella svenska översättningen.

I den mån Haagtexten i det franska originalet icke avviker från Washingtontexten har den officiella översättningen av sistnämnda text i allmänhet följts även vid återgivandet av Haagtexten.

Statens offentliga utredningar 1932

Systematisk förteckning

(Siffrorna inom klammer beteckna utredningarnas nummer i den kronologiska förteckningen.)

Allmän lagstiftning. Rättsskipning. Fångvård.

Betänkande rörande erkännande och verkställighet av utländsk civildom. [2]
Lagberedningens förslag till revision av ärvdabalken. 4. Förslag till lag om boutredning och arvskifte m. m. [16]
Promemoria ang. lagstiftning om vissa straffprocessuella tvångsmedel. [29]

Statsförfattning. Allmän statsförvaltning.

1930 års pensionsakkunniga. Betänkande med förslag till reglemente ang. tjänstepension för tjänstemän, tillhörande den civila statsförvaltningen, m. m. [19]
1930 års pensionsakkunniga. Betänkande med förslag till reglemente ang. tjänstepension för arbetare i statens tjänst m. m. [22]
Statens organisationsnämnd. Betänkande med plan för statens byggnadsverksamhet under närmast kommande tioårsperiod. [25]
Betänkande ang. reformering av vikariatssystemet vid häradsrätterna. [27]
Lantmätarelönesakkunnigas utredning och förslag beträffande lantmäterikontorens organisation. [28]

Kommunalförvaltning.

Normalförslag till byggnadsordningar m. m. 1. Byggnadsordning för stad, köping och större municipalsamhälle. [6] 2. Byggnadsordning för mindre municipalsamhälle. [7] 3. Byggnadsordningar och utomplansbestämmelser för landsbygden. [8] 4. Bilagor till normalbyggnadsordningar för städer och för landsbygden. [9]
Normalförslag till provisoriska byggnadsföreskrifter. [11]

Statens och kommunernas finansväsen.

Skatteutjämningsberedningen 1. Statistisk utredning ang. det kommunala skattetrycket. [13]

Politi.

Betänkande med förslag till förordning ang. handel med farmaceutiska specialiteter. [20]

Socialpolitik.

Hälso- och sjukvård.

Utredning och förslag ang. de civila tjänsteläkarnas ställning i städer och stadsliknande samhällen. [23]

Allmänt näringsväsen.

Betänkande med förslag till lag om vissa ändringar i förordningen ang. patent m. m. [32]

Fast egendom. Jordbruk med binärningar.

Sociala jordutredningens betänkande med förslag till vissa ändringar i den sociala arrendelagstiftningen. [1]
Jordbruksutredningens betänkanden. 6. Promemoria rörande inkomstutvecklingen inom Sveriges jordbruk i jämförelse med i andra näringsgrenar och dess sammanhang med lönepolitiken. [10] 7. Betänkande ang. åtgärder för lindrande av jordbrukets kreditsvårigheter. [12] 8. Arbetarfrågan inom det svenska jordbruket. [14]

Vattenväsen. Skogsbruk. Bergsbruk.

Uppskattning av Sveriges skogstillgångar, verkställd åren 1923—1929. [26]

Industri.

Cement- och betongbestämmelser (fjärde upplagan) jämte tilläggbestämmelser (tredje upplagan). [24]

Handel och sjöfart.

De ekonomiska verkningarna för sjöfarten av 1928 års lotsförfattningsakkunnigas förslag till lotsavgifter. [15]

Kommunikationsväsen.

Betänkande rörande frivilliga sammanslutningar mellan enskilda järnvägar i Skåne m. m. [5]
Utredning rörande motorfordonsbeståndet i Sverige. [18]
Betänkande med förslag till lag om allmänna vägar och lag om vägdistrikt m. m. [21]

Bank-, kredit- och penningväsen.

1932 års banksakkunniga. Betänkande med förslag till lag om ändring i vissa delar av lagen den 22 juni 1911 (nr 74) om bankrörelse m. m. [30]

Försäkringsväsen.

Dödlighetsantaganden för livränteförsäkring. [4]

Kyrkoväsen. Undervisningsväsen. Andlig odling i övrigt.

Utredning och förslag rörande ändrade grunder för biskoparnas avlöning och därmed sammanhängande frågor. [17]
Läroverkssakkunniga. Betänkande med förslag till undervisningsplaner för rikets allmänna läroverk och de kommunala mellanskolorna m. m. [31]

Försvarsväsen.

Luffförvarsutredningens betänkande. Utredning beträffande hemortens och civilbefolkningens skyddande vid luftanfall mot Sverige. [3]

Utrikes ärenden. Internationell rätt.